

Αντιλήψεις και γνώσεις των επαγγελματιών σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

Διακρατική έκθεση – Κύπρος,
Ελλάδα, Ιταλία, Πολωνία,
Ισπανία, Γερμανία

Co-funded by
the European Union

symplexis

@nclusion

Πρώθηση της συμπερίληψης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών σε τοπικό επίπεδο

Αρ. συμφωνητικού επιδότησης: 101141076, AMIF-PJG, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Πακέτο εργασίας 2: Προσδιορισμός των αναγκών για αλλαγές στις αντιλήψεις και τις διαδικασίες απέναντι σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες

D2.3: Διακρατική έκθεση με συστάσεις

Ταυτοποίηση εγγράφου:

Πακέτο εργασίας	WP2: Προσδιορισμός των αναγκών για αλλαγές στις αντιλήψεις και τις διαδικασίες απέναντι σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες
Τίτλος παραδοτέου	D2. 3: Διακρατική έκθεση με συστάσεις
Τύπος παραδοτέου	R — Έγγραφο, έκθεση
Επικεφαλής εταίρος	Symplexis
Συντάκτης/-ες	Symplexis
Συνεργάτης/-ες	Nicosia Development Agency (ANEL) – Κύπρος, Center for Social Innovation (CSI) – Κύπρος, Greek Forum of Migrants (GFM) – Ελλάδα, Association of Sicilian Municipalities (ANCI Sicilia) – Ιταλία, CESIE ETS – Ιταλία Municipality of Wrocław - Wrocław Center for Social Development (MoW) – Πολωνία, Foundation Ukraine (FUA) – Πολωνία, Alzira City Council – Ισπανία, NGO NEST Βερολίνο (NEST)
Επίπεδο διάδοσης	PU - Δημόσιο έγγραφο
Κατάσταση	Τελικό
Έκδοση	2
Ημερομηνία	28/02/2025

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται στο παρόν εκπροσωπούν αποκλειστικά τους συντάκτες τους και δεν συμφωνούν, απαραίτητως, με τις αντίστοιχες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρουν ευθύνη για τις παραπάνω απόψεις και γνώμες.

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
1. Το έργο @nclusion	6
2. Ορολογία	8
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	10
1. Στόχοι και μεθοδολογία της έρευνας	10
2. Περιορισμοί της έρευνας	12
ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ.....	14
1. Βασικά στοιχεία και στατιστικές για την ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ	14
2. Υφιστάμενα πλαίσια πολιτικής και νομοθετικά πλαίσια	17
3. Προκλήσεις, προκαταλήψεις και στερεότυπα	19
4. Βασικά κενά και ανάγκες σε γνώσεις και ευαισθητοποίηση	22
5. Κύριοι κίνδυνοι και διαθεματικές ευαλωτότητες που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ	25
6. Μέθοδοι, πρακτικές, τοπικά σχέδια και στρατηγικές για την ανάπτυξη πολιτικών χωρίς αποκλεισμούς.....	28
7. Αξιολόγηση των προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων και ευαισθητοποίησης	30
ΒΑΣΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ	34
1. Εκπρόσωποι μεταναστευτικών οργανώσεων/κοινοτήτων.....	34
1.1 Δημογραφικά στοιχεία.....	34
1.2 Ανάγκες αλλαγής των ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ και διεργασιών προς ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες	38
2. Εκπρόσωποι ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεων	50
2.1 Δημογραφικά στοιχεία.....	50
2.2 Ανάγκες αλλαγής των ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ και διεργασιών προς ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες	54
3. Εκπρόσωποι των τοπικών αρχών	67
3.1 Δημογραφικά στοιχεία.....	67
3.2 Ανάγκες αλλαγής των Αντιλήψεων και διεργασιών προς ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες	71

ΚΥΡΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΛΟΑΤΚΙ+ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ	84
1. Δημογραφικά στοιχεία και εκπροσώπηση των φύλων.....	84
2. Διάρκεια παραμονής στη χώρα υποδοχής	85
3. Πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης.....	85
4. Προκλήσεις και εμπειρίες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων σε όλες τις χώρες-στόχους	86
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	93
Βασικές ανάγκες, ζητήματα και κενά που εντοπίστηκαν.....	95
Προτάσεις	96
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	99

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση εκπονήθηκε στο πλαίσιο του έργου **@nclusion: Προώθηση της συμπερίληψης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών σε τοπικό επίπεδο**. Η έκθεση συνοψίζει τα κύρια ευρήματα της δευτερογενούς και πρωτογενούς έρευνας που διεξήχθη στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία και παρουσιάζεται σε έξι Εθνικές Εκθέσεις αντίστοιχα. Στην παρούσα έκθεση παρέχονται επίσης συστάσεις για δράσεις και μέτρα για την προώθηση αλλαγών στις αντιλήψεις, την εργασιακή δεοντολογία και τις διαδικασίες των επαγγελματιών που εργάζονται στον συγκεκριμένο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών από α) οργανώσεις και κοινότητες μεταναστών, β) οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ και γ) τοπικές αρχές, προκειμένου να προωθηθεί η ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ σε τοπικό επίπεδο.

Η έκθεση παρουσιάζει τα ευρήματα της δευτερογενούς και πρωτογενούς έρευνας που διεξήχθη σε διακρατικό επίπεδο στο πλαίσιο του έργου @nclusion. Η ερευνητική μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον εντοπισμό και την έρευνα του δείγματος της πρωτογενούς έρευνας περιγράφεται σε ξεχωριστή ενότητα. Η έκθεση παρουσιάζει αρχικά μια σύντομη επισκόπηση του εθνικού πλαισίου στις έξι χώρες-στόχους (Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Πολωνία, Ισπανία και Γερμανία), προσφέροντας το πλαίσιο για τη μετέπειτα ανάλυση των αποτελεσμάτων της πρωτογενούς έρευνας. Αναλυτικότερες πληροφορίες-συμπεριλαμβανομένων των παραμέτρων που σχετίζονται με τα υφιστάμενα πολιτικά και νομοθετικά πλαίσια, το εθνικό πλαίσιο όσον αφορά τις αντιλήψεις και τα στερεότυπα απέναντι στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, καθώς και τις μεθόδους, τις πρακτικές, τα τοπικά σχέδια και τις στρατηγικές για την ανάπτυξη πιο συμπεριληπτικών εθνικών πολιτικών - παρέχονται στις αντίστοιχες εθνικές εκθέσεις, οι οποίες είναι διαθέσιμες ηλεκτρονικά στον ιστότοπο του έργου στη διεύθυνση <https://inclusionproject.eu/>.

Στο δεύτερο μέρος της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται τα βασικά ευρήματα της πρωτογενούς έρευνας που διεξήγαγαν οι εταίροι στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία. Τρία ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια (ένα για κάθε ομάδα-στόχο) διανεμήθηκαν στα μέλη και τα δίκτυα των εταίρων στις αντίστοιχες χώρες. Σκοπός των ερωτηματολογίων ήταν να προσδιοριστούν οι αντιλήψεις και τα στερεότυπα απέναντι σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες καθώς και οι ανάγκες τους για ένταξη σε τοπικό επίπεδο, ενώ συγκεντρώθηκαν συνολικά **608 απαντήσεις**. Επιπλέον, όλοι οι εταίροι διεξήγαγαν συνολικά **60 αναλυτικές συνεντεύξεις** με ΛΟΑΤΚΙ + μετανάστες και πρόσφυγες για να συγκεντρώσουν τις απόψεις τους και τις ανάγκες τους για υποστήριξη που μπορεί να επιτρέψει την ενσωμάτωση τους στις τοπικές κοινότητες.

Στο τελευταίο τμήμα της έκθεσης περιγράφονται τα κύρια συμπεράσματα μέσω της συγκριτικής μελέτης των ευρημάτων, με σκοπό τον εντοπισμό των βασικών ελλείψεων και των

αναγκών για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών, των ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεων και των τοπικών αρχών και παρέχονται συστάσεις σε διακρατικό επίπεδο. Οι συστάσεις αυτές θα αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης και ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο του έργου @nclusion σε οργανώσεις και κοινότητες μεταναστών, οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ και τοπικές αρχές, και θα κατευθύνουν τις επόμενες δραστηριότητες του έργου.

1. Το έργο @nclusion

Το έργο @nclusion: Προώθηση της ένταξης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών σε τοπικό επίπεδο, το οποίο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (2021-2027) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα υλοποιηθεί στην **Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία** από **01/04/2024** έως **31/3/2027** (36 μήνες).

Η κοινοπραξία @nclusion αποτελείται από 10 οργανισμούς που εκπροσωπούν 6 χώρες:

1. Οργανισμός Ανάπτυξης Λευκωσίας (ANEL) – Κύπρος (συντονιστής έργου)
2. Center for Social Innovation – (CSI, Κέντρο Κοινωνικής Καινοτομίας, Κύπρος)
3. SYMPLEXIS – Ελλάδα
4. Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών (GFM) – Ελλάδα
5. Ένωση Δήμων Σικελίας (ANCI Sicilia) – Ιταλία
6. CESIE ETS – Ιταλία
7. Δήμος του Βρότσλαβ – Κέντρο Κοινωνικής Ανάπτυξης του Βρότσλαβ (MoW) – Πολωνία
8. Foundation Ukraine (FUA) – Πολωνία
9. Δημοτικό Συμβούλιο Alzira – Ισπανία
10. NGO NEST Berlin (NEST) – Γερμανία

Στόχος του έργου @nclusion είναι **η ανάπτυξη της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των τοπικών αρχών, των οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών, των οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+ και άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που υποστηρίζουν τα δικαιώματα των μεταναστών και των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων**, προκειμένου να υποστηριχθεί η εφαρμογή τοπικών στρατηγικών ένταξης που προωθούν την ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία. Στο πλαίσιο αυτό, οι επιμέρους στόχοι του έργου είναι οι εξής:

- Αύξηση της ευαισθητοποίησης και της τεχνογνωσίας των τοπικών αρχών σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, καθώς και σχετικά με τις υφιστάμενες καλές και κακές πρακτικές ένταξης.
- Ενίσχυση της κατανόησης και ευαισθητοποίησης των οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών και των οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+ σχετικά με τη συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.
- Αύξηση της συνέργειας και της συνεργασίας μεταξύ οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+, οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών και τοπικών αρχών.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή τοπικών στρατηγικών ένταξης για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

- Αύξηση της πρόσβασης σε πληροφορίες για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό και προσφυγικό προφίλ σχετικά με τις πρακτικές και τις υπηρεσίες στις χώρες υποδοχής.

Οι στόχοι του έργου θα επιτευχθούν μέσω των ακόλουθων κύριων δραστηριοτήτων:

- Προσδιορισμός των αναγκών για αλλαγές στις αντιλήψεις και τις διαδικασίες απέναντι σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.
- Πρόγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων και ευαισθητοποίησης για α) 300 άτομα προσωπικό, εθελοντές, μέλη οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών, β) 300 άτομα προσωπικό, εθελοντές, μέλη οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+ και γ) 300 άτομα προσωπικό τοπικών αρχών.
- Εφαρμογή προγραμμάτων «Rainbow Buddies» για 300 νεοαφιχθέντες μετανάστες και πρόσφυγες.
- Συνεργασία μεταξύ τοπικών αρχών, οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+, οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών και άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στον σχεδιασμό τοπικών δράσεων.
- Πύλη ενημέρωσης σχετικά με τοπικές υπηρεσίες για ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ σε διάφορες γλώσσες.
- Δράσεις διάδοσης και ευαισθητοποίησης.

Τα κύρια αποτελέσματα που αναμένονται από την υλοποίηση του έργου @nclusion είναι τα εξής:

- τουλάχιστον **300 άτομα προσωπικό, εθελοντές, μέλη οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών** (και άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που υποστηρίζουν τους μετανάστες) με αυξημένη κατανόηση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό και προσφυγικό προφίλ και αυξημένη αποδοχή,
- τουλάχιστον **150 άτομα προσωπικό, εθελοντές, μέλη οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών** (και άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που υποστηρίζουν τους μετανάστες) με γνώσεις και εμπειρία στην υποστήριξη νεοαφιχθέντων ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ ως μέντορες («Rainbow Buddies»),
- τουλάχιστον **300 άτομα προσωπικό, εθελοντές, μέλη οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+** με αυξημένη κατανόηση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ και αυξημένη αποδοχή,
- τουλάχιστον **150 άτομα προσωπικό, εθελοντές, μέλη οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+** με γνώσεις και εμπειρία στην υποστήριξη νεοαφιχθέντων ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ ως μέντορες («Rainbow Buddies»),
- τουλάχιστον **300 άτομα προσωπικό των τοπικών αρχών** με ευαισθητοποίηση και τεχνογνωσία σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και τις καλές και κακές πρακτικές για την ένταξή τους, καθώς και μείωση των στερεοτύπων; αύξηση της κατανόησης και αποδοχής των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ,
- **6 τοπικές αρχές** με ενισχυμένη συνεργασία με ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις και κοινότητες μεταναστών και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για ολοκληρωμένη προσέγγιση απέναντι σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες,

- τουλάχιστον **6 νέες ή αναθεωρημένες τοπικές στρατηγικές ένταξης**, σχέδια δράσης, πολιτικές, μέτρα που αντιμετωπίζουν τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών, τα οποία θα αναπτυχθούν και θα αρχίσουν να εφαρμόζονται
- υποστήριξη τουλάχιστον **300 νεοαφιχθέντων ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ** σε θέματα και διαδικασίες ένταξης (μέσω προγραμμάτων «Rainbow Buddies»),
- τουλάχιστον **40.000 άτομα** θα προσεγγιστούν μέσω όλων των δραστηριοτήτων διάδοσης, υλικών και ψηφιακών εργαλείων.

2. Ορολογία

Για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη σαφήνεια και κοινή κατανόηση των όρων, είναι απαραίτητο να οριστούν διάφοροι όροι που χρησιμοποιούνται στην παρούσα έκθεση. Το ακρωνύμιο ΛΟΑΤΚΙ+ αντιπροσωπεύει ένα ευρύ φάσμα ταυτοτήτων, φύλων, υπόβαθρων και εμπειριών, καθένα από τα οποία έχει ξεχωριστές ανάγκες που απαιτούν εξειδικευμένες δράσεις.

- **Lesbian (Λεσβία):** Μια γυναίκα που έλκεται σεξουαλικά και/ή συναισθηματικά από γυναίκες (ILGA Europe, 2015)
- **Gay (Γκέι):** ένα άτομο που αισθάνεται σεξουαλική ή/και συναισθηματική επιθυμία για άντρες. Ο όρος «γκέι» χρησιμοποιείται μερικές φορές ως γενικός όρος που περιλαμβάνει λεσβίες γυναίκες και αμφιφυλόφιλα άτομα, εκτός από γκέι άνδρες. Ωστόσο, αυτή η χρήση έχει αμφισβητηθεί από μεγάλο μέρος της κοινότητας LGBTI, και συνεπώς εδώ ο όρος χρησιμοποιείται **μόνο** για άνδρες που έλκονται συναισθηματικά και/ή σεξουαλικά από άνδρες (ILGA Europe, 2015).
- **Bisexual (Αμφιφυλόφιλος/η):** ένα άτομο που έλκεται συναισθηματικά και/ή σεξουαλικά από άτομα περισσότερων του ενός φύλου (ILGA Europe, 2015).
- **Trans (Τρανς):** είναι ένας όρος-ομπρέλα που περιλαμβάνει άτομα των οποίων η ταυτότητα φύλου διαφέρει από το φύλο που τους έχει αποδοθεί κατά τη γέννηση. Περιλαμβάνει πολλαπλές ταυτότητες φύλου, όπως τρανς άνδρας, τρανς γυναίκα, μη δυαδικό άτομο, χωρίς φύλο, «φυλο-παράξενος», genderfluid, κ.λπ. (TGEU, 2016).
- **Queer:** Έχει γίνει ακαδημαϊκός όρος που περιλαμβάνει άτομα που δεν είναι ετεροφυλόφιλοι και/ή cisgender - περιλαμβάνει λεσβίες, γκέι άνδρες, αμφιφυλόφιλα και τρανς άτομα. Παραδοσιακά, ο όρος «queer» ήταν υβριστικός και συνεπώς για ορισμένους εξακολουθεί να έχει αρνητικές συνδηλώσεις. Ωστόσο, πολλά άτομα LGBT+ έχουν επαναδιακδικήσει τον όρο ως σύμβολο υπερηφάνειας (ILGA Europe, 2015).
- **Intersex (Ιντερσεξ):** Τα ίντερσεξ άτομα γεννιούνται με χαρακτηριστικά φύλου (όπως χρωμοσώματα, γεννητικά όργανα και/ή ορμονική δομή) που δεν είναι ούτε αποκλειστικά θηλυκά ούτε αποκλειστικά αρσενικά ή ανήκουν και στις δύο κατηγορίες ταυτόχρονα (Ghattas, 2015).

- Σύμβολο Plus (+): Το «+» χρησιμοποιείται για να περιλάβει όλες τις ταυτότητες φύλου και σεξουαλικούς προσανατολισμούς που δεν καλύπτονται ρητά από τα υπόλοιπα έξι αρχικά.

Για περαιτέρω σαφήνεια και συνέπεια, η έκθεση ορίζει βασικούς όρους που σχετίζονται με το μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων ως εξής:

Αιτούντες άσυλο: Ένα άτομο που ζητά διεθνή προστασία. Εάν η αίτησή του απορριφθεί, πρέπει να εγκαταλείψει τη χώρα και ενδέχεται να απελαθεί, όπως κάθε αλλοδαπός σε κατάσταση παράτυπης διαμονής, εκτός αν του χορηγηθεί άδεια παραμονής για ανθρωπιστικούς ή άλλους σχετικούς λόγους (UNHCR, n.b).

Πρόσφυγες: Άτομα που έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν τη χώρα τους λόγω σύγκρουσης ή δίωξης και έχουν διασχίσει διεθνή σύνορα αναζητώντας ασφάλεια. Δεν μπορούν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους χωρίς να διακινδυνεύσουν τη ζωή ή τις ελευθερίες τους. Ο όρος έχει νομική υπόσταση και συνεπάγεται συγκεκριμένα δικαιώματα προστασίας (UNHCR, n.b).

Μετανάστες: Ο όρος «μετανάστες» περιλαμβάνει ορισμένες σαφώς καθορισμένες νομικές κατηγορίες ανθρώπων καθώς και εκείνων των οποίων το καθεστώς ή τα μέσα μετακίνησης δεν ορίζονται ρητά από το διεθνές δίκαιο. Ο όρος «μετανάστες» αντικατοπτρίζει την κοινή κοσμική αντίληψη ενός ατόμου που απομακρύνεται από τον τόπο της συνήθους διαμονής του, είτε εντός χώρας είτε πέρα από διεθνή σύνορα, προσωρινά ή μόνιμα, και για διάφορους λόγους (IOM, n.b).

Δεύτερη γενιά: Ένα άτομο που γεννήθηκε και διαμένει σε μια χώρα στην οποία τουλάχιστον ένας από τους γονείς του είχε μεταναστεύσει προηγουμένως (Migration and Home Affairs, n.b).

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

1. Στόχοι και μεθοδολογία της έρευνας

Η δευτερογενής κα πρωτογενής έρευνα του έργου @nclusion στην **Κύπρο**, την **Ελλάδα**, την **Ιταλία**, την **Πολωνία**, την **Ισπανία** και την **Γερμανία** διεξήχθη μεταξύ **Ιουνίου 2024 και Ιανουαρίου 2025** στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2 (WP2) του έργου με τίτλο «Προσδιορισμός των αναγκών για αλλαγές στις αντιλήψεις και τις διαδικασίες απέναντι σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες».

Γενικός στόχος αυτού του Πακέτου Εργασίας είναι να διασφαλιστεί μια ολοκληρωμένη κατανόηση των απόψεων και των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ- αλλά και των αντιλήψεων και των γνώσεων των οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών, των οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+ και των τοπικών αρχών όσον αφορά τη συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Η Symplexis, ως επικεφαλής του Πακέτου Εργασίας 2, ανέπτυξε σε συνεργασία με όλους τους εταίρους του έργου έναν μεθοδολογικό οδηγό (**D2.1**) για την υποστήριξη της δευτερογενούς και πρωτογενούς έρευνας που διεξήχθη στις συνεργαζόμενες χώρες. Αυτός ο μεθοδολογικός οδηγός περιελάμβανε οδηγίες για την υλοποίηση της έρευνας σχετικά με τις αντιλήψεις α) των οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών, β) των οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+, γ) των τοπικών αρχών, καθώς και την αξιολόγηση του επιπέδου γνώσης τους σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στην κοινότητα. Επιπλέον, παρείχε ένα σύνολο κανόνων και χρήσιμων οδηγιών, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των ερωτήσεων της έρευνας, των μεθόδων, των διαδικασιών και των εργαλείων, προκειμένου να καθοδηγήσει τη συλλογή δεδομένων και την ανάλυση των αποτελεσμάτων. Το έγγραφο προέβλεπε επίσης δεοντολογικές πρακτικές για τη διεξαγωγή της έρευνας, εξασφαλίζοντας ότι όλες οι ερευνητικές δραστηριότητες αντιμετωπίζουν θέματα σχετικά με την ασφάλεια, τη δεοντολογία και τα δικαιώματα των ατόμων. Επιπλέον, η Symplexis ανέπτυξε και πραγματοποίησε μια προπαρασκευαστική εκπαίδευση για τους επαγγελματίες που συμμετείχαν στις ερευνητικές δραστηριότητες, προκειμένου να ενισχυθεί το επίπεδο εμπιστοσύνης των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια της έρευνας πεδίου.

Η δευτερογενής έρευνα διεξήχθη σε όλες τις χώρες εταίρους **από τον Ιούνιο έως τον Οκτώβριο του 2024** και περιελάμβανε στοχευμένη ανασκόπηση βιβλιογραφίας και συλλογή δευτερογενών δεδομένων από υφιστάμενες εκθέσεις, μελέτες, έγγραφα πολιτικής, κατευθυντήριες γραμμές και νομοθεσία που δημοσιεύθηκαν σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και από πανεπιστήμια, συνεργαζόμενους εταίρους, οργανώσεις της κοινωνίας των

πολιτών, εξειδικευμένα ερευνητικά ιδρύματα και διεθνείς οργανισμούς. Στόχος της ανασκόπησης βιβλιογραφίας ήταν να προσφέρει βαθύτερη εικόνα των αντιλήψεων και των στερεοτύπων απέναντι στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Η πρωτογενής έρευνα διεξήχθη στις έξι προαναφερθείσες χώρες με τη μορφή **διαδικτυακών ερευνών** (ερωτηματολόγια) και **ημι-δομημένων συνεντεύξεων**. Οι διαδικτυακές έρευνες διεξήχθησαν σε όλες τις χώρες εταίρους από **τον Ιούνιο του 2024 έως τον Ιανουάριο του 2025**. Το ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε για τους σκοπούς του έργου, με τίτλο «Ανάγκες για αλλαγές στις αντιλήψεις και τις διαδικασίες απέναντι σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες», μεταφράστηκε και προσαρμόστηκε στα ελληνικά, ιταλικά, πολωνικά, ισπανικά και γερμανικά και στη συνέχεια διανεμήθηκε διαδικτυακά (π.χ. μέσω Google Forms). Πραγματοποιήθηκαν τρεις έρευνες σε κάθε χώρα, μία για κάθε ομάδα επαγγελματιών στους οποίους απευθύνονταν, και συγκεκριμένα:

- a) προσωπικό, εθελοντές και μέλη **οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών**
- b) προσωπικό, εθελοντές και μέλη **οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+**
- c) προσωπικό, εθελοντές και μέλη **των τοπικών αρχών**

Το ερωτηματολόγιο της έρευνας αποτελούνταν από 12 ερωτήσεις που σχεδιάστηκαν για να αξιολογήσουν βασικές πτυχές που σχετίζονται με τη συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στις τοπικές κοινότητες. Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να παρέχουν πληροφορίες μέσω κλειστών ερωτήσεων (π.χ. επιλέγοντας μεταξύ απαντήσεων όπως «ναι», «μάλλον ναι», «όχι» ή «μάλλον όχι», «δεν ξέρω») και να ανακαλέσουν πληροφορίες μέσω απαντήσεων πολλαπλής επιλογής. Η έρευνα επικεντρώθηκε σε ζητήματα όπως οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ σε όλες τις συνεργαζόμενες χώρες, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες σε αυτή την ομάδα και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εν λόγω επαγγελματίες κατά την παροχή υπηρεσιών. Επιπλέον, εξέτασε τις δεξιότητες, τις ικανότητες και την κατάρτιση των επαγγελματιών που παρέχουν υπηρεσίες, καθώς και τα θέματα κατάρτισης στα οποία ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν. Στην αρχή του ερωτηματολογίου, οι ερωτηθέντες έλαβαν ένα ενημερωτικό έντυπο και ένα έντυπο συγκατάθεσης. Είχαν τη δυνατότητα να συμπληρώσουν την έρευνα ανώνυμα, με την δυνατότητα να αποσυρθούν από την έρευνα ανά πάσα στιγμή. Αυστηρή εμπιστευτικότητα εφαρμόστηκε ως προς όλες τις απαντήσεις.

Όλα τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν διαδικτυακά, στάλθηκαν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε όλα τα μέλη και τα δίκτυα των συνεργαζόμενων εταίρων και κοινοποιήθηκαν μέσω των καναλιών κοινωνικής δικτύωσης και των επίσημων λογαριασμών των οργανώσεων στις αντίστοιχες χώρες. Ως εκ τούτου, συγκεντρώθηκαν συνολικά **163 απαντήσεις** από εκπροσώπους **οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών** και στις έξι χώρες. Πιο συγκεκριμένα, λήφθηκαν 20 απαντήσεις από την Κύπρο, 31 απαντήσεις από την Ελλάδα, 37 από την Ιταλία, 25 απαντήσεις από την Πολωνία, 30 απαντήσεις από την Ισπανία και 20 από τη Γερμανία. Όσον αφορά τις **οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+**, συγκεντρώθηκαν συνολικά **132 απαντήσεις**.

Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται 32 απαντήσεις από συμμετέχοντες στην Κύπρο, 20 απαντήσεις από την Ελλάδα, 7 από την Ιταλία, 20 απαντήσεις από την Πολωνία, 30 απαντήσεις από την Ισπανία και 23 από τη Γερμανία. Τέλος, συγκεντρώθηκαν συνολικά **313 απαντήσεις** μέσω των ερωτηματολογίων που απευθύνονταν στις **τοπικές αρχές**. Πιο συγκεκριμένα, συγκεντρώθηκαν 20 απαντήσεις στην Κύπρο, 20 απαντήσεις στην Ελλάδα, 52 απαντήσεις στην Ιταλία, 145 απαντήσεις στην Πολωνία, 55 απαντήσεις στην Ισπανία και 21 απαντήσεις στη Γερμανία.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της πρωτογενούς έρευνας, οι εταίροι πραγματοποίησαν συνολικά **60 διεξοδικές συνεντεύξεις** με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ και στις έξι χώρες. Οι συνεντεύξεις, συμπεριλαμβανομένων 10 συμμετεχόντων στην Κύπρο, 10 στην Ελλάδα, 4 στην Ιταλία, 10 στην Πολωνία, 15 στην Ισπανία και 11 στη Γερμανία, πραγματοποιήθηκαν μεταξύ **Σεπτεμβρίου και Ιανουαρίου 2025**.

Οι συνεντεύξεις διεξήχθησαν με μια διαφορετική ομάδα συμμετεχόντων από διάφορα μεταναστευτικά υπόβαθρα, ο καθένας με διαφορετικές εμπειρίες όσον αφορά την κοινωνική του ένταξη. Οι ερωτήσεις των ημι-δομημένων συνεντεύξεων του προγράμματος @nclusion ακολούθησαν τα θέματα που χρησιμοποιήθηκαν για τα ερωτηματολόγια, με στόχο να δώσουν τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τις πραγματικές τους εμπειρίες και τις ανάγκες τους για υποστήριξη που θα μπορούσε να επιτρέψει την ένταξή τους στις τοπικές κοινότητες.

2. Περιορισμοί της έρευνας

Η διαδικασία επιλογής των συμμετεχόντων βασίστηκε στα δίκτυα και τα μέλη των εταίρων του έργου και των ενδιαφερόμενων φορέων, με κριτήρια όπως η επαγγελματική εμπειρία στην υποστήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ και, σε ορισμένες περιπτώσεις, η εξοικείωση με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει αυτή η ομάδα. Επιπλέον, τα μεγέθη των δειγμάτων διέφεραν από χώρα σε χώρα, οπότε τα ευρήματα δεν μπορούν να γενικευτούν.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα δεδομένα ήταν αυτοαναφερόμενα, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει κοινωνικά επιθυμητές απαντήσεις ή υπό εκπροσώπηση ορισμένων ατόμων. Επιπλέον, τα άτομα που ασχολούνται λιγότερο με την έρευνα ή είναι λιγότερο ορατά στα δίκτυα μπορεί να υπό εκπροσωπούνται, παρά τη σημαντική συμβολή τους. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων, ιδίως στην Ελλάδα και τη Γερμανία, εκπροσωπούσε οργανώσεις με έδρα σε αστικές περιοχές, γεγονός που δημιουργήσε ένα κενό στα αποτελέσματα όσον αφορά τη στάση απέναντι στους μετανάστες και τους πρόσφυγες μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών.

Σε ορισμένες συμμετέχουσες χώρες, ιδίως στην Κύπρο, την Ελλάδα και την Ιταλία, ο εντοπισμός και η προσέλκυση συμμετεχόντων για συνεντεύξεις είχε αρκετές δυσκολίες, κυρίως λόγω της απροθυμίας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ να μοιραστούν τις εμπειρίες τους. Ο φόβος της αποκάλυψης της σεξουαλικής ταυτότητας και του

μεταναστευτικού τους καθεστώτος, καθώς και οι πιθανοί κίνδυνοι για τη διαμονή, την εργασία ή τη στέγαση τους, συνέβαλαν σε αυτόν τον δισταγμό.

Επιπλέον, η έλλειψη έρευνας και στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις διαθεματικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στις έξι χώρες-στόχους οδήγησε συχνά στην παρουσίαση πληροφοριών ξεχωριστά -είτε για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες είτε για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα- και, όπου υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες, ειδικά για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Οι παραπάνω περιορισμοί δείχνουν ότι, αν και τα ευρήματα είναι πολύτιμα, μπορεί να μην αποτυπώνουν πλήρως την ποικιλομορφία των εμπειριών και των αντιλήψεων των επαγγελματιών που εργάζονται με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Παρά τις προκλήσεις αυτές, ο συνδυασμός στοχευμένης επιλογής και δειγματοληψίας έδωσε πολύτιμα ευρήματα. Ωστόσο, αν και τα αποτελέσματα προσφέρουν πληροφορίες για βασικά ζητήματα, θα πρέπει να ερμηνεύονται με προσοχή.

Στις σελίδες που ακολουθούν παρουσιάζονται συνοπτικά τα κύρια ευρήματα της δευτερογενούς έρευνας στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα κάθε χώρας, μπορείτε να διαβάσετε τις πλήρεις εθνικές εκθέσεις, οι οποίες είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο του έργου: <https://inclusionproject.eu/>.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

1. Βασικά στοιχεία και στατιστικές για την ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ

Η δευτερογενής έρευνα στις έξι χώρες-στόχους αποκαλύπτει ότι παρά την πρόοδο και τη σταδιακή αλλαγή των αντιλήψεων και των στάσεων απέναντι στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα τα τελευταία χρόνια, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις (FRA, 2024). Ενώ τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα είναι πιο ανοιχτά όσον αφορά την ταυτότητά τους, οι διακρίσεις με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου, την έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC) εξακολουθούν να είναι ευρέως διαδεδομένες (FRA, 2024). Επιπλέον, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα που αναζητούν προστασία στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν περαιτέρω δυσκολίες και διακρίσεις λόγω του συνδυασμού¹ του να είσαι ΛΟΑΤΚΙ+ άτομο και να έχεις μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Σε όλες τις χώρες-στόχους υπάρχει αξιοσημείωτη έλλειψη ολοκληρωμένων δεδομένων και εξειδικευμένων ερευνών που να εξετάζουν διεξοδικά τις πολύπλευρες εμπειρίες και τις σύνθετες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ καθώς περνούν από τις διαδικασίες κοινωνικής ενσωμάτωσης. Οι προκλήσεις αυτές συχνά οφείλονται σε συνδυασμό παραγόντων όπως οι διακρίσεις, η έλλειψη προσαρμοσμένων υπηρεσιών υποστήριξης και οι δυσκολίες πρόσβασης σε βασικούς τομείς όπως η εκπαίδευση, η στέγαση, η απασχόληση και η υγειονομική περίθαλψη.

Μελέτες μεγάλης κλίμακας, όπως η έκθεση 2024 του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες για τη γενικότερη κατάσταση. Οι έρευνες του FRA για το 2019 και το 2024 αποκαλύπτουν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και στις έξι χώρες αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια στην πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, όπως η υγειονομική περίθαλψη και η εκπαίδευση, λόγω διακρίσεων και έλλειψης στοχευμένης υποστήριξης. Ιδιαίτερα ανησυχητικές τάσεις παρατηρούνται στην Ελλάδα, την Κύπρο και την Ιταλία. Η έκθεση του 2024 του FRA διαπίστωσε ότι στην Ελλάδα, το 28% των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων βίωσαν διακρίσεις στην απασχόληση ή κατά την αναζήτηση εργασίας κατά το έτος που προηγήθηκε της έρευνας. Επιπλέον, το 45% ανέφερε διακρίσεις σε τουλάχιστον έναν τομέα της ζωής τους κατά την ίδια περίοδο, γεγονός που υπογραμμίζει τον συστημικό χαρακτήρα αυτών των προκλήσεων. Η κατάσταση στην Κύπρο αποκαλύπτει ακόμη υψηλότερα επίπεδα

---

¹ Διαθεματικότητα: «οι τρόποι με τους οποίους το βιολογικό και το κοινωνικό φύλο συνδυάζονται με άλλα προσωπικά χαρακτηριστικά/ταυτότητες και πώς αυτοί οι συνδυασμοί συμβάλλουν σε μοναδικές εμπειρίες διακρίσεων» (EIGE, n.d.).

διακρίσεων. Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, το 37% των ερωτηθέντων ΛΟΑΤΚΙ+ στην Κύπρο αντιμετώπισαν διακρίσεις που σχετίζονται με την απασχόληση - σχεδόν σε διπλάσιο βαθμό από τον μέσο όρο της ΕΕ-27 που είναι 19%. Επιπλέον, οι μισοί από τους ερωτηθέντες ανέφεραν ότι βιώνουν διακρίσεις στην καθημερινή τους ζωή, ποσοστό που υπερβαίνει σημαντικά τον μέσο όρο της ΕΕ που είναι 37% (FRA, 2024). Αντίστοιχα υψηλά ποσοστά αναφέρθηκαν στην Κύπρο το 2019, όταν το 49% των ερωτηθέντων ανέφερε διακρίσεις σε τουλάχιστον έναν τομέα της ζωής τους κατά το έτος πριν από την έρευνα, ξεπερνώντας το 42% του μέσου όρου της ΕΕ. (FRA, 2019). Η Ιταλία ανέφερε επίσης ανησυχητικά επίπεδα διακρίσεων. Η έκθεση του FRA του 2024 διαπίστωσε ότι το 37% των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στη χώρα αντιμετωπίζουν διακρίσεις που σχετίζονται με την απασχόληση, ενώ το 50% αντιμετωπίζει προκαταλήψεις στην καθημερινή ζωή. Και τα δύο ποσοστά βρίσκονται πολύ πάνω από τους μέσους όρους της ΕΕ. Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν συστηματικά εμπόδια στην ισότητα και την ένταξη τόσο στην απασχόληση όσο και στις καθημερινές συναναστροφές. Αυτή η ανησυχητική τάση υπογραμμίζει τον διάχυτο φόβο και το στίγμα που αναγκάζουν τα άτομα να κρύβουν την πραγματική τους ταυτότητα. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων απαιτεί μια πολύπλευρη προσέγγιση, η οποία θα περιλαμβάνει ισχυρότερη νομική προστασία, εκστρατείες κοινωνικής ευαισθητοποίησης και στοχευμένη στήριξη των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.

Η έρευνα αναδεικνύει τις κύριες προκλήσεις που εντοπίστηκαν στις έξι συνεργαζόμενες χώρες, με όλες να τονίζουν ότι ένα σημαντικό εμπόδιο στην ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ είναι η έλλειψη περιεκτικών δεδομένων. Η Ελλάδα και η Κύπρος, για παράδειγμα, δεν διατηρούν επίσημα στατιστικά στοιχεία για τον πληθυσμό αυτό, γεγονός που δυσχεραίνει τη χάραξη πολιτικής βάσει στοιχείων, παρόλο που φιλοξενούν σημαντικό αριθμό μεταναστών και προσφύγων. Η Κύπρος φιλοξενεί περίπου 34.000 μετανάστες, εκ των οποίων το 3,7% αναγνωρίζεται ως πρόσφυγες (EUROSTAT, 2024). Στην Ελλάδα, τον Δεκέμβριο του 2024, τα καταγεγραμμένα στοιχεία είχαν ως εξής: 258.085 πολίτες της ΕΕ, 32.572 άτομα με άδεια παραμονής προσωρινής προστασίας, 496.107 υπήκοοι τρίτων χωρών και 83.895 αναγνωρισμένοι πρόσφυγες με ενεργή άδεια παραμονής, με αποτέλεσμα ο συνολικός καταγεγραμμένος πληθυσμός μεταναστών και προσφύγων να ανέρχεται σε 870.659. Σε αυτόν δεν περιλαμβάνεται ο πληθυσμός που δεν διαθέτει νομιμοποιητικά έγγραφα (Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2024). Ομοίως, η Ισπανία δεν συλλέγει αναλυτικά στοιχεία για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό προφίλ, αν και εκτιμάται ότι περίπου το 7% του μεταναστευτικού πληθυσμού της Ισπανίας -σχεδόν 600.000 άτομα- προσδιορίζονται ως ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα (VV.AA., 2023). Στην Πολωνία, η Υπηρεσία Αλλοδαπών δεν παρέχει στοιχεία σχετικά με τις αιτήσεις ασύλου που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου. Μέχρι το 2019, είναι γνωστές δύο περιπτώσεις χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα λόγω διώξεων με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό (σε πολίτη του Μαρόκου και σε πολίτη της Ουγκάντα) και μία λόγω διώξεων με βάση την ταυτότητα φύλου (σε πολίτη της Λευκορωσίας) (Mazurczak, A., Mrowicki, M., & Adamczewska-Stachura, M., 2019). Το 2024, η Ένωση Νομικής Παρέμβασης ανέφερε δύο ακόμη περιπτώσεις χορήγησης διεθνούς προστασίας με βάση τον ομοφυλοφιλικό

προσανατολισμό (ένας πολίτης του Τουρκμενιστάν και ένας πολίτης αφρικανικής χώρας) (SIP, 2024). Στην Ιταλία, παρότι οι ΜΚΟ παρακολουθούν ενεργά τα ζητήματα που σχετίζονται με τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, η επίσημη συλλογή δεδομένων τείνει να δίνει προτεραιότητα σε ζητήματα έκτακτης ανάγκης και ασφάλειας, επικαλύπτοντας συχνά θέματα SOGIESC με ζητήματα όπως η παραβατικότητα ή/και η ανάγκη προστασίας από ποινικά αδικήματα. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών έχουν γίνει κύρια πηγή πληροφοριών στην Ιταλία, λόγω της έλλειψης ποσοτικών μελετών μεγάλης κλίμακας που να πληρούν υψηλά πρότυπα αξιοπιστίας (De Rosa, E., Inglese, F., 2020). Στη Γερμανία, η Ένωση Λεσβιών και Ομοφυλοφίλων εκτιμά ότι 60.000 από τους 1,6 εκατομμύρια πρόσφυγες που έχουν καταγραφεί από το 2016 και μετά αυτοπροσδιορίζονται ως ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα (Tschalaer, M., 2020). Και στις έξι χώρες, η περιορισμένη διαθεσιμότητα λεπτομερών δεδομένων για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό και προσφυγικό προφίλ αποδυναμώνει τα εχέγγυα για την αποτελεσματική ανάπτυξη και εφαρμογή αντίστοιχων πολιτικών.

Οι διακρίσεις και η μη ανοχή απέναντι στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων και των μεταναστών, εξακολουθούν να υφίστανται και στις έξι χώρες, με διαφορετικό βαθμό βαρύτητας. Η Κύπρος αναφέρει μερικά από τα υψηλότερα επίπεδα διακρίσεων. Σχεδόν το 49% των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στην Κύπρο βιώνει διακρίσεις σε τουλάχιστον έναν τομέα της ζωής τους (FRA, 2024). Το GBPI αποκαλύπτει ότι οι Κύπριοι είναι λιγότερο ανεκτικοί απέναντι στους αλλοδαπούς, τους ομοφυλόφιλους και τους άγαμους γονείς σε σχέση με τους Ευρωπαίους ομολόγους τους. Μόλις το 38,4% των ερωτηθέντων στην Κύπρο θεωρεί την ομοφυλοφιλία αποδεκτή, γεγονός που αναδεικνύει τις βαθιά ριζωμένες κοινωνικές προκαταλήψεις. Αυτές οι προκαταλήψεις, σε συνδυασμό με τις περιορισμένες προσπάθειες ευαισθητοποίησης, συμβάλλουν στις εκτεταμένες διακρίσεις και στην αντίληψη της ομοφυλοφιλίας ως ταμπού (F&M Global Barometers, 2024). Στην Ισπανία, οι διακρίσεις στη στέγαση πλήττουν το 40% των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών, οι οποίοι αγωνίζονται να έχουν πρόσβαση σε ασφαλή και επαρκή καταλύματα (CEAR, 2023). Στη Γερμανία, παρά την προοδευτική στάση της χώρας όσον αφορά τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, οι υποτιμητικές στάσεις απέναντι στους ομοφυλόφιλους και τους αμφιφυλόφιλους εξακολουθούν να υφίστανται σε διάφορες ομάδες του πληθυσμού, με τους άνδρες να τείνουν να επιδεικνύουν πιο αρνητικές στάσεις σε σύγκριση με τις γυναίκες (Ipsos, 2024). Στην Ελλάδα, η έλλειψη ασφαλούς και κατάλληλης στέγασης καθιστά τα άτομα ευάλωτα σε περαιτέρω κακοποίηση και βία στα κέντρα υποδοχής και στους καταυλισμούς. Πολλοί ΛΟΑΤΚΙ+ πρόσφυγες αισθάνονται αναγκασμένοι να κρύβουν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους εξαιτίας του φόβου περιθωριοποίησης. Επιπλέον, συστημικά κενά, διαδικαστικά ζητήματα, έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού και ανεπαρκείς ιατρικές και ψυχοκοινωνικές αξιολογήσεις ενισχύουν αυτές τις προκλήσεις (Heinrich Böll Stiftung, 2023). Στην Ιταλία, καθώς οι ευπάθειες αυξάνονται και πολλαπλασιάζονται, τα άτομα αλληλεπιδρούν με όλο και περισσότερους θεσμικούς και μη θεσμικούς φορείς, αυξάνοντας σημαντικά τον κίνδυνο διακρίσεων. Πολλαπλά επίπεδα διακρίσεων μπορούν να εμφανιστούν στις αλληλεπιδράσεις με τις τοπικές υπηρεσίες, όπως η αστυνομία, καθώς και σε φαινομενικά ουδέτερους χώρους

όπως τα κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων (Rosati et al., 2021). Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν τη διάχυτη φύση των διακρίσεων και στις έξι χώρες, ανεξάρτητα από την πρόοδο που έχει σημειωθεί στα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.

Η νομική προστασία των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων και μεταναστών ποικίλλει επίσης σε μεγάλο βαθμό. Η Γερμανία αναθεώρησε την οδηγία της για την υπηρεσία ασύλου, καταργώντας την «απαίτηση διακριτικότητας» και ενέκρινε ένα εθνικό σχέδιο δράσης για την προώθηση της έμφυλης και σεξουαλικής πολυμορφίας (Echte Vielfalt, 2024). Επιπλέον, τον Ιούνιο του 2023, οι υπουργοί Εσωτερικών των κρατιδίων της Γερμανίας δεσμεύτηκαν να ενισχύσουν την πρόληψη των εγκλημάτων μίσους και της βίας κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων (Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend, 2023). Αντίθετα, το νομοθετικό πλαίσιο της Ιταλίας, αν και σχετικά ισχυρό όσον αφορά την προστασία των θυμάτων ομοφοβίας και ρατσισμού, παρουσιάζει αδυναμίες στην εφαρμογή του. Η ιταλική κυβέρνηση έχει καταβάλει περιορισμένες προσπάθειες για την αντιμετώπιση των ζητημάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, αναδεικνύοντας το χάσμα μεταξύ των νομικών διατάξεων και της πρακτικής εφαρμογής τους (Prearo, M., Martorano, N., 2020). Οι περισσότερες από τις συμμετέχουσες χώρες κατατάσσονται στις μεσαίες ή χαμηλότερες κατηγορίες στον Rainbow Europe Map and Index, 2024, της ILGA-Europe, ο οποίος αξιολογεί το νομικό και πολιτικό περιβάλλον για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα σε 49 ευρωπαϊκές χώρες. Μεταξύ αυτών, η Ισπανία κατατάσσεται 4^η, η Ελλάδα 6^η, η Γερμανία 11^η, η Κύπρος 29^η, η Ιταλία 36^η και η Πολωνία 42^η (ILGA-Europe, 2024). Τα νομικά και πολιτικά πλαίσια θα εξεταστούν λεπτομερέστερα στο επόμενο κεφάλαιο.

Γενικά, η έρευνα στις έξι χώρες αποκαλύπτει κοινές προκλήσεις, όπως η ανεπαρκής συλλογή δεδομένων, συνεχιζόμενες διακρίσεις και άνιση εφαρμογή της νομικής προστασίας των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων και μεταναστών. Παρά την πρόοδο σε ορισμένες χώρες, τα εκτεταμένα εμπόδια στην πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες και η έλλειψη στοχευμένων προγραμμάτων ένταξης παραμένουν κρίσιμα ζητήματα. Με την αντιμετώπιση αυτών των κενών, οι έξι χώρες μπορούν να στηρίξουν καλύτερα αυτόν τον ευάλωτο πληθυσμό και να προωθήσουν μεγαλύτερη συμπερίληψη στις κοινωνίες τους.

2. Υφιστάμενα πλαίσια πολιτικής και νομοθετικά πλαίσια

Η έρευνα στις έξι συμμετέχουσες χώρες εντοπίζει τόσο πρόοδο όσο και ελλείψεις στην προσέγγιση κάθε χώρας για την προστασία και την υποστήριξη αυτού του ευάλωτου πληθυσμού. Η Ελλάδα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο τα τελευταία χρόνια, ιδίως με την αναγνώριση του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου και των χαρακτηριστικών φύλου ως προστατευόμενων λόγων στο πλαίσιο της νομοθεσίας για τα εγκλήματα μίσους και τη ρητορική μίσους (Νόμος 4285/2014, Νόμος 4436/2016). Πρόσφατα, η Ελλάδα υιοθέτησε έναν νέο νόμο που παρέχει στα ομόφυλα ζευγάρια το δικαίωμα να παντρεύονται και να υιοθετούν παιδιά, ευθυγραμμίζοντας τα δικαιώματά τους με εκείνα των ετερόφυλων συντρόφων (Νόμος 5089/2024). Ωστόσο, αυτές οι νομοθετικές εξελίξεις είναι αποσπασματικές και εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά κενά στην αντιμετώπιση των

ξεχωριστών αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Ο ελληνικός κώδικας για τη μετανάστευση στερείται επαρκών διατάξεων για την υποδοχή και την ένταξη ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, δημιουργώντας συστημικά εμπόδια (Transgender Support Association, 2023). Επιπλέον, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα δεν αναγνωρίζονται επίσημα ως ευάλωτη ομάδα που απολαμβάνει αντίστοιχα μέτρα προστασίας στα κέντρα φιλοξενίας (Νόμος 4939/2022). Ενώ η νομοθεσία εγγυάται την πρόσβαση στην εκπαίδευση για όλα τα παιδιά ανεξάρτητα από το μεταναστευτικό τους προφίλ, πρακτικές προκλήσεις όπως η υποστελέχωση, τα γλωσσικά εμπόδια και τα υψηλά ποσοστά εγκατάλειψης αφήνουν πολλά παιδιά με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αποκλεισμένα (ECRE, 2024).

Στην Κύπρο, η πρόοδος ξεκίνησε με την αποποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας το 1998, ένα ορόσημο που επιτεύχθηκε υπό την πίεση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, 1993). Το 2004 θεσπίστηκαν νόμοι κατά των διακρίσεων για την απαγόρευσή τους στον χώρο εργασίας με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό (Νόμος περί ίσης μεταχείρισης στην απασχόληση και την εργασία). Περαιτέρω πρόοδοι σημειώθηκαν το 2015 με τη νομιμοποίηση των συμφώνων συμβίωσης για τα ομόφυλα ζευγάρια όσον αφορά οικονομικά ζητήματα και ζητήματα στέγασης και την ποινικοποίηση της υποκίνησης σε μίσος με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου (Νόμος 184-Ι, Νόμος 87(Ι)/2015). Ωστόσο, η Κύπρος εξακολουθεί να μην αναγνωρίζει ρητά τις διακρίσεις λόγω ταυτότητας φύλου και τα εγκλήματα μίσους με κίνητρο την ομοφοβία ή την τρανσφοβία δεν αναγνωρίζονται επίσημα (ECRI, 2016).

Η Ισπανία ξεχωρίζει για το ολοκληρωμένο νομικό της πλαίσιο που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου, το οποίο εδράζεται στον Γενικό Νόμο περί Ίσης Μεταχείρισης του 2006 (Κυβέρνηση της Ισπανίας, 2003). Η κυβέρνηση έχει επίσης εφαρμόσει πολιτικές όπως το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Σεξουαλική και Έμφυλη Διαφορετικότητα, με στόχο την προώθηση της ένταξης των ΛΟΑΤΚΙ+ (Gobierno de España, 2020). Παρά την ύπαρξη αυτού του ισχυρού πλαισίου, οι τοπικές ανισότητες και οι περιορισμοί των πόρων εμποδίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των πολιτικών. Επιπλέον, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες όπως η υγειονομική περίθαλψη και η στέγαση για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες.

Η Γερμανία έχει θεσπίσει ισχυρή νομική προστασία, συμπεριλαμβανομένης της προοδευτικής νομοθεσίας για τα εγκλήματα μίσους και τη ρητορική μίσους, ιδίως τη συμπερίληψη του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου ως επιβαρυντικών παραγόντων (ILGA-Europe, 2024). Η χώρα έχει επίσης σημειώσει πρόοδο στη νομική αναγνώριση του φύλου και στις πολιτικές ασύλου για τα διεμφυλικά άτομα (ILGA-Europe, 2024). Πιο πρόσφατα, ο νόμος περί αυτοδιάθεσης του 2023 διευκολύνει την ευκολότερη αλλαγή ονόματος και φύλου, ενώ ο γενικός νόμος περί ίσης μεταχείρισης συνεχίζει να παρέχει ευρεία προστασία (Human Rights Watch, 2024b). Ωστόσο, η έρευνα υπογραμμίζει την ανάγκη για μεγαλύτερη αναγνώριση της τρανς γονεϊκότητας, ενισχυμένη νομοθεσία για τη ρητορική μίσους και πιο ισχυρή

νομοθεσία για το άσυλο, ώστε να υποστηριχθούν αποτελεσματικά τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ (ILGA-Europe, 2024).

Η προσέγγιση της Πολωνίας στα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ χαρακτηρίζεται από σημαντικές ελλείψεις. Η χώρα δεν διαθέτει συνεκτική μεταναστευτική πολιτική, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την απουσία στοχευμένων μέτρων για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ (Łodziński & Szonert, 2023). Η ανεπάρκεια αυτή αντικατοπτρίζεται στη θέση της Πολωνίας στον χάρτη ILGA-Europe Rainbow Europe Map and Index, όπου κατατάσσεται τελευταία μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Η κατάταξη αυτή υπογραμμίζει την απουσία νομικής προστασίας και την περιορισμένη κοινωνική ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων (ILGA-Europe, 2024).

Η Ιταλία προσφέρει κάποια προστασία στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα που αιτούνται άσυλο μέσω συστημάτων όπως το Σύστημα Προστασίας Αιτούντων Άσυλο και Προσφύγων (SPRAR) και τη νομοθεσία που αφορά την υποδοχή ατόμων με ειδικές ανάγκες (Νόμος 189/2002, Νομοθετικό Διάταγμα 142/2015). Ωστόσο, οι προστασίες αυτές εφαρμόζονται με ασυνέπεια λόγω διαφορετικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ανεπαρκούς κατάρτισης των υπαλλήλων (SOGICA, 2020). Επιπλέον, η Ιταλία δεν διαθέτει ρητές νομικές διατάξεις που να αντιμετωπίζουν τη βία κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων ως εγκλήματα μίσους. Η παράλειψη αυτή περιορίζει την ικανότητα του συστήματος δικαιοσύνης να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τη βία που υποκινείται από προκαταλήψεις (Pannarale, L. & Armigero, 2021).

Συνολικά, η έρευνα αναδεικνύει σημαντικές διαφορές στα πολιτικά και νομοθετικά πλαίσια στις έξι χώρες. Ενώ χώρες όπως η Γερμανία και η Ισπανία έχουν αναπτύξει σχετικά ισχυρά συστήματα για την προστασία των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, άλλες, όπως η Πολωνία και η Ιταλία, αντιμετωπίζουν σημαντικά κενά που υπονομεύουν την ικανότητα τους να προστατεύουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Στην Ελλάδα, παρόλο που οι πολιτικές και οι νόμοι για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα έχουν βελτιωθεί - όπως αυτοί που αφορούν τον γάμο και τις αλλαγές φύλου στις ταυτότητες - οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες δεν τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης με τους ντόπιους ομολόγους τους.

Οι κοινές προκλήσεις σε όλες αυτές τις χώρες περιλαμβάνουν ασυνέπειες στην εφαρμογή της πολιτικής, ανεπαρκή νομική αναγνώριση των ΛΟΑΤΚΙ+ θεμάτων και ανεπαρκή κατάρτιση των επαγγελματιών. Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη για συντονισμένες προσπάθειες για την ενίσχυση της νομικής προστασίας, τη βελτίωση της εφαρμογής της πολιτικής και την αντιμετώπιση των μοναδικών ευαλωτήτων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

3. Προκλήσεις, προκαταλήψεις και στερεότυπα

Η έρευνα αποκαλύπτει ότι οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Πολωνία, την Ισπανία, τη Γερμανία και την Ιταλία αντιμετωπίζουν βαθιές και συστημικές προκλήσεις που διαμορφώνονται από διαθεματικές διακρίσεις. Οι δυσκολίες αυτές απορρέουν

από τις αλληλεπικαλυπτόμενες επιπτώσεις του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου, της εθνικότητας και της μεταναστευτικής κατάστασης, δημιουργώντας σύνθετα εμπόδια στην ισότητα και την ένταξη (UCLA, 2022). Ενώ ορισμένες προκλήσεις είναι κοινές σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, τα εθνικά πλαίσια - συμπεριλαμβανομένων των νομικών πλαισίων, των κοινωνικών στάσεων και των θεσμικών ικανοτήτων - εισάγουν σημαντικές διαφοροποιήσεις.

Η νομική προστασία των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων διαφέρει σημαντικά στις έξι χώρες. Στην Κύπρο και την Πολωνία, για παράδειγμα, η απουσία ολοκληρωμένων νομικών πλαισίων καθιστά τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα ιδιαίτερα ευάλωτα στις διακρίσεις και τον αποκλεισμό (Mizielińska, J. 2022, Γραφείο Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, 2019α, IOM, 2023). Στην Ισπανία και τη Γερμανία, ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά τη μετατροπή των υφιστάμενων μηχανισμών προστασίας σε αποτελεσματική τοπική δράση. Αυτή η ανισότητα υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για εναρμονισμένες πολιτικές που θα αντιμετωπίζουν τόσο τα νομικά όσο και τα θεσμικά εμπόδια, διασφαλίζοντας ότι οι προστασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά ως μηχανισμοί στήριξης που μπορούν να αναλάβουν δράση.

Τα συστήματα ασύλου και στις έξι χώρες πάσχουν από διαρθρωτικές ελλείψεις και πολιτισμικές αναληψίες, επιδεινώνοντας την περιθωριοποίηση των αιτούντων άσυλο ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Στην Ελλάδα, για παράδειγμα, οι αιτούντες άσυλο αντιμετωπίζουν συχνά επεμβατικές ερωτήσεις και αναγκάζονται να αποκρύπτουν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου τους λόγω του φόβου κακομεταχείρισης (Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών, 2021). Η Ελλάδα αναφέρει ανεπαρκείς εκτιμήσεις ευαλωτότητας και ακατάλληλες τοποθετήσεις σε δομές υποδοχής που δεν ανταποκρίνονται στις μοναδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων (Διοτίμα και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, 2023, AIDA, 2022). Στην Ιταλία, παρά τη διαθεσιμότητα πολυάριθμων εγχειριδίων, ενημερωτικών φυλλαδίων και σχετικής νομοθεσίας - που παραπέμπουν επίσης σε διεθνείς συμβάσεις και κατευθυντήριες γραμμές του ΟΗΕ - υπάρχει έλλειψη κατάρτισης για την ορθή εφαρμογή των κανονισμών αυτών. Η αντιμετώπιση αυτών των συστημικών ελλείψεων απαιτεί εξειδικευμένη κατάρτιση για τους επαγγελματίες και την υιοθέτηση πρωτοκόλλων χωρίς αποκλεισμούς και με πολιτισμική ευαισθησία.

Η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη παρουσιάζει σημαντικές προκλήσεις σε όλες τις έξι χώρες, ιδίως για τα διεμφυλικά άτομα. Στην Ισπανία και την Ελλάδα, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ συχνά αποφεύγουν να αναζητήσουν ιατρική βοήθεια λόγω των ανεκπαίδευτων επαγγελματιών και της έλλειψης υπηρεσιών χωρίς αποκλεισμούς για ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα (VV.AA., 2022, Solomon, 2023, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, 2023). Ομοίως, στην Ιταλία, η θεσμική τρανσφοβία και η διαδεδομένη δυσπιστία προς τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης αποθαρρύνουν τους διεμφυλικούς πρόσφυγες από το να αναζητήσουν απαραίτητες θεραπείες (Coletta, 2021). Στην Κύπρο και την Πολωνία, οι διακρίσεις στην υγειονομική περίθαλψη παραμένουν διάχυτες, με πολλά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα να αποκρύπτουν την ταυτότητά τους για να αποφύγουν την κακομεταχείριση (IOM, 2023, Skrzypczak, E.,

Bilarzewska, J., & Niebudek, A 2022). Επιπλέον, τα γλωσσικά εμπόδια και η απουσία πολιτισμικών διαμεσολαβητών σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Πολωνία και η Ιταλία εμποδίζουν περαιτέρω την ισότιμη πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη (UNHCR, 2022). Οι προκλήσεις αυτές υπογραμμίζουν την επιτακτική ανάγκη για πολιτισμικά κατάλληλες, συμπεριληπτικές υπηρεσίες υγείας για ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, οι οποίες θα υποστηρίζονται από επαρκείς πόρους και σχετική κατάρτιση.

Η στέγαση παραμένει μια κρίσιμη πρόκληση για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες, οι οποίοι συχνά αντιμετωπίζουν επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης, έλλειψη στέγης και διακρίσεις κατά την άφιξή τους στα κέντρα υποδοχής. Στην Ισπανία και τη Γερμανία, ειδικότερα, η έλλειψη πολιτισμικών υπηρεσιών και επιλογών στέγασης που να περιλαμβάνουν ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα είναι ιδιαίτερα εμφανής κατά τη διαδικασία άφιξης. Τα κέντρα υποδοχής, για παράδειγμα, συχνά δεν παρέχουν ασφαλείς χώρους για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα (CEAR, 2023, FELGTB, 2020). Αυτές οι ελλείψεις συμβάλλουν στην ευρύτερη περιθωριοποίηση, στερώντας από πολλά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα την πρόσβαση σε ασφαλή και υποστηρικτικά περιβάλλοντα διαβίωσης.

Οι διακρίσεις στον χώρο εργασίας είναι ευρέως διαδεδομένες και στις έξι χώρες. Στην Κύπρο και την Πολωνία, τα υψηλά επίπεδα στίγματος και κοινωνικών διακρίσεων αναγκάζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα να αποκρύπτουν την ταυτότητά τους σε επαγγελματικά περιβάλλοντα, περιορίζοντας σημαντικά τις οικονομικές ευκαιρίες (en.philenews, 2024, ECRI, 2016). Η αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων απαιτεί στοχευμένες παρεμβάσεις, όπως προγράμματα ευαισθητοποίησης στον χώρο εργασίας, για την προώθηση της συμπερίληψης και την ενίσχυση της οικονομικής ενδυνάμωσης.

Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν επίσης σημαντικές προκλήσεις στην ενσωμάτωση στις ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητες. Στην Ιταλία και την Ισπανία, οι πολιτισμικές και θρησκευτικές προκαταλήψεις εντός των μεταναστευτικών κοινοτήτων συχνά επιδεινώνουν τους αγώνες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, τα οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν τις διακρίσεις που σχετίζονται τόσο με τη σεξουαλική ή έμφυλη ταυτότητά τους όσο και με την εθνική τους καταγωγή (Prearo, M., Martorano, N., 2020). Η ξενοφοβία και οι πολιτισμικές προκαταλήψεις εμποδίζουν περαιτέρω την ένταξη, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για ολοκληρωμένες στρατηγικές σε κοινοτικό επίπεδο για την προώθηση της συμπερίληψης (IOM, 2024).

Μια σταθερή πρόκληση και στις έξι χώρες είναι η έλλειψη θεσμικής ικανότητας και δεδομένων σχετικά με τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Οι επαγγελματίες και οι τοπικές αρχές συχνά δεν διαθέτουν την απαραίτητη κατάρτιση για την αντιμετώπιση των διατομεακών προκλήσεων. Στη Γερμανία και την Ισπανία, η απουσία διατομεακών προσεγγίσεων στην ανάπτυξη πολιτικής και στην παροχή υπηρεσιών αποτελεί κρίσιμο κενό (FRA 2024, Graglia, M, 2020, Rosati et al., 2021). Επιπλέον, τα ανεπαρκή δεδομένα και η ελλιπής έρευνα, ιδίως στην Ιταλία και την Πολωνία, εμποδίζουν τη δημιουργία τεκμηριωμένων πολιτικών και την ισότιμη κατανομή των πόρων (Andrade, Danisi, Dustin, Ferreira, Held, 2021, Graglia, M., 2020, Ferrara et al., 2021).

Οι κοινωνικές συμπεριφορές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση των εμπειριών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Στην Κύπρο, την Πολωνία και σε τμήματα της Ιταλίας, οι συντηρητικές κοινωνικές νόρμες, που ενισχύονται από θρησκευτικούς θεσμούς και αφηγήματα των μέσων ενημέρωσης, δημιουργούν εχθρικά περιβάλλοντα για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα (Trimikliniotis & Karayanni, 2008, ILGA Europe, 2024, FRA, 2024). Στην Ελλάδα, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν διπλές διακρίσεις και εχθρότητα, ακόμη και από επαγγελματίες που προορίζονται να τα υποστηρίξουν, καθώς κουβαλούν κι εκείνοι τις δικές τους προκαταλήψεις (Held, 2022). Αντίθετα, οι αστικές περιοχές στην Ισπανία και τη Γερμανία επιδεικνύουν υψηλότερα επίπεδα αποδοχής, αν και οι προκαταλήψεις εξακολουθούν να υφίστανται σε ορισμένες κοινότητες μεταναστών (VV.AA., 2022, Γερμανική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία κατά των Διακρίσεων, 2017- Ipsos, 2024).

Τα ευρήματα αναδεικνύουν τις πολύπλευρες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Πολωνία, την Ισπανία, τη Γερμανία και την Ιταλία. Παρά τις διαφορές στα νομικά πλαίσια και τις κοινωνικές συμπεριφορές, αναδύονται κοινές προκλήσεις, όπως συστημικά κενά στην παροχή υπηρεσιών, διαθεματικές διακρίσεις και ανεπαρκείς θεσμικές ικανότητες. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων απαιτεί συντονισμένες και συνεχείς προσπάθειες σε τοπικό, εθνικό και διακρατικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της θεσμικής κατάρτισης των επαγγελματιών και της προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών για τη διασφάλιση της δίκαιης κατανομής των πόρων. Δίνοντας προτεραιότητα στη διαθεματικότητα και τη συμπερίληψη, οι κυβερνήσεις και οι οργανισμοί μπορούν να δημιουργήσουν περιβάλλοντα που προστατεύουν τα δικαιώματα, την αξιοπρέπεια και την ευημερία των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, προωθώντας τον κοινό στόχο για κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς.

4. Βασικά κενά και ανάγκες σε γνώσεις και ευαισθητοποίηση

Η έρευνα αποκαλύπτει σημαντικά κενά που εμποδίζουν τη συμπερίληψη ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Οι προκλήσεις αυτές διαμορφώνονται από αλληλένδετους παράγοντες, όπως η ανεπαρκής ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων, οι κοινωνικές προκαταλήψεις και οι συστημικές ανεπάρκειες. Παρότι κάποια εμπόδια είναι κοινά σε όλες τις χώρες, οι αιτίες και οι εκφάνσεις τους ποικίλλουν, αντανakλώντας μοναδικές κοινωνικές, θεσμικές και συστημικές δυναμικές. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων απαιτεί εξατομικευμένες και συντονισμένες λύσεις (AIDA, 2022, IOM, 2023a).

Στην **Κύπρο** τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν πολλαπλές προκλήσεις, οι οποίες επιδεινώνονται από τις κοινωνικές προκαταλήψεις, την ανεπαρκή νομική προστασία και την έλλειψη ευαισθητοποίησης του κοινού. Οι διακρίσεις είναι διαδεδομένες σε διάφορους τομείς, όπως η απασχόληση, η υγειονομική περίθαλψη, η στέγαση και η δημόσια ενημέρωση. Παράγοντες όπως η απουσία πολιτισμικά επαρκών υπηρεσιών, τα κενά στις γνώσεις των επαγγελματιών υγειονομικής περίθαλψης και οι πρακτικές διακρίσεων

στη στέγαση συμβάλλουν στην περιθωριοποίησή των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων (IOM, 2023a). Επιπλέον, η έλλειψη εκστρατειών ενημέρωσης του κοινού για τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ εντείνει περαιτέρω τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν (Trimikliniotis & Karayanni, 2008). Οι προκλήσεις αυτές αναδεικνύουν την ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των διαθεματικών ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες, με έμφαση στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της νομικής προστασίας και της πρόσβασης σε υπηρεσίες υποστήριξης.

Η **Ελλάδα** αντιμετωπίζει προκλήσεις που απορρέουν από την έλλειψη ολοκληρωμένης έρευνας και δεδομένων σχετικά με τις διαθεματικές διακρίσεις. Η έλλειψη αυτή υπονομεύει την ικανότητα αξιολόγησης και αντιμετώπισης των ειδικών αναγκών προστασίας των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Κατά συνέπεια τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα εξακολουθούν να υφίστανται ανεπαρκή αξιολόγηση της ευαλωτότητας τους κατά την αξιολόγηση του αιτήματός τους για διεθνή προστασία, ανεπαρκή πρόσβαση σε ασφαλή στέγαση και ανεπαρκή υποστήριξη της ψυχικής υγείας και του τραύματος (Heinrich Böll Stiftung, Δεκέμβριος 2023, ECRE, 2024). Ο εχθρικός δημόσιος λόγος γύρω από τους πρόσφυγες τον τελευταίο καιρό, σε συνδυασμό με περιστατικά ρατσισμού και ξενοφοβίας, έχει επιδεινώσει περαιτέρω την περιθωριοποίησή τους (Gazzetta, 2020). Κατά συνέπεια, χρειάζονται επείγοντως θεσμικές μεταρρυθμίσεις και δημόσια συνηγορία για την προώθηση της συμπερίληψης.

Στην **Πολωνία**, οι ανάγκες γνώσης και ευαισθητοποίησης των οργανώσεων που υποστηρίζουν τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ποικίλλουν, απαιτώντας στοχευμένη κατάρτιση. Οι τοπικές αρχές συχνά στερούνται μελετών και εμπειρίας, με αποτέλεσμα να υπάρχουν κενά στην κατανόηση του αυτοπροσδιορισμού, των πολιτισμικών αντιλήψεων για το φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό και της στοχευμένης υποστήριξης. Ενώ ορισμένες πόλεις, όπως το Βρότσλαβ και η Κρακοβία, παρέχουν κατάρτιση για τους δημόσιους υπαλλήλους, οι προσπάθειες αυτές παραμένουν σποραδικές και βασίζονται σε τοπικές πρωτοβουλίες. Παράλληλα, δεν υπάρχει συστημική εθνική προσέγγιση για την αύξηση της ευαισθητοποίησης των δημόσιων φορέων, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για ευρύτερες, δομημένες λύσεις (Nowicka, M. et al., 2024, Intercultural Dialogue Wrocław, 2024).

Στην **Ισπανία**, ο κατακερματισμός μεταξύ των βασικών ενδιαφερομένων εμποδίζει σημαντικά την αποτελεσματική ένταξη. Οι οργανώσεις μεταναστών συχνά δεν κατανοούν την διαθεματικότητα, ενώ οι ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις επικεντρώνονται κυρίως στα σεξουαλικά και έμφυλα δικαιώματα, με περιορισμένη επίγνωση των ειδικών προκλήσεων στη μετανάστευση (IOM, 2023). Οι τοπικές αρχές αντιμετωπίζουν επίσης ελλείψεις κατάρτισης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και διαθεματικών προσεγγίσεων. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί συνεκτικές στρατηγικές για την ανάπτυξη ικανοτήτων, την ανταλλαγή γνώσεων και τη συντονισμένη χάραξη πολιτικής.

Η **Γερμανία** αντιμετωπίζει κενά στην κατάρτιση και την ευαισθητοποίηση σε όλους τους τομείς. Οι οργανώσεις μεταναστών συχνά δεν κατανοούν τις μοναδικές ανάγκες που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ενώ οι οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων έχουν συχνά περιορισμένη

πολιτισμική ευαισθησία και κατανόηση των διαδικασιών ασύλου (Steimel, 2016, Gonzalez Benson, O., 2020). Οι τοπικές αρχές παρουσιάζουν επίσης ανεπαρκείς γνώσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις μη επαναπροώθησης και τις πολιτικές στέγασης χωρίς αποκλεισμούς για τους ΛΟΑΤΚΙ+ πρόσφυγες. Οι στοχευμένες παρεμβάσεις και ένα συντονισμένο σύστημα υποστήριξης είναι απαραίτητα για την κάλυψη αυτών των κενών.

Στην **Ιταλία**, οι συστημικές νομικές ελλείψεις εμποδίζουν την πρόοδο. Το νομικό πλαίσιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς την ταυτότητα και την έκφραση φύλου στα μέτρα κατά των διακρίσεων, δημιουργώντας ένα κενό που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια και την ορατότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων κατά την επεξεργασία των αιτημάτων ασύλου (Pannarale, L., & Armigero, L., 2021, Caroli, P., 2023). Επιπλέον, οι εμπλεκόμενοι στο σύστημα προστασίας στερούνται εξειδικευμένης κατάρτισης, επιτείνοντας αυτές τις προκλήσεις (Coletta, 2021, Ferrara et al., 2021). Ολοκληρωμένες νομικές και διαδικαστικές μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και της ευημερίας των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

Παρά τις προκλήσεις αυτές, έχουν αναδειχθεί ελπιδοφόρες πρακτικές. Στην Κύπρο, η πλατφόρμα HelpRefugeesWork συνδέει πρόσφυγες με ευκαιρίες απασχόλησης, ενώ παράλληλα ενημερώνει τους εργοδότες για τα δικαιώματα των προσφύγων (AIDA, 2022). Αντίστοιχα, στην Πολωνία, τα μέλη του προσωπικού της εθνικής υπηρεσίας αλλοδαπών και οι τοπικοί υπάλληλοι που εργάζονται στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας στο Βρότσλαβ, έλαβαν κατάρτιση σε θέματα ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, διαπολιτισμικής επάρκειας και νομικών και κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει αυτός ο πληθυσμός. Στο Βρότσλαβ, οι εκπρόσωποι της πλειονότητας των τοπικών φορέων και δημόσιων υπηρεσιών εκπαιδεύονται στις διαπολιτισμικές ικανότητες στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου προγράμματος. Αυτές οι πρωτοβουλίες καταδεικνύουν τις δυνατότητες για τοπικές λύσεις, αλλά παραμένουν σποραδικές, χωρίς τη συστημική εμβέλεια που απαιτείται για ευρύτερο αντίκτυπο (Intercultural Dialogue Wrocław, 2024).

Συνολικά, η έρευνα ανέδειξε ότι η διαθεματικότητα αναδεικνύεται σε βασικό παράγοντα για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, τονίζοντας την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι αλληλοεπικαλυπτόμενες και αλληλένδετες ταυτότητες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων κατά την ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών χωρίς αποκλεισμούς. Στην Ισπανία, η έλλειψη διαθεματικής κατανόησης μεταξύ των οργανώσεων μεταναστών και ΛΟΑΤΚΙ+ υπογραμμίζει τη σημασία των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων (IOM, 2023). Ομοίως, στην Ιταλία, η απουσία ρητής νομικής προστασίας για την ταυτότητα και την έκφραση φύλου υπογραμμίζει την ανάγκη ενσωμάτωσης της διαθεματικότητας στις εθνικές και περιφερειακές πολιτικές (Graglia, M., 2020, Pannarale, L., & Armigero, L., 2021).

Για να αντιμετωπιστούν αυτά τα κενά, οι βασικές δράσεις περιλαμβάνουν ολοκληρωμένη κατάρτιση για τους ενδιαφερόμενους φορείς, εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων και συνεργασία μεταξύ οργανώσεων μεταναστών, ομάδων ΛΟΑΤΚΙ+ και τοπικών αρχών για την ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής αντιμετώπισης.

5. Κύριοι κίνδυνοι και διαθεματικές ευαλωτότητες που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ

Η έρευνα υπογραμμίζει τους βασικούς κινδύνους και τις ευαλωτότητες που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στις έξι συμμετέχουσες χώρες — Κύπρος, Ελλάδα, Πολωνία, Ισπανία, Γερμανία και Ιταλία.

Διακρίσεις και κοινωνικές προκαταλήψεις

Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν σημαντικά επίπεδα διακρίσεων και προκαταλήψεων και στις έξι χώρες, οι οποίες εκδηλώνονται με διάφορες μορφές, όπως εχθρότητα, παρενόχληση, βία και αποκλεισμό από πολλαπλές κοινωνικές σφαίρες.

Στην Κύπρο, για παράδειγμα, η Ορθόδοξη Εκκλησία, η οποία έχει σημαντική επιρροή, εκφράζει ανοιχτά απόψεις κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, επηρεάζοντας την κοινή γνώμη και εμποδίζοντας την ευρύτερη κοινωνική αποδοχή (FRA, 2009). Στην Ισπανία, οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα στις οργανώσεις μεταναστών, στις οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ και στις τοπικές αρχές έχουν βαθύτατο αντίκτυπο στη συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων, δημιουργώντας πρόσθετα εμπόδια στην ένταξη των ατόμων αυτών στην κοινωνία (VV. AA, 2022).

Στην Πολωνία, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, αναφέρουν ότι βιώνουν περιορισμό της ελευθερίας να αποκαλύψουν την ταυτότητά τους στον δημόσιο τομέα, φοβούμενα τον κοινωνικό στιγματισμό και την κακομεταχείριση (Poniat, R., & Skowrońska, M. 2021).

Στη Γερμανία και την Ιταλία, ζητήματα αποκλεισμού και μη ορατότητας εξακολουθούν να υφίστανται τόσο σε οργανώσεις μεταναστών όσο και σε οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+, με σημαντικά εμπόδια στην ασφαλή στέγαση και στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης χωρίς αποκλεισμούς. Ενώ ισχύουν κάποια νομικά μέτρα προστασίας για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, η εφαρμογή τους παραμένει ασυνεπής, ιδίως σε τοπικό επίπεδο (Tschalaer, M. 2020, Lernen aus der Geschichte, 2016, Jazmati, Z. 2020). Στην Κύπρο, παρά την επέκταση των διατάξεων του εθνικού φορέα ισότητας, οι εκτεταμένες κοινωνικές προκαταλήψεις και η έλλειψη ενημέρωσης σχετικά με τους μηχανισμούς καταγγελιών αποθαρρύνουν πολλά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα στην αξιοποίηση αυτών των συστημάτων (ILGA EUROPE, 2024).

Η Ελλάδα και η Ισπανία αναφέρουν επίσης σημαντικά κενά στη νομική προστασία. Στην Ελλάδα, τα εγκλήματα μίσους με στόχο ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες έχουν αυξηθεί, αλλά πολλά θύματα διστάζουν να καταγγείλουν αυτά τα περιστατικά λόγω του φόβου της δευτερογενούς θυματοποίησης (RVRN, 2024). Στην Ισπανία υφίστανται διακρίσεις σε βάρος των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ και δεν υπάρχουν επαρκείς μηχανισμοί που να διασφαλίζουν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα γνωρίζουν τα δικαιώματά τους (CEAR, 2022, IOM, 2023).

Στη Γερμανία και την Ιταλία, η έρευνα υπογραμμίζει την ανάγκη για τυποποιημένες εκτιμήσεις ευαλωτότητας και στρατηγικές προστασίας στα κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, καθώς οι πρακτικές διαφέρουν σημαντικά από περιοχή σε περιοχή (Jansen, S., Spijkerboer, T., 2013, Amato, P., 2019, Graglia, M., 2020).

Διακρίσεις στην απασχόληση

Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις στην εξασφάλιση σταθερής απασχόλησης, κυρίως λόγω των διαθεματικών διακρίσεων με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου και την ιδιότητα του μετανάστη. Στην Κύπρο, πάνω από το 37% των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων αναφέρουν ότι αντιμετωπίζουν διακρίσεις στον εργασιακό χώρο (en.philenews, 2024). Ομοίως, στην Πολωνία και τη Γερμανία, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, αντιμετωπίζουν αυξημένο στιγματισμό και κακομεταχείριση όταν αποκαλύπτουν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου τους στον δημόσιο τομέα. Οι διακρίσεις αυτές δεν επηρεάζουν μόνο την οικονομική σταθερότητα, αλλά ενισχύουν και τον ευρύτερο κοινωνικό αποκλεισμό, περιορίζοντας τις ευκαιρίες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών να ενσωματωθούν στις νέες τους κοινότητες (Poniat, R., & Skowrońska, M., 2021, Tschalaer, M., & Held, N., 2019).

Υγειονομική περίθαλψη

Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια στην πρόσβαση σε πολιτισμικά ευαίσθητες και χωρίς αποκλεισμούς υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, ιδίως σε τομείς όπως η εγχείρηση επιβεβαίωσης φύλου. Στην Κύπρο, για παράδειγμα, υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις σε ιατρικές γνώσεις και πόρους που σχετίζονται με την εγχείρηση επιβεβαίωσης φύλου (AIDA, 2022). Στην Ιταλία, οι εκστρατείες υγειονομικής περίθαλψης απευθύνονται κυρίως σε ετεροφυλόφιλα άτομα, παραβλέποντας συχνά τις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών (Pannarale, L., & Armigero, L., 2021, SOGICA, 2020). Η Γερμανία και η Ισπανία αναφέρουν παρόμοιες προκλήσεις, με δυσκολίες στην πρόσβαση σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας προσαρμοσμένες στο τραύμα που βιώνουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ πρόσφυγες και μετανάστες (Γερμανική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, 2022, Beobachtungsstelle Gesellschaftspolitik, 2022, FRA, 2024, CEAR, 2022). Στην Ελλάδα, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αποφεύγουν να αναζητήσουν περίθαλψη, με αποτέλεσμα να μην αντιμετωπίζονται καταστάσεις ψυχικής υγείας όπως το άγχος, η κατάθλιψη και η μετατραυματική διαταραχή (Solomon, 2023). Η έλλειψη προσβάσιμων, πολιτισμικά κατάλληλων υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης επιδεινώνει την ευαλωτότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, στερώνοντας τους την απαραίτητη υποστήριξη για την αντιμετώπιση των μοναδικών αναγκών υγείας τους.

Στέγαση

Η εξασφάλιση ασφαλούς και οικονομικά προσιτής στέγασης αποτελεί σημαντική πρόκληση για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες, καθώς πολλοί αντιμετωπίζουν διακρίσεις από τους ιδιοκτήτες και έλλειψη στοχευμένων προγραμμάτων υποστήριξης της στέγασης. Στην Κύπρο, οι πρόσφυγες

και οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας αναφέρουν ότι δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν ιδιωτική κατοικία λόγω των υψηλών ενοικίων και των διακρίσεων των ιδιοκτητών (AIDA, 2022). Στη Γερμανία, οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες κινδυνεύουν να υποστούν σωματική και ψυχολογική βλάβη σε κέντρα υποδοχής και εγκαταστάσεις στέγασης όπου επικρατεί ομοφοβία και τρανσφοβία (Stiller, M., & Hoffmeyer-Zlotnik, P., 2022). Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για εξειδικευμένα καταλύματα που θα διασφαλίζουν την ασφάλεια και την ευημερία των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων και μεταναστών.

Εκπαίδευση

Οι ταυτότητες και οι εμπειρίες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων απουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό από τα σχολικά προγράμματα σπουδών στις έξι χώρες, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη ορατότητας και υποστήριξης για τα νέα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Στην Κύπρο, τόσο οι εκπαιδευτικοί όσο και οι μαθητές στερούνται ορατών ΛΟΑΤΚΙ+ προτύπων, γεγονός που δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου οι ΛΟΑΤΚΙ+ μαθητές αντιμετωπίζουν συχνά παρενόχληση και εκφοβισμό χωρίς επαρκή θεσμική υποστήριξη (Trimikliniotis and Karayanni, 2008). Η Πολωνία αναφέρει παρόμοιες προκλήσεις, με τους ΛΟΑΤΚΙ+ μαθητές να αντιμετωπίζουν εχθρικά περιβάλλοντα και έλλειψη πρόσβασης σε υποστηρικτικούς πόρους εντός του εκπαιδευτικού συστήματος (Górska, P., 2021, Poniat, R., & Skowrońska, M, 2021). Η απουσία εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα συμβάλλει στον κοινωνικό αποκλεισμό και την ψυχολογική δυσφορία των ΛΟΑΤΚΙ+ νέων.

Ψυχική υγεία

Ο συνδυασμός του μεταναστευτικού προφίλ, του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου εκθέτει τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες σε αυξημένο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, ψυχολογικού στρες και προκλήσεων ψυχικής υγείας. Στην Κύπρο και την Ισπανία, η έλλειψη προσβάσιμων και πολιτισμικά κατάλληλων υπηρεσιών ψυχικής υγείας επιδεινώνει αυτές τις ευπάθειες, στερώνοντας από πολλούς ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες την απαραίτητη υποστήριξη για να αντιμετωπίσουν το τραύμα και την απομόνωσή τους (en.philenews, 2024, FRA 2024, CEAR, 2022). Στη Γερμανία, ένα σημαντικό ζήτημα είναι η πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης της ψυχικής υγείας προσαρμοσμένες στο τραύμα που βιώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ (Γερμανική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, 2022, Beobachtungsstelle Gesellschaftspolitik, 2022). Αυτή η επιβάρυνση της ψυχικής υγείας επιδεινώνεται από τις πρόσθετες προκλήσεις της μετανάστευσης, των διακρίσεων και του αποκλεισμού. Στην Ελλάδα, τα προβλήματα ψυχικής υγείας, όπως η κατάθλιψη, το άγχος, η μετατραυματική διαταραχή και η κατάχρηση ουσιών, είναι διαδεδομένα μεταξύ των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Τα ζητήματα αυτά συχνά επιδεινώνονται από την έλλειψη ολοκληρωμένης υγειονομικής περίθαλψης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, ιδίως για τους πληθυσμούς χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα (Solomon, 2023).

Η έρευνα υποδεικνύει ότι οι διακρίσεις και ο αποκλεισμός που βιώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα δεν έχουν τις ρίζες τους μόνο στον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους,

αλλά επηρεάζονται επίσης από παράγοντες όπως η μεταναστευτική κατάσταση, η εθνικότητα και οι κοινωνικές νόρμες. Οι προκλήσεις αυτές αναδεικνύουν την επείγουσα ανάγκη για ολοκληρωμένες, χωρίς αποκλεισμούς και στοχευμένες πολιτικές και συστήματα στήριξης για την αντιμετώπιση του πολύπλοκου και πολύπλευρου χαρακτήρα τους.

6. Μέθοδοι, πρακτικές, τοπικά σχέδια και στρατηγικές για την ανάπτυξη πολιτικών χωρίς αποκλεισμούς

Οι βασικές μέθοδοι, οι πρακτικές και τα τοπικά σχέδια για την ανάπτυξη πολιτικών χωρίς αποκλεισμούς για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στις έξι χώρες αποτελούν έναν συνδυασμό στρατηγικών σε εθνικό επίπεδο, τοπικών πρωτοβουλιών και προσπάθειών που καθοδηγούνται από την κοινωνία των πολιτών, με διαφορετικό βαθμό προόδου και εναπομείνουσες προκλήσεις.

Στην **Κύπρο** έχει εγκριθεί η δημιουργία μιας Εθνικής Στρατηγικής για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, η οποία στοχεύει στη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας και στη δημιουργία μιας ενιαίας προσέγγισης σε όλες τις κρατικές υπηρεσίες (βάση δεδομένων ILGA, 2024). Πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα, καθώς η στρατηγική θα συμβάλει στη θέσπιση ευρωπαϊκών προτύπων και ενός συντονισμένου πλαισίου για την αντιμετώπιση της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Επιπλέον, στην Κύπρο έχουν πραγματοποιηθεί εκδηλώσεις συνεργασίας μεταξύ εταιρειών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που επικεντρώνονται στα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στον εργασιακό χώρο (CyprusMail, 2024). Αυτό αναδεικνύει την ανάπτυξη μιας νέας σχέσης μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα για την προώθηση της ένταξης των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Επιπλέον, οι προσπάθειες συνηγορίας της Accept LGBTI Cyprus οδήγησαν σε σχέδια για την επέκταση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη των διεμφυλικών, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενός ειδικού ιατρικού κέντρου (ILGA EUROPE, 2024). Αυτό αποτελεί πρόοδο στην αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών της κοινότητας των διεμφυλικών ατόμων εντός του ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστευτικού πληθυσμού.

Στην **Ελλάδα**, η Στρατηγική για την Ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων 2021-2025 αναγνωρίζει τους αυξημένους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες και παρέχει συστάσεις για την προστασία και την υποστήριξή τους (Γραφείο Πρωθυπουργού 2021, Colour Youth, 2021). Αυτό υποδηλώνει μια αυξανόμενη συνειδητοποίηση των μοναδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Ωστόσο, η Εθνική Στρατηγική για την κοινωνική ένταξη των αιτούντων άσυλο και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες (Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2022). Αυτό φανερώνει ένα κενό στο πλαίσιο ένταξης, όπου οι ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς. Μια θετική εξέλιξη είναι ότι το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αθηναίων ανακοίνωσε την έναρξη λειτουργίας του πρώτου ξενώνα για ΛΟΑΤΚΙ+ άστεγους, σε συνεργασία με οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ (Info migrants, 2019). Αυτό αποτελεί μια πρωτοβουλία σε τοπικό επίπεδο για την

παροχή ασφαλούς και χωρίς αποκλεισμούς στέγασης σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα έλλειψης στέγης, παρόλο που ο ξενώνας αυτός δεν έχει δημιουργηθεί μέχρι σήμερα.

Στην **Πολωνία**, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, όπως η Βιβλιοθήκη Azyl, η Εκστρατεία κατά της ομοφοβίας και ο Σύλλογος Kultura Równości, έχουν παράσχει διάφορες μορφές υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ πρόσφυγες από την Ουκρανία (Jastrzębska, 2022, Bieleninik, 2022, Διαπολιτισμικός διάλογος Βρότσλαβ, 2024). Αυτές οι προσπάθειες μη κρατικών φορέων αναδεικνύουν τον σημαντικό ρόλο των πρωτοβουλιών της κοινότητας στην αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Ωστόσο, η επισκόπηση των διαθέσιμων στρατηγικών εγγράφων στους δικτυακούς τόπους των Δήμων δείχνει ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ δεν αναγνωρίζονται ως ξεχωριστή ομάδα που χρειάζεται στοχευμένη υποστήριξη στα τοπικά σχέδια/στρατηγικές για την αντιμετώπιση της πολυπολιτισμικής πολυμορφίας (Πύλη Δήμου Γκντανσκ, 2024, Δημοτικό Συμβούλιο Ροζναή, 2023). Αυτό αποκαλύπτει ένα σημαντικό κενό στην επίσημη αναγνώριση και ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στα τοπικά πλαίσια ένταξης, το οποίο πηγάζει από την προαναφερθείσα έλλειψη συστημικής και νομικής αναγνώρισης.

Στην **Ισπανία** έχουν ληφθεί διάφορες πρωτοβουλίες για την υποστήριξη της ένταξης των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Η Generalitat Valenciana δρομολόγησε προγράμματα όπως το Στρατηγικό Σχέδιο για τις Ίσες Ευκαιρίες (2016-2020) για την εργασιακή ένταξη και το Συνολικό Σχέδιο για τη Συναισθηματική-Σεξουαλική και Έμφυλη Διαφορετικότητα (2020) στην εκπαίδευση (Generalitat Valenciana, 2020). Επιπλέον, το Διάταγμα 77/2014 απαγορεύει τις διακρίσεις στη δημόσια στέγαση (Generalitat Valenciana, 2014). Σε εθνικό επίπεδο, η κυβέρνηση της Ισπανίας εισήγαγε το σχέδιο δράσης για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων (2021-2024) για τη βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης και το εθνικό σχέδιο για την κοινωνική ένταξη (2013-2020) για τη στήριξη της ένταξης των μεταναστών (Κυβέρνηση Ισπανίας, 2013).

Στην **Ιταλία**, η Εθνική Στρατηγική για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα 2022-2025 υπογραμμίζει την ανάγκη υλοποίησης κέντρων υποστήριξης και υποδοχής για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα που αντιμετωπίζουν διακρίσεις ή κοινωνική δυσφορία (Ferrara, 2019, Pannarale, L., & Armigero, L., 2021, SOGICA, 2020). Αυτή η αναγνώριση των ειδικών αναγκών υποστήριξης των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων αποτελεί σημαντικό βήμα. Σε τοπικό επίπεδο, έχουν προκύψει πρωτοβουλίες όπως η Casa Marcella, η A Casa di Ornella και το πρόγραμμα Rise the Difference για την παροχή ασφαλούς στέγασης και υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Επιπλέον, το πρόγραμμα *Pink Refugees* και το πρόγραμμα *I-Care* έχουν ως στόχο την παροχή νομικής βοήθειας, υποστήριξης και εργασιακής ένταξης για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες (Graglia, M., 2020, Arcigay Palermo, 2018, Volonterio, 2024, Frasca, M. 2023). Αυτές οι πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο καταδεικνύουν την αυξανόμενη αναγνώριση της ανάγκης για εξατομικευμένη υποστήριξη και υπεράσπιση των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Στη **Γερμανία**, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση στοχεύει στην προστασία των ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, με την εφαρμογή μέτρων όπως η ενσωμάτωση

θεματικών που σχετίζονται με τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στα μαθήματα ένταξης και γλώσσας και η ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων στη διαδικασία ασύλου (Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend, 2022). Αυτό εκφράζει τη δέσμευση για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων στο πλαίσιο της ευρύτερης διαδικασίας ένταξης. Επιπλέον, αρκετά ομοσπονδιακά κράτη έχουν εφαρμόσει επίσημα πρωτόκολλα για τον εντοπισμό ιδιαίτερα ευάλωτων αιτούντων άσυλο, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, αν και η αποτελεσματικότητα αυτών των μέτρων είναι περιορισμένη (Stiller, M. & Hoffmeyer-Zlotnik, 2022). Αυτό υποδηλώνει μια προσπάθεια βελτίωσης του εντοπισμού και της υποστήριξης των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, αλλά οι προκλήσεις στην εφαρμογή αναδεικνύουν την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης και χρηματοδότησης αυτών των πρωτοβουλιών.

Συνολικά, παρότι έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικά κενά και προκλήσεις όσον αφορά τον αποτελεσματικό εντοπισμό, την υποστήριξη και την προστασία αυτού του ευάλωτου πληθυσμού. Χρειάζονται περαιτέρω μεταρρυθμίσεις πολιτικής, δέσμευση της κοινότητας και θεσμική συνεργασία για τη δημιουργία ενός πιο περιεκτικού και δίκαιου περιβάλλοντος για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

7. Αξιολόγηση των προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων και ευαισθητοποίησης

Η έρευνα που διεξήχθη στις έξι χώρες - Πολωνία, Ισπανία, Γερμανία, Κύπρος, Ιταλία και Ελλάδα - αναδεικνύει κρίσιμα κενά και ευκαιρίες όσον αφορά την ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Παρότι έχουν ληφθεί διάφορες πρωτοβουλίες, υπάρχει σαφής έλλειψη ολοκληρωμένων, εθνικών και προσαρμοσμένων στρατηγικών που να αντιμετωπίζουν τις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Κύπρος

Η Κύπρος έχει σημειώσει περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά τα εθνικά προγράμματα που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ (Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ Κύπρου για τους Πρόσφυγες, 2016, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2023). Οι ευρύτερες πρωτοβουλίες για το άσυλο και τη μετανάστευση, όπως η «Ενίσχυση του ασύλου στην Κύπρο» και η «Υποστήριξη μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση των αγορών εργασίας», δεν καλύπτουν τις διαθεματικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2023). Η έλλειψη εξατομικευμένης υποστήριξης για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αποτελεί σημαντικό κενό στην πολιτική και υπογραμμίζει την ανάγκη για πιο περιεκτικές και εξειδικευμένες στρατηγικές για την αντιμετώπιση των μοναδικών τους προκλήσεων.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, τα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων και ευαισθητοποίησης για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες είναι αποσπασματικά και συχνά αποσυνδεδεμένα από μια κρατική στρατηγική. Τα προγράμματα αυτά βασίζονται συνήθως σε προγράμματα, παρέχονται από την κοινωνία των πολιτών και διεθνείς οργανώσεις και επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους, με περιορισμένη διάρκεια. Αξιοσημείωτες δραστηριότητες περιλαμβάνουν σεμινάρια για στελέχη της κοινωνίας των πολιτών (Διοτίμα, 2024), εξειδικευμένη κατάρτιση για επαγγελματίες ψυχικής υγείας (Babel, 2023) και εργαστήρια για την ορολογία ΛΟΑΤΚΙ+ και την εξάλειψη των διακρίσεων (Generation 2.0, 2016). Τα προγράμματα αφορούν επίσης την κοινωνική ένταξη, όπως η κατάρτιση για τους παρόχους δημόσιων υπηρεσιών και τις τοπικές αρχές (Symbiosis, 2023), καθώς και εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού, όπως το Athens Pride (Athens Pride, 2024). Ωστόσο, οι πρωτοβουλίες αυτές δεν έχουν βιωσιμότητα και αξιολόγηση, γεγονός που καθιστά δύσκολη την εκτίμηση της μακροπρόθεσμης αποτελεσματικότητας και του αντικτύπου τους.

Πολωνία

Στην Πολωνία, οι πολιτικές και οι στρατηγικές τείνουν να αντιμετωπίζουν τους μετανάστες ως μια ομοιογενή ομάδα, παραβλέποντας την ποικιλομορφία των εμπειριών τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων (Γραφείο Αλλοδαπών, 2024). Παρά τις προσπάθειες για τη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικής ένταξης μεταξύ των μεταναστών και της κοινωνίας υποδοχής, η αναγνώριση των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ παραμένει ανεπαρκής, ενώ οι τοπικές στρατηγικές ένταξης δεν αντιμετωπίζουν τις ιδιαίτερες προκλήσεις τους (Πύλη Δήμου Γκντανσκ, 2024, Δημοτικό Συμβούλιο Poznan, 2023). Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αναφέρονταν μόνο συνοπτικά στα επίσημα έγγραφα ως άτομα που χρειάζονται υποστήριξη για τη μείωση των διακρίσεων στην αγορά εργασίας, γεγονός που υπογραμμίζει την απουσία στοχευμένης πολιτικής ή δράσης για την αντιμετώπιση των ξεχωριστών τους αναγκών. Κατά συνέπεια, υπάρχει χώρος για την ενίσχυση της ασφάλειας και της συμπερίληψης, με την αντιμετώπιση των συμπεριφορών διακρίσεων και τη δημιουργία καλύτερων τρόπων ένταξης για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στις τοπικές κοινότητες.

Ισπανία

Η Ισπανία έχει σημειώσει αξιοσημείωτη πρόοδο στην αντιμετώπιση της διαθεματικής πολυπλοκότητας που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, ιδίως μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και ευαισθητοποίησης (IOM, 2023; FRA, 2024). Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν στην παροχή ολοκληρωμένης κατάρτισης σχετικά με τη σεξουαλική και έμφυλη διαφορετικότητα, με ειδική στόχευση σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και σε κοινότητες μεταναστών. Η Generalitat Valenciana και η Κυβέρνηση της Ισπανίας έχουν προωθήσει την ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, παρότι εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις όσον αφορά τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής και της

ευρύτερης εμβέλειας αυτών των πρωτοβουλιών (FELGTB, 2020, CEAR 2022). Ενώ τα προγράμματα ευαισθητοποίησης που έχουν σχεδιαστεί για να αλλάξουν τις αντιλήψεις και να μειώσουν τις προκαταλήψεις έχουν επιτύχει την άρση ορισμένων εμποδίων, η άνιση εφαρμογή τους αφήνει κενά στην αντιμετώπιση των ιδιαίτερων αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Ιταλία

Οι δραστηριότητες στην Ιταλία, με επικεφαλής την *Croce Rossa Italiana*, επικεντρώθηκαν στη δημιουργία ασφαλών χώρων στα κέντρα προσφύγων, στον εξοπλισμό των επαγγελματιών για την αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ αιτούντες άσυλο και στην προώθηση πολιτικών χωρίς αποκλεισμούς (*Rainbow Welcome! Πρακτικός οδηγός για κοινωνικούς λειτουργούς και επαγγελματίες στο πεδίο*, 2022). Το έργο *Rainbow Welcome!*, με τη συγχρηματοδότηση της ΕΕ έως τον Αύγουστο του 2022, αποσκοπούσε στη βελτίωση της υποδοχής και της υποστήριξης των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων μέσω της βελτίωσης του νομικού πλαισίου, της κατάρτισης σε δομές φιλοξενίας και των προσπαθειών συνηγορίας). Το πρόγραμμα οδήγησε επίσης στη δημιουργία του *Rainbow Welcome! Πρακτικός οδηγός για κοινωνικούς λειτουργούς και επαγγελματίες στο πεδίο*, στο οποίο παρέχονται στρατηγικές για επαγγελματίες που εργάζονται με ΛΟΑΤΚΙ+ αιτούντες άσυλο, αντιμετωπίζοντας τις ξεχωριστές ευπάθειές τους λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου και μεταναστευτικού καθεστώτος. Ένα σημαντικό μέρος αυτής της προσέγγισης περιλαμβάνει τη διασφάλιση της διαπολιτισμικής ευαισθησίας και την αποφυγή της επιβολής δυτικών ετικετών, αναγνωρίζοντας ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα από διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα μπορεί να έχουν διαφορετικές εμπειρίες και εκφράσεις ταυτότητας. Οι εκστρατείες συνηγορίας και ευαισθητοποίησης του κοινού, όπως το #RainbowWelcome, είναι ζωτικής σημασίας για την αύξηση της ορατότητας των αγώνων των αιτούντων άσυλο ΛΟΑΤΚΙ+ και την προώθηση πολιτικών χωρίς αποκλεισμούς σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης.

Γερμανία

Η Γερμανία έχει εισαγάγει προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων και ευαισθητοποίησης με στόχο τη βελτίωση της προστασίας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ (Human Rights Watch, 2024a, *Queer Refugees Welcome*, n.d.). Τα προγράμματα αυτά επικεντρώνονται στις ανάγκες τόσο των μεταναστών όσο και των οργάνωσεων ΛΟΑΤΚΙ+, των τοπικών αρχών και των υπηρεσιών ασύλου, επιδιώκοντας την ενίσχυση της ασφάλειας, τη μείωση των διακρίσεων και την αύξηση της συμμετοχής των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων σε προγράμματα υποστήριξης μεταναστών και τη μείωση των αναφορών για διακρίσεις στο πλαίσιο αυτών των οργάνωσεων (EUAA, 2023, Γερμανική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία κατά των Διακρίσεων, 2017). Οι προσπάθειες αυτές έχουν οδηγήσει σε αξιοσημείωτα επιτεύγματα, όπως η αυξημένη συμμετοχή των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης μεταξύ των προσφύγων. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις όσον αφορά την εξασφάλιση επαρκών πόρων και την καθιέρωση αξιόπιστων μεθόδων αξιολόγησης για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων (Γερμανική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, 2022). Η

συνέχιση των προσπαθειών είναι απαραίτητη, προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχία των πρωτοβουλιών ένταξης ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στη Γερμανία.

Σε όλες τις χώρες-στόχους παρατηρείται μια κρίσιμη ανάγκη για πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς, στοχευμένα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων και ισχυρούς μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ λαμβάνουν την υποστήριξη και την προστασία που χρειάζονται.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

1. Εκπρόσωποι μεταναστευτικών οργανώσεων/κοινοτήτων

1.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1.1 Ηλικία

Στην έρευνα απάντησαν συνολικά **163 επαγγελματίες** από οργανώσεις μεταναστών από όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Από το συνολικό δείγμα, το 12% ($n = 20$) των ερωτηθέντων ήταν από την Κύπρο, το 19% ($n = 31$) από την Ελλάδα, το 23% ($n = 37$) από την Ιταλία, το 15% ($n = 25$) από την Πολωνία, το 18% ($n = 30$) από την Ισπανία και το υπόλοιπο 12% ($n = 20$) από τη Γερμανία. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων ήταν ηλικίας 25 έως 39 ετών (**53,4%**), έπειτα ηλικίας 40 έως 54 ετών (**27%**), 18 έως 24 ετών (**12,3%**) και 55 ετών και άνω (**6,7%**). Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων στην έρευνα στις έξι συμμετέχουσες χώρες. Τα δεδομένα δείχνουν ένα ευρύ ηλικιακό φάσμα συμμετεχόντων και στις έξι χώρες, με σημαντική επικράτηση των συμμετεχόντων ηλικίας 25-39 ετών.

Πίνακας 1: Εύρος ηλικίας των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε1. Ηλικιακή ομάδα							
18-24	0,0%	1,2%	0,6%	3,7%	4,9%	1,8%	12,3%
25-39	10,4%	12,9%	8,6%	9,2%	6,7%	5,5%	53,4%
40-54	1,8%	3,7%	9,8%	2,5%	4,9%	4,3%	27,0%
55+	0,0%	0,6%	3,7%	0,0%	1,8%	0,6%	6,7%
Δεν απαντώ	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%

Πηγή: @nclosure D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.1.2 Φύλο

Από το συνολικό δείγμα, οι περισσότεροι συμμετέχοντες (62%) αυτοπροσδιορίστηκαν ως γυναίκες, ενώ το 31,3% ως άνδρες. Επιπλέον, το 3,7% δήλωσε ότι είναι μη δυαδικό άτομο και το υπόλοιπο 3% επέλεξε να μην απαντήσει στην ερώτηση. Ο πίνακας 2 υπογραμμίζει την επικράτηση των γυναικών στην έρευνα. Μεταξύ των διαφόρων χωρών, η Ισπανία ανέφερε το υψηλότερο ποσοστό συμμετεχόντων που αυτοπροσδιορίζονται ως άνδρες, με 14 από τους 30 ερωτηθέντες (46,7%).

Πίνακας 2: Φύλο συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E2. Ταυτότητα φύλου							
Άντρας	3,7%	7,4%	6,7%	1,2%	8,6%	3,7%	31,3%
Γυναίκα	8,0%	10,4%	16%	14,1%	6,1%	7,4%	62,0%
Μη δυαδικό άτομο	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%	2,5%	0,6%	3,7%
Δεν απαντώ	0,6%	0,6%	0,0%	0,0%	1,2%	0,6%	3,0%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.1.3. Εκπαιδευτικό προφίλ

Συνολικά, και στις έξι συμμετέχουσες χώρες, οι συμμετέχοντες που εργάζονται σε οργανώσεις μεταναστών επέδειξαν υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Η πλειονότητα είχε παρακολουθήσει ανώτατη εκπαίδευση (36,8%) ή διέθετε μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών (28,8%), ενώ ένα επιπλέον 6,7% ήταν κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Μικρότερο ποσοστό των συμμετεχόντων είχε ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια (9,2%) ή τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (8%).

Πίνακας 3: Εκπαιδευτικό προφίλ των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E3. Εκπαιδευτικό προφίλ							
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0,0%	1,2%	5,5%	0,0%	2,5%	0,0%	9,2%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	0,6%	0,6%	1,2%	1,2%	4,3%	0,0%	8,0%
Τριτοβάθμια εκπαίδευση	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,8%	0,0%	1,8%
Ανώτατη εκπαίδευση	1,8%	6,1%	9,8%	11,7%	2,5%	4,9%	36,8%
Μεταπτυχιακή εκπαίδευση	9,8%	8,6%	0,0%	1,2%	2,5%	6,7%	28,8%
Κάτοχοι Phd	0,0%	0,6%	5,5%	0,0%	0,6%	0,0%	6,7%
Συνεχιζόμενη εκπαίδευση	0,0%	1,8%	0,0%	0,6%	1,8%	0,6%	4,9%
Άλλος	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	2,5%	0,0%	3,1%
Δεν απαντώ	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%	0,6%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.1.4 Γεωγραφική περιοχή

Όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων και στις έξι χώρες προέρχεται από αστικές περιοχές (89,5%), ενώ μόνο το 10,5% προέρχεται από μη αστικές περιοχές. Μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, η Ισπανία έχει την υψηλότερη εκπροσώπηση ερωτηθέντων από μη αστικές περιοχές, με 9 στους 30 ερωτηθέντες (30%), γεγονός που υποδηλώνει μια σχετικά πιο ισορροπημένη συμμετοχή αστικών και μη αστικών περιοχών.

Πίνακας 4: Γεωγραφική περιοχή των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E4. Γεωγραφική περιοχή							
Αστική	12,3%	18,5%	21%	13,6%	13%	11,1%	89,5%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Μη αστική	0,0%	0,6%	1,2%	1,9%	5,6%	1,2%	10,5%

Πηγή: @ncLusion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.1.5 Ρόλος στον οργανισμό

Οι ρόλοι των ερωτηθέντων διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα, αντανakλώντας το διαφορετικό επαγγελματικό προφίλ. Ο πιο συνηθισμένος ρόλος ήταν τα διοικητικά καθήκοντα που σχετίζονται με την ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων, που αντιστοιχούν στο 20% του συνόλου των συμμετεχόντων. Άλλοι αξιοσημείωτοι ρόλοι ήταν η παροχή κοινωνικής υποστήριξης (11,3%) και η εκπαίδευση ενηλίκων ή νέων (8,1%). Αξίζει να σημειωθεί ότι το 26,3% των ερωτηθέντων σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες επέλεξε την κατηγορία «Άλλο», επισημαίνοντας ρόλους που σχετίζονται κυρίως με δραστηριότητες έργου, εξειδικευμένες υποστηρικτικές λειτουργίες ή ειδικές αρμοδιότητες (Πίνακας 5).

Πίνακας 5: Ρόλος των συμμετεχόντων στον οργανισμό ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε5. Ρόλος στον οργανισμό							
Διοικητικά καθήκοντα σχετικά με την ένταξη των μεταναστών/προσφύγων	1,9%	5,6%	1,9%	4,4%	0,6%	5,6%	20%
Παροχή νομικών συμβουλών/υποστήριξης	0,6%	0,0%	1,3%	0,6%	0,0%	0,0%	2,5%
Παροχή ψυχολογικής υποστήριξης	0,6%	0,6%	0,6%	0,0%	0,6%	1,3%	3,8%
Παροχή κοινωνικής υποστήριξης (συμπεριλαμβανομένων βασικών πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, διασύνδεση και παραπομπή σε άλλες οργανώσεις, φορείς κ.λπ.)	2,5%	4,4%	1,9%	0,6%	0,6%	1,3%	11,3%
Συμβουλευτική σταδιοδρομίας	0,0%	1,3%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	2,5%
Εκπαίδευση ενηλίκων ή νέων	2,5%	1,3%	0,6%	0,6%	1,3%	1,9%	8,1%
Ιατρική/νοσηλευτική περίθαλψη	0,0%	0,6%	1,9%	0,0%	0,6%	0,0%	3,1%
Κάλυψη βασικών αναγκών (στέγαση, τροφή, ένδυση)	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	1,9%	0,6%	3,1%
Πολιτισμικός τομέας	0,6%	0,6%	0,6%	1,9%	0,6%	0,6%	5%
Δραστηριότητες για την αντιμετώπιση των διακρίσεων	0,6%	1,3%	0,0%	0,6%	0,6%	0,0%	3,1%
Δημοτικοί διοικητικοί υπάλληλοι	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	0,6%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Εργαζόμενοι δημοτικής Κοινωνικής υπηρεσίας	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%
Εργαζόμενος κέντρου SAI	0,0%	0,0%	10%	0,0%	0,0%	0,0%	10%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	3,1%	3,1%	2,5	6,9%	9,4%	1,3%	26,3%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.1.6 Εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό και προσφυγικό προφίλ

Οι ερωτηθέντες σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες προέρχονται από διαφορετικά υπόβαθρα και έχουν διαφορετικά επίπεδα εμπειρογνωμοσύνης στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (58,3%) ανέφερε ότι έχει παράσχει υπηρεσίες υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες, ενώ το 25,2% δήλωσε ότι δεν έχει παράσχει, και το 16,6% δεν ήταν σίγουρο για το αν έχει προσφέρει υπηρεσίες υποστήριξης ειδικά σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Σε εθνικό επίπεδο, το υψηλότερο επίπεδο δέσμευσης εντοπίστηκε στην Ελλάδα, όπου το 83,9% (26 από τους 31 ερωτηθέντες) επιβεβαίωσαν την εμπειρία τους στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Ακολουθεί η Γερμανία, όπου το 75% (15 από τους 20 ερωτηθέντες) επιβεβαιώνει την εμπειρία του στον τομέα αυτό. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ιταλία, 15 από τους 37 ερωτηθέντες (40%) ανέφεραν ότι δεν έχουν καμία εμπειρία εργασίας με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό και προσφυγικό προφίλ, ενώ στην Πολωνία, 6 από τους 25 ερωτηθέντες (24%) δεν ήταν σίγουροι.

Όσον αφορά τη διάρκεια της εμπειρίας, οι απαντήσεις ποικίλλουν στις έξι χώρες, με την πλειονότητα του συνόλου των ερωτηθέντων να δηλώνει ότι παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης για 0-3 χρόνια (58,9%) και στη δεύτερη θέση από 4-7 χρόνια (26,3%) (Πίνακας 6).

Πίνακας 6: Εμπειρία των συμμετεχόντων στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε6. Έχετε παράσχει ποτέ υπηρεσίες υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες							
Ναι	8,6%	16,0%	8,6%	7,4%	8,6%	9,2%	58,3%
Όχι	3,1%	1,2%	9,2%	4,3%	5,5%	1,8%	25,2%
Δεν ξέρω	0,6%	1,8%	4,9%	3,7%	4,3%	1,2%	16,6%
Q6.1. Εάν «ναι» για πόσα έτη							
0-3	11,6%	14,7%	7,4%	10,5%	6,3%	8,4%	58,9%
4-7	0,0%	10,5%	4,2%	1,1%	4,2%	6,3%	26,3%
8-11	1,1%	1,1%	2,1%	0,0%	2,1%	2,1%	8,4%
12-16	1,1%	1,1%	0,0%	0,0%	1,1%	0,0%	3,2%
17-20	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%	0,0%	2,1%
Περισσότερα από 20	0,0%	0,0%	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.2 ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΛΟΑΤΚΙ+ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

1.2.1 Προκλήσεις/προβλήματα σχετικά με την κοινωνική συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

Οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στην κοινωνική τους συμπερίληψη. Όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 7, η πλειοψηφία (60,1%) των ερωτηθέντων στις έξι συμμετέχουσες χώρες συμφώνησε ότι τα άτομα αυτά αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες, ενώ το 26,4% απάντησε «μάλλον συμφωνώ», εκφράζοντας κάποια αβεβαιότητα. Ένα μικρό ποσοστό διαφώνησε ή ήταν αβέβαιο (δηλαδή, δεν γνώριζε) και το 3% δεν μπορούσε να επιβεβαιώσει με βεβαιότητα αυτές τις προκλήσεις.

Μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, η Ελλάδα είχε το υψηλότερο ποσοστό συμφωνίας, με 26 από τους 31 ερωτηθέντες (83,9%) να αναγνωρίζουν αυτές τις προκλήσεις, ακολουθούμενη από την Κύπρο, όπου 14 από τους 20 ερωτηθέντες (70%) μοιράζονταν τις ίδιες αντιλήψεις. Στην Ιταλία, 17 από τους 37 συμμετέχοντες (45,9%) ανέφεραν ότι τέτοιες προκλήσεις «πιθανώς υπάρχουν», εκφράζοντας κάποια αβεβαιότητα, ενώ στην Πολωνία, 7 από τους 25 συμμετέχοντες (28%) παρέμειναν ουδέτεροι, υποδηλώνοντας έλλειψη ομοφωνίας ή αντίληψης για το θέμα.

Κατά την εξέταση συγκεκριμένων προκλήσεων, οι θεσμικές και κοινωνικοπολιτισμικές προκλήσεις αναγνωρίζονται ως οι κύριες προκλήσεις για την κοινωνική ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, με το διπλό στίγμα και τις διακρίσεις με βάση την εθνοτική καταγωγή και τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή τα βιολογικά χαρακτηριστικά φύλου να αποτελούν το πιο συχνά αναφερόμενο ζήτημα (83%). Άλλα βασικά εμπόδια ήταν η ανεπαρκής ή ανύπαρκτη κρατική φροντίδα για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες (61,0%), η ανεπαρκής υποστήριξη από την κοινωνία των πολιτών (39,0%) και η έλλειψη επαγγελματικών δεξιοτήτων και κατάρτισης για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών (46,8%). Αξιοσημείωτο είναι ότι το 46,1% των ερωτηθέντων τόνισε ότι πολλοί ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους, γεγονός που δυσχεραίνει περαιτέρω την κοινωνική τους συμπερίληψη (Πίνακας 7).

Τα ευρήματα αυτά δείχνουν ότι οι ερωτηθέντες σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες αναγνωρίζουν τα σημαντικά εμπόδια στην κοινωνική συμπερίληψη που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ ή τουλάχιστον αναγνωρίζουν την πιθανότητα ύπαρξης τέτοιων προκλήσεων, αν και με διαφορετικά επίπεδα βεβαιότητας. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί αποτελεσματικές, ολοκληρωμένες στρατηγικές που εστιάζουν στην ευαισθητοποίηση, την αντιμετώπιση των στερεοτύπων, την αύξηση της θεσμικής υποστήριξης, την παροχή κατάρτισης για τους επαγγελματίες και επικαιροποιημένου

εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και την αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών ώστε να συμπεριλάβουν θέματα που σχετίζονται με το φύλο και τη μετανάστευση.

Πίνακας 7: Προκλήσεις/προβλήματα σχετικά με την κοινωνική συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε7. Αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες προκλήσεις/προβλήματα όσον αφορά την κοινωνική τους συμπερίληψη							
Ναι	8,6%	16%	10,4%	6,1%	11%	8,0%	60,1%
Μάλλον ναι	3,1%	2,5%	10,4%	3,7%	3,1%	3,7%	26,4%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,6%	0,6%	0,0%	4,3%	2,5%	0,0%	8,0%
Μάλλον όχι	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%	0,6%
Όχι	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,8%	0,0%	1,8%
Δεν ξέρω	0,0%	0,0%	1,8%	0,6%	0,0%	0,6%	3,1%
Ε7.1. Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες, πιστεύετε ότι είναι αυτές οι προκλήσεις (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Διπλό στίγμα και διακρίσεις με βάση την εθνοτική καταγωγή και τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή/και τα χαρακτηριστικά του βιολογικού φύλου.	12,8%	21,3%	19,1%	10,6%	7,1%	12,1%	83,0%
Ανεπαρκής ή ανύπαρκτη κρατική μέριμνα για τις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων ή/και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.	10,6%	17,0%	10,6%	8,5%	7,1%	7,1%	61%
Ανεπαρκές ή ανύπαρκτο νομικό πλαίσιο/αναγνώριση	9,2%	12,1%	7,8%	6,4%	4,3%	7,1%	46,8%
Ο περιορισμένος αριθμός ή η πλήρης απουσία φορέων της κοινωνίας των πολιτών που να ασχολούνται με τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή/και προσφύγων.	6,4%	11,3%	8,5%	5,7%	2,1%	5,0%	39%
Ανεπαρκείς ή ανύπαρκτες δεξιότητες και ικανότητες των ατόμων που εργάζονται στο πεδίο όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες.	7,8%	14,2%	7,1%	7,1%	4,3%	6,4%	46,8%
Μερική ή πλήρης άγνοια των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων όσον αφορά τα δικαιώματά τους.	7,8%	14,9%	10,6%	4,3%	2,1%	6,4%	46,1%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,7%	0,0%	0,7%	0,7%	1,4%	3,5%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.2.2 Προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες

Όταν οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν αν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες αντιμετωπίζουν προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης στον οργανισμό τους, επιλέχθηκαν πολλαπλές απαντήσεις και στις έξι συμμετέχουσες χώρες. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 8, οι συμμετέχοντες εξέφρασαν αβεβαιότητα σχετικά με την ύπαρξη προκλήσεων στην επικοινωνία μεταξύ των επαγγελματιών σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων (28,2%) ανέφερε ότι πιθανόν να υπάρχουν προκλήσεις στην επικοινωνία, ενώ το 17,8% επιβεβαίωσε την παρουσία τους. Ειδικότερα, το 16,6% ήταν αβέβαιο, το 16% δήλωσε ότι δεν υπάρχουν εμπόδια επικοινωνίας και το 9,8% παρέμεινε ουδέτερο.

Μεταξύ των διαφόρων χωρών, η Γερμανία είχε το υψηλότερο ποσοστό συμμετεχόντων που επιβεβαίωσαν την ύπαρξη προκλήσεων στην επικοινωνία, με 7 στους 20 ερωτηθέντες (35%) να αναγνωρίζουν την παρουσία τους. Αντίθετα, κανένας ερωτηθείς στην Κύπρο (0%) δεν ανέφερε τέτοιες προκλήσεις. Η Γερμανία είχε επίσης το υψηλότερο ποσοστό των ερωτηθέντων που πίστευαν ότι *πιθανώς υπάρχουν* προκλήσεις επικοινωνίας (40%, 8 στους 20 ερωτηθέντες), με την Κύπρο να ακολουθεί (35%, 7 στους 20 ερωτηθέντες). Στην Πολωνία, οι απαντήσεις ήταν ισομερώς καταναμεμημένες μεταξύ *μάλλον όχι* και *όχι*, με 7 από τους 25 ερωτηθέντες (28%) να επιλέγουν αμφότερες τις απαντήσεις.

Τα ευρήματα αυτά αναδεικνύουν τις διαφορές στις εμπειρίες των επαγγελματιών στις έξι χώρες και αποκαλύπτουν ότι οι επαγγελματίες αναγνωρίζουν το ενδεχόμενο προκλήσεων και σημαντικών εμποδίων στην κοινωνική συμπερίληψη. Επιπλέον, υποδηλώνουν έλλειψη σαφούς γνώσης ή αντίληψης σχετικά με την ύπαρξη επικοινωνιακών προκλήσεων. Αυτό δείχνει ότι τα εμπόδια επικοινωνίας μπορεί να υπάρχουν, αλλά συχνά να παραβλέπονται ή να περνούν απαρατήρητα.

Όταν οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν σχετικά με συγκεκριμένες εμπειρίες με επικοινωνιακές προκλήσεις, το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου των ερωτηθέντων (45,3%) ανέφερε ότι δεν έχει βιώσει ποτέ τέτοιες καταστάσεις. Αυτό υποδηλώνει διαφορετικά επίπεδα ευαισθητοποίησης μεταξύ των επαγγελματιών όσον αφορά τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στις έξι χώρες, έλλειψη αναγνώρισης αυτών των προκλήσεων ή ακόμη και απροθυμία να τις αναγνωρίσουν σε μια έρευνα. Παράλληλα, το 25,3% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι οι επαγγελματίες έδειχναν απόμακροι κατά την παροχή υπηρεσιών, γεγονός που ενδεχομένως αντανάκλα έλλειψη δέσμευσης ή ευαισθησίας στις ξεχωριστές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Ομοίως, το 25,3% σημείωσε ότι, παρότι οι επαγγελματίες ήταν

φιλικόι, δεν έδιναν απαραίτητα προσοχή σε αυτές τις συγκεκριμένες ανάγκες, γεγονός που υποδηλώνει ένα πιθανό κενό στην κατανόηση και αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Αντίθετα, το 32,0% δήλωσε ότι οι επαγγελματίες ήταν φιλικόι και λάμβαναν υπόψη τους τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Παρότι αυτό υποδηλώνει πρόοδο σε ορισμένους τομείς, αναδεικνύει επίσης την ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας και της συμπερίληψης των υπηρεσιών υποστήριξης (Πίνακας 8).

Τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν την ανάγκη για περαιτέρω στοχευμένη κατάρτιση και ευαισθητοποίηση στον επαγγελματικό τομέα, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επαγγελματίες επιδεικνύουν βαθύτερη κατανόηση και ανταπόκριση στις ειδικές ανάγκες των ατόμων αυτών.

Πίνακας 8: Προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε8. Αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες στον οργανισμό σας							
Ναι	0,0%	3,1%	4,3%	0,0%	6,1%	4,3%	17,8%
Μάλλον ναι	4,3%	6,1%	6. 1%	2,5%	4,3%	4,9%	28,2%
Ούτε ναι ούτε όχι	1,8%	3,1%	1,2%	2,5%	0,6%	0,6%	9,8%
Μάλλον όχι	3,7%	0,0%	4,9%	4,3%	3,1%	0,0%	16%
Όχι	0,6%	4,9%	1,8%	4,3%	3,1%	1,8%	16,6%
Δεν ξέρω	1,8%	1,8%	4,3%	1,8%	1,2%	0,6%	11,7%
Ε8.1. Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», έχετε βρεθεί ποτέ σε/είχατε γίνει μάρτυρας κατάστασης κατά την οποία ένα άτομο που παρείχε υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστη (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Αρνήθηκε να του παράσχει υπηρεσίες	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,7%	2,7%	5,3%
Παρείχε υπηρεσίες με αποστασιοποιημένο τρόπο	1,3%	6,7%	4,0%	0,0%	13,3%	0,0%	25,3%
Παρότι φέρθηκε με επαγγελματισμό/φιλικότητα δεν ενδιαφερόταν για τις ανάγκες του ατόμου ως ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμου, παρά το γεγονός ότι οι ανάγκες αυτές μπορεί να συνδέονται με τις παρεχόμενες υπηρεσίες.	0,0%	4,0%	5,3%	1,3%	2,7%	12%	25,3%
Φέρθηκε με επαγγελματισμό/φιλικότητα και έλαβε υπόψη τις ανάγκες του	4,0%	5,3%	12%	0,0%	4,0%	6,7%	32%
Δεν έχω βρεθεί ποτέ/υπήρξα μάρτυρας στην παραπάνω κατάσταση	4,0%	12%	16%	4,0%	2,7%	6,7%	45,3%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.2.3 Προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των οργανώσεων μεταναστών

Στον Πίνακα 9 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ενός ερωτήματος που διερευνά τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν κατά την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία. Οι απαντήσεις από τις έξι χώρες αποκαλύπτουν σημαντικές διαφορές στην αναγνώριση αυτών των προκλήσεων. Από το σύνολο του δείγματος, το 35,6% πιστεύει ότι οι επαγγελματίες στον οργανισμό τους *πιθανόν να αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην παροχή υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, υποδεικνύοντας κάποια επίγνωση του θέματος, αν και όχι με απόλυτη βεβαιότητα*. Μικρότερο ποσοστό (24,5%) *επιβεβαίωσε την ύπαρξη αυτών των προκλήσεων, γεγονός που υποδηλώνει αναγνώριση αλλά όχι πλήρη συναίνεση μεταξύ όλων των ερωτηθέντων*. Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων έδειξε μεγαλύτερη αβεβαιότητα: 17,8% απάντησε ουδέτερα (ούτε ναι ούτε όχι), το 11,7% θεωρεί ότι *μάλλον δεν υπάρχουν προκλήσεις και το 10,4% απάντησε όχι, υποδεικνύοντας ότι δεν αντιλαμβάνεται την παρουσία προκλήσεων*.

Σε εθνικό επίπεδο, η πλειονότητα των συμμετεχόντων στη Γερμανία (55%, 11 στους 20 ερωτηθέντες) και στην Ιταλία (45,9%, 17 στους 37 ερωτηθέντες) πιστεύει ότι οι επαγγελματίες *μάλλον διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, γεγονός που υποδηλώνει κάποιο επίπεδο αβεβαιότητας*. Στην Ισπανία, οι απαντήσεις ήταν ισομερώς μοιρασμένες, με το 37% (11 από τους 30 ερωτηθέντες) να επιλέγει τόσο *ναι* όσο και *μάλλον ναι*. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Κύπρο και την Πολωνία, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων εξέφρασε μεγαλύτερη αβεβαιότητα, με το 40% (8 στους 20) στην Κύπρο και το 28% (7 στους 25) στην Πολωνία να απαντάει *ούτε ναι ούτε όχι*.

Τα ευρήματα υποδηλώνουν ένα υψηλό επίπεδο αβεβαιότητας μεταξύ των ερωτηθέντων στις έξι χώρες σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες και έλλειψη αντίληψης και αναγνώρισης των σχετικών ζητημάτων. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη για περαιτέρω ευαισθητοποίηση και πιθανής κατάρτισης στις χώρες αυτές για την καλύτερη αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

Το δεύτερο μέρος της ερώτησης, όπου οι ερωτηθέντες που αναγνώριζαν ή *μάλλον* αναγνώριζαν τις προκλήσεις καλούνταν να προσδιορίσουν εκείνες που είχαν δει ή βιώσει, παρείχε μια βαθύτερη εικόνα για τη φύση αυτών των προκλήσεων. Το πιο συχνά αναφερόμενο πρόβλημα ήταν η έλλειψη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων μεταξύ των επαγγελματιών, η οποία αναγνωρίστηκε σε όλες τις χώρες (56,1%). Αυτό υποδηλώνει ότι οι επαγγελματίες μπορεί να μην έχουν πάντα την απαραίτητη εκπαίδευση για να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Τα γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια αναφέρθηκαν επίσης συχνά (48%), γεγονός που υποδηλώνει ότι οι προκλήσεις επικοινωνίας αποτελούν σημαντικό εμπόδιο στην

παροχή υπηρεσιών υποστήριξης. Επιπλέον, η έλλειψη σαφούς νομικού ή θεσμικού πλαισίου επισημάνθηκε από το 44,9% των ερωτηθέντων ως βασικό ζήτημα.

Τα ευρήματα αυτά μπορεί να υποδηλώνουν την ανάγκη να ενισχυθούν οι γνώσεις των επαγγελματιών, καθώς και να βελτιωθεί η πολιτισμική και γλωσσική επάρκεια και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη και η συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών και των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, μέσω εξειδικευμένης κατάρτισης που έχει σχεδιαστεί για να παρέχει περισσότερα εφόδια στους επαγγελματίες ως προς την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων σε ένα διακρατικό πλαίσιο.

Πίνακας 9: Προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των οργανώσεων μεταναστών

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε9. Αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες στον οργανισμό σας προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες;							
Ναι	1,8%	6,7%	4,3%	2,5%	6,7%	2,5%	24,5%
Μάλλον ναι	3,1%	4,9%	10,4%	3,7%	6,7%	6,7%	35,6%
Ούτε ναι ούτε όχι	4,9%	3,7%	2,5%	4,3%	1,2%	1,2%	17,8%
Μάλλον όχι	0,0%	2,5%	4,3%	2,5%	1,8%	0,6%	11,7%
Όχι	2,5%	1,2%	1,2%	2,5%	1,8%	1,2%	10,4%
Ε9.1 Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες, πιστεύετε ότι είναι αυτές οι προκλήσεις (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Ημιτελείς ή ελλιπείς γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες των επαγγελματιών για την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.	5,1%	15,3%	12,2%	5,1%	8,2%	10,2%	56,1%
Περιορισμένη προθυμία ή έλλειψη προθυμίας των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή προσφύγων να συνεργαστούν με επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες λόγω φόβου κακομεταχείρισης, στιγματισμού ή θυματοποίησης (π.χ. επειδή είναι ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα)	1,0%	9,2%	8,2%	6,1%	7,1%	6,1%	37,8%
Περιορισμένη προθυμία ή έλλειψη προθυμίας των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή προσφύγων να συνεργαστούν με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές	1,0%	7,1%	10,2%	4,1%	4,1%	4,1%	30,6%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
υπηρεσίες, λόγω του φόβου της ανεπιθύμητης «αποκάλυψης» της ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητας τους							
Τρέχον πλαίσιο ή έλλειψη νομικού/θεσμικού πλαισίου	4,1%	12,2%	6,1%	6,1%	6,1%	10,2%	44,9%
Γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια	6,1%	12,2%	8,2%	4,1%	13,3%	4,1%	48,0%
Έλλειψη πολιτισμικών διαμεσολαβητών	7,1%	6,1%	5,1%	2,0%	8,2%	3,1%	31,6%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%	1,0%	3,1

Πηγή: @ncLusion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.2.4 Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

Στον Πίνακα 10 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ενός ερωτήματος που εξετάζει τις αντιλήψεις των επαγγελματιών σχετικά με την ανάγκη ύπαρξης ειδικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Από τις απαντήσεις προέκυψε ισχυρή συναίνεση μεταξύ των έξι χωρών που συμμετείχαν, αν και το επίπεδο συμφωνίας διέφερε.

Από το σύνολο του δείγματος, το 47,9% των συμμετεχόντων πίστευε ότι οι επαγγελματίες χρειάζονται ειδικές δεξιότητες για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, ενώ το 36,8% πίστευε ότι οι επαγγελματίες μάλλον χρειάζονται αυτές τις δεξιότητες. Μικρό ποσοστό είτε διαφωνούσε είτε ήταν αβέβαιο, ενώ το 3,7% δεν ήταν σε θέση να επιβεβαιώσει με σιγουριά την ανάγκη για τέτοιες δεξιότητες.

Σε εθνικό επίπεδο, η Γερμανία είχε το υψηλότερο ποσοστό των ερωτηθέντων που συμφώνησαν ότι οι επαγγελματίες χρειάζονται ειδικές δεξιότητες (65%, 13 στους 20 ερωτηθέντες), ενώ η Ιταλία είχε το χαμηλότερο ποσοστό (35,1%, 13 στους 37 ερωτηθέντες). Επιπλέον, το ποσοστό των ερωτηθέντων που μάλλον συμφώνησαν (36,2% στο συνολικό δείγμα) διέφερε σημαντικά, κυμαινόμενο από 24% στην Πολωνία (6 στους 25 ερωτηθέντες) έως 51,3% στην Ιταλία (19 στους 37 ερωτηθέντες). Η διαφοροποίηση αυτή υποδηλώνει κάποιο βαθμό αβεβαιότητας και ένα πιθανό κενό σχετικά με τις ειδικές δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται στις συμμετέχουσες χώρες.

Οι συμμετέχοντες που συμφώνησαν ή μάλλον συμφώνησαν ότι είναι απαραίτητες συγκεκριμένες δεξιότητες, κλήθηκαν στη συνέχεια να μοιραστούν τις απόψεις τους σχετικά με τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 10 παρακάτω. Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, η πιο κοινή απάντηση ήταν η καλή κατανόηση της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας και των ειδικών αναγκών της (71,8%). Η γνώση της σχετικής νομοθεσίας αναγνωρίστηκε επίσης ευρέως ως σημαντική (64,1%). Αξίζει να σημειωθεί ότι η ενσυναίσθηση αναδείχθηκε ως άλλη

μία βασική δεξιότητα, με ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων να τη χαρακτηρίζει ως απαραίτητη (64,9%).

Για όσους πιστεύουν ότι οι επαγγελματίες δεν χρειάζονται συγκεκριμένες δεξιότητες ή ικανότητες, ο συνηθέστερος λόγος που αναφέρεται είναι ότι οι υπάρχουσες δεξιότητες και ικανότητες είναι ήδη επαρκείς (80%).

Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν την ανάγκη για εστιασμένες πρωτοβουλίες κατάρτισης με στόχο την καλύτερη κατανόηση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, μαζί με μια διάσταση πολιτισμικής ευαισθητοποίησης και νομικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των διαθεματικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Πίνακας 10: Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε10. Χρειάζονται οι επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες στις οργανώσεις σας ειδικές δεξιότητες και ικανότητες προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων;							
Ναι	4,9%	10,4%	8,0%	7,4%	9,2%	8,0%	47,9%
Μάλλον ναι	6,1%	5,5%	11,7%	3,7%	6,1%	3,7%	36,8%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,0%	1,2%	1,2%	1,2%	0,6%	0,6%	4,9%
Μάλλον όχι	0,6%	0,6%	0,6%	1,8%	0,0%	0,0%	3,7%
Όχι	0,6%	0,6%	0,0%	0,6%	1,2%	0,0%	3,1%
Δεν ξέρω	0,0%	0,6%	1,2%	0,6%	1,2%	0,0%	3,7%
Ε10.1 Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες είναι αυτές οι συγκεκριμένες δεξιότητες; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Επικοινωνία σε ξένες γλώσσες	3,8%	7,6%	11,5%	6,9%	12,2%	9,9%	51,9%
Βασική γνώση της σχετικής νομοθεσίας	8,4%	14,5%	15,3%	8,4%	9,9%	7,6%	64,1%
Ενσυναίσθηση²	6,9%	12,2%	12,2%	8,4%	12,2%	13,0%	64,9%
Οργανωτικές (διαχείριση χρόνου, ιεράρχηση προτεραιοτήτων, σχεδιασμός δράσεων, λήψη αποφάσεων, επίλυση προβλημάτων κ.λπ.)	3,1%	9,9%	7,6%	3,1%	8,4%	3,8%	35,9%
Πολιτισμική ενημέρωση και έκφραση	8,4%	13,0%	11,5%	6,9%	5,3%	11,5%	56,5%
Γνώση της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ και των αναγκών των εκπροσώπων της	9,2%	17,6%	18,3%	9,2%	6,9%	10,7%	71,8%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,8%	2,3%	1,5%	0,0%	0,0%	4,6%
Ε10.2 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», ποιοι είναι οι λόγοι; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							

² Να κατανοούν και να σχετίζονται με τις σκέψεις, τις πεποιθήσεις και τα συναισθήματα των άλλων ανθρώπων και να βλέπουν τον κόσμο από την οπτική γωνία των άλλων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Δεν υπάρχουν τέτοιες ειδικές δεξιότητες ή ικανότητες	0,0%	0,0%	6,7%	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%
Οι επαγγελματίες δεν πρέπει να έχουν υποχρέωση ή δεν έχουν υποχρέωση να διαθέτουν τέτοιες ειδικές δεξιότητες ή ικανότητες	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%	0,0%	6,7%
Οι ήδη υφιστάμενες δεξιότητες και ικανότητες των επαγγελματιών είναι επαρκείς	13,3%	13,3%	6,7%	26,7%	20,0%	0,0%	80,0%
Δεν ενδιαφέρονται να αναπτύξουν τέτοιες δεξιότητες ή ικανότητες	0,0%	13,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	13,3%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	13,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	13,3%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.2.5 Αξιολόγηση των ειδικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των επαγγελματιών σε οργανώσεις μεταναστών για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες

Στη συνέχεια, οι επαγγελματίες ρωτήθηκαν κατά πόσο πιστεύουν ότι ο κλάδος τους διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Οι απαντήσεις διέφεραν σε σημαντικό βαθμό μεταξύ των έξι συμμετεχουσών χωρών. Συνολικά, το 15,3% του συνολικού δείγματος συμφωνούσε ότι οι επαγγελματίες διαθέτουν τις απαιτούμενες δεξιότητες, ενώ το 35% μάλλον συμφωνούσε. Ένα σημαντικό ποσοστό (23,9%) παρέμενε ουδέτερο(ούτε ναι ούτε όχι), το 20,9% μάλλον διαφωνούσε και το 4,3% διαφωνούσε, υποδεικνύοντας σημαντικό επίπεδο αβεβαιότητας ως προς την ικανότητα του κλάδου τους να παρέχει επαρκή υποστήριξη στους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες (Πίνακας 11).

Σε εθνικό επίπεδο, ο υψηλότερος βαθμός συμφωνίας διαπιστώθηκε στη Γερμανία, όπου το 25% (5 στους 20 ερωτηθέντες) επιβεβαίωσε ότι οι επαγγελματίες διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, και ακολούθησε η Πολωνία με 24% (6 στους 25 ερωτηθέντες). Αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειονότητα των συμμετεχόντων στην Ελλάδα (48%, 15 στους 31 ερωτηθέντες) και στη Γερμανία (45%, 9 στους 20 ερωτηθέντες) και την Ιταλία (38%, 14 στους 37 ερωτηθέντες) πιστεύει ότι οι επαγγελματίες μάλλον διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, γεγονός που υποδηλώνει κάποιο βαθμό αβεβαιότητας. Στην Ισπανία, ένα σχετικά μεγάλο ποσοστό (40%, 12 από τους 30 ερωτηθέντες) επέλεξε ούτε ναι ούτε όχι, γεγονός που εκφράζει σημαντικό βαθμό αμφιβολιών για το θέμα.

Τα αποτελέσματα υποδηλώνουν έναν σχετικά υψηλό βαθμό αβεβαιότητας μεταξύ των συμμετεχόντων. Αυτή η αίσθηση αβεβαιότητας και οι ανάμεικτες αντιλήψεις μπορεί να

υποδηλώνουν ενδεχομένως την παρουσία ενός κενού στις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες των επαγγελματιών ως προς την παροχή τέτοιας υποστήριξης, καθώς και ως προς την αναγνώριση της ανάγκης για περαιτέρω κατάρτιση ή προγράμματα ευαισθητοποίησης για την ενίσχυση της ικανότητας των επαγγελματιών να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

Μεταξύ των ατόμων του συνολικού δείγματος που πιστεύουν ότι οι επαγγελματίες στερούνται συγκεκριμένων δεξιοτήτων ή ικανοτήτων, ο συνηθέστερος λόγος που αναφέρεται είναι η απουσία ή η περιορισμένη διαθεσιμότητα δωρεάν προγραμμάτων κατάρτισης (85,4%). Το χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης των θεσμικών οργάνων όσον αφορά τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ αναδείχθηκε επίσης ως σημαντικό ζήτημα (80,5%) (Πίνακας 11).

Τα ευρήματα αυτά τονίζουν τη σημασία της παροχής πιο προσβάσιμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και της ευαισθητοποίησης των θεσμικών οργάνων για την καλύτερη παροχή εφοδίων στους επαγγελματίες κατά την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Η κάλυψη αυτών των κενών είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της συμπερίληψης και για να διασφαλιστεί ότι οι επαγγελματίες θα είναι καλά προετοιμασμένοι για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

Πίνακας 11: Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E11. Διαθέτουν οι επαγγελματίες στον τομέα σας τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες;							
Ναι	0,6%	2,5%	3,1%	3,7%	2,5%	3,1%	15,3%
Μάλλον ναι	4,3%	9,2%	8,6%	4,3%	3,1%	5,5%	35,0%
Ούτε ναι ούτε όχι	3,7%	3,7%	4,3%	3,7%	7,4%	1,2%	23,9%
Μάλλον όχι	2,5%	3,1%	4,3%	3,7%	5,5%	1,8%	20,9%
Όχι	1,2%	0,6%	1,8%	0,0%	0,0%	0,6%	4,3%
E11.1 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», ποιος είναι ο λόγος/οι λόγοι για την έλλειψη των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Απουσία ή περιορισμένη διαθεσιμότητα δωρεάν σχετικών δραστηριοτήτων/προγραμμάτων κατάρτισης για επαγγελματίες	17,1%	19,5%	12,2%	9,8%	22%	4,9%	85,4%
Περιορισμένη ικανότητα ή προθυμία ή έλλειψη ικανότητας ή προθυμίας των εργοδοτών να εκπαιδεύσουν τους εργαζομένους τους για να αποκτήσουν αυτές τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες	9,8%	17,1%	4,9%	9,8%	12,2%	4,9%	58,5%
Οι ίδιοι οι επαγγελματίες δεν ενδιαφέρονται ή έχουν	4,9%	4,9%	2,4%	2,4%	7,3%	4,9%	26,8%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
περιορισμένο ενδιαφέρον για την απόκτηση των σχετικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων							
Χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης για τις ανάγκες της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας στο θεσμικό πλαίσιο (λόγω π.χ. έλλειψης νομικού πλαισίου, έλλειψης στοχευμένων υπηρεσιών για την ομάδα αυτή κ.λπ.)	14,6%	17,1%	4,9%	14,6%	22%	7,3%	80,5%
Δεν απαιτούνται ειδικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες	2,4%	4,9%	0,0%	2,4%	2,4%	0,0%	12,2%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	4,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4,9%

Πηγή: @ncLUSION D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

1.2.6 Δραστηριότητες κατάρτισης για την κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία

Από το σύνολο του δείγματος, ένα σημαντικό ποσοστό επαγγελματιών από όλες τις χώρες (59,5%) εξέφρασε ενδιαφέρον για κατάρτιση που να επικεντρώνεται στην υποστήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ (Πίνακας 12).

Μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, η Ιταλία ανέφερε το υψηλότερο επίπεδο ενδιαφέροντος, με 26 από τους 37 ερωτηθέντες (70%), με επόμενη χώρα την Ελλάδα, με 19 από τους 31 ερωτηθέντες (61,3%). Η Γερμανία ήρθε τρίτη, με 11 στους 20 ερωτηθέντες (55%) να εκδηλώνουν ενδιαφέρον.

Από το συνολικό δείγμα, τα πιο συχνά προτεινόμενα θέματα κατάρτισης ήταν η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την κοινωνική ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων από άλλες χώρες (71,5%), ακολουθούμενα από τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις διακρίσεις και τις διώξεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή φύλου στις χώρες προέλευσης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων (65,7%). Άλλα θέματα που αναφέρθηκαν συχνά ήταν το νομικό και θεσμικό πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων (64,2%) και η βασική ορολογία ΛΟΑΤΚΙ+ (π.χ. σεξουαλικός προσανατολισμός, ταυτότητα φύλου, έκφραση φύλου) (53,3%).

Παρότι οι αντιλήψεις για τα προτεινόμενα θέματα ποικίλλουν, τα δεδομένα αναδεικνύουν βασικά θέματα που αναγνωρίζονται ευρέως ως απαραίτητα για τη συμπερίληψη σε

εκπαιδευτικό υλικό (Πίνακας 12). Οι διαπιστώσεις αυτές θα διαμορφώσουν την ανάπτυξη του @nclusion προγράμματος ανάπτυξης ικανοτήτων.

Για τα άτομα που δεν ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στην κατάρτιση, οι πιο συνηθισμένοι λόγοι που αναφέρθηκαν ήταν η μη συνάφεια με τα καθήκοντά τους και ο μεγάλος φόρτος εργασίας, με κάθε λόγο να αναφέρεται από το 61,5% του συνόλου των ερωτηθέντων (Πίνακας 12).

Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι οι επαγγελματίες μπορεί να αντιμετωπίζουν πρακτικά εμπόδια, όπως η αντιλαμβανόμενη συνάφεια και οι περιορισμοί του φόρτου εργασίας, τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ενασχόλησή τους με το θέμα και μπορεί να υποδηλώνουν την ανάγκη για στρατηγικές συμμετοχής και δέσμευσης για να εξασφαλιστεί η συμμετοχή και ο αντίκτυπος.

Πίνακας 12: Δραστηριότητες κατάρτισης για την κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E12. Θα σας ενδιέφερε μια εκπαιδευτική δραστηριότητα που να επικεντρώνεται στην κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών;							
Ναι	6,1%	11,7%	16%	8%	11%	6,7%	59,5%
Μάλλον ναι	3,1%	6,1%	4,9%	3,1%	2,5%	4,9%	24,5%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,6%	1,2%	0,0%	1,8%	1,8%	0,0%	5,5%
Μάλλον όχι	0,6%	0,0%	1,2%	1,8%	1,2%	0,0%	4,9%
Όχι	1,8%	0,0%	0,0%	0,6%	1,8%	0,6%	4,9%
E12.1 Αν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποια από τα ακόλουθα θέματα θα πρέπει να καλύπτει αυτή η εκπαιδευτική δραστηριότητα; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Βασικές έννοιες - ορολογία (σεξουαλικός προσανατολισμός, ταυτότητες φύλου, έκφραση φύλου, χαρακτηριστικά φύλου, μετανάστες, πρόσφυγες, άσυλο κ.λπ.)	6,6%	13,1%	16,1%	7,3%	4,4%	5,8%	53,3%
Νομικό θεσμικό πλαίσιο για τα ρατσιστικά, ομοφοβικά, τρανσφοβικά, διφοβικά εγκλήματα και διακρίσεις	9,5%	17,5%	13,9%	8,0%	6,6%	8,8%	64,2%
Παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διακρίσεις και διώξεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή φύλου στις χώρες καταγωγής των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων	9,5%	16,8%	15,3%	8,0%	7,3%	8,8%	65,7%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Διευκόλυνση - αύξηση της πρόσβασης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων σε υπηρεσίες υποστήριξης	7,3%	13,9%	13,1%	8,0%	5,1%	6,6%	54%
Το νομικό καθεστώς των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στη χώρα	8,0%	12,4%	13,1%	8,8%	5,8%	4,4%	52,6%
Το κοινωνικό/δημογραφικό προφίλ των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στη χώρα	6,6%	11,7%	7,3%	6,6%	2,9%	6,6%	41,6%
Ορθές πρακτικές κοινωνικής ένταξης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες	6,6%	18,2%	19,0%	10,9%	8,0%	8,8%	71,5%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%	0,7%
Ε12.2 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», μπορείτε να προσδιορίσετε τον λόγο; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Δεν υπάρχει συνάφεια με τα πραγματικά καθήκοντα	15,4%	0,0%	23,1%	15,4%	7,7%	0,0%	61,5%
Δεν υπάρχει ενδιαφέρον για το θέμα	0,0%	0,0%	0,0%	7,7%	0,0%	0,0%	7,7%
Δύσκολος φόρτος εργασίας	7,7%	0,0%	23,1%	7,7%	23,1%	0,0%	61,5%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,0%	7,7%	0,0%	7,7%	15,4%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2. Εκπρόσωποι ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεων

2.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.1.1 Ηλικία

Στην έρευνα απάντησαν συνολικά **132 επαγγελματίες** από οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ από όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Από το συνολικό δείγμα, το 24,2% (**n = 32**) των ερωτηθέντων ήταν από την Κύπρο, το 15,2% (**n = 20**) από την Ελλάδα, το 5,3% (**n = 7**) από την Ιταλία, το 15,2% (**n = 20**) από την Πολωνία, το 22,7% (**n = 30**) από την Ισπανία και το υπόλοιπο 17,4% (**n = 23**) από τη Γερμανία. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων ήταν ηλικίας 25 έως 39 ετών (**59,8%**), έπειτα ηλικίας 40 έως 54 ετών (**26,5%**), 18 έως 24 ετών (**6,8%**) και 55 ετών και άνω (**6,1%**). Στον Πίνακα 13 που ακολουθεί παρουσιάζεται η ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων στην έρευνα στις έξι συμμετέχουσες χώρες. Τα δεδομένα δείχνουν ένα ευρύ ηλικιακό φάσμα συμμετεχόντων και στις έξι χώρες, με σημαντική επικράτηση των συμμετεχόντων ηλικίας μεταξύ 25 και 39 ετών.

Πίνακας 13: Εύρος ηλικίας των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E1. Ηλικιακή ομάδα							
18-24	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	4,5%	1,5%	6,8%
25-39	22,7%	11,4%	1,5%	6,8%	7,6%	9,8%	59,8%
40-54	1,5%	3,0%	2,3%	7,6%	8,3%	3,8%	26,5%
55+	0,0%	0,0%	1,5%	0,0%	2,3%	2,3%	6,1%
Δεν απαντώ	0,0%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.1.2 Φύλο

Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, το συνολικό δείγμα ήταν ισομερώς κατανομημένο, με το 43,2% να αυτοπροσδιορίζεται ως άνδρες και το 43,2% ως γυναίκες. Επιπλέον, το 12,9% δήλωσε ότι είναι μη δυαδικό άτομο και 0,8% επέλεξε να μην απαντήσει στην ερώτηση (Πίνακας 14). Σε εθνικό επίπεδο, η Κύπρος είχε το υψηλότερο ποσοστό γυναικών ερωτηθέντων, με 21 στις 32 (65,6%), ενώ η Γερμανία είχε το υψηλότερο ποσοστό ανδρών ερωτηθέντων, με 9 στους 23 (39,1%).

Πίνακας 14: Φύλο συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E2. Ταυτότητα φύλου							
Άντρας	6,8%	3,8%	3,8%	9,8%	12,1%	6,8%	43,2%
Γυναίκα	15,9%	8,3%	1,5%	2,3%	8,3%	6,8%	43,2%
Μη δυαδικό άτομο	1,5%	3,0%	0,0%	3,0%	1,5%	3,8%	12,9%
Δεν απαντώ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,0%	0,8%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.1.3. Εκπαιδευτικό προφίλ

Συνολικά, και στις έξι συμμετέχουσες χώρες, οι συμμετέχοντες που εργάζονται σε οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ επέδειξαν υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Η πλειονότητα είχε παρακολουθήσει ανώτατη εκπαίδευση (36,8%) ή διέθετε μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών (25%) (Πίνακας 15).

Πίνακας 15: Εκπαιδευτικό προφίλ των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E3. Εκπαιδευτικό προφίλ							
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,0%	0,8%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	3,8%	1,5%	0,0%	2,3%	2,3%	0,0%	9,8%
Τριτοβάθμια εκπαίδευση	3,8%	0,0%	1,5%	0,8%	6,8%	0,8%	13,6%
Ανώτατη εκπαίδευση	7,6%	4,5%	3,0%	9,1%	6,1%	8,3%	38,6%
Μεταπτυχιακή εκπαίδευση	6,8%	8,3%	0,8%	1,5%	2,3%	5,3%	25,0%
Κάτοχοι Phd	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,8%	0,0%	1,5%
Συνεχιζόμενη εκπαίδευση	0,8%	0,8%	0,0%	0,8%	1,5%	1,5%	5,3%
Άλλος	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,5%	0,8%	2,3%
Δεν απαντώ	1,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,8%	3,0%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.1.4 Γεωγραφική περιοχή

Όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων και στις έξι χώρες προέρχεται από αστικές περιοχές (84,8%), ενώ μόνο το 15,2% προέρχεται από μη αστικές περιοχές.

Σε εθνικό επίπεδο, η Κύπρος έχει την υψηλότερη εκπροσώπηση από μη αστικές περιοχές (28,1%) μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, υποδηλώνοντας μια σχετικά πιο ισορροπημένη συμμετοχή μεταξύ αστικών και από μη αστικών περιοχών (Πίνακας 16).

Πίνακας 16: Γεωγραφική περιοχή των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε4. Γεωγραφική περιοχή							
Αστική	17,4%	14,4%	5,3%	13,6%	17,4%	16,7%	84,8%
Μη αστική	6,8%	0,8%	0,0%	1,5%	5,3%	0,8%	15,2%

Πηγή: @ncclusion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.1.5 Ρόλος στον οργανισμό

Οι ρόλοι των ερωτηθέντων διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα, αντιστακώνοντας το ευρύ φάσμα σε επαγγελματικό προφίλ. Ο πιο συνηθισμένος ρόλος ήταν τα διοικητικά καθήκοντα που σχετίζονται με την ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων, εκπροσωπώντας το 17,4% του συνόλου των συμμετεχόντων. Άλλοι σημαντικοί ρόλοι περιελάμβαναν την παροχή κοινωνικής υποστήριξης (15,2%), την εκπαίδευση ενηλίκων ή νέων (12,9%) και δραστηριότητες που αποσκοπούσαν στην αντιμετώπιση των διακρίσεων (10,6%) (Πίνακας 17).

Πίνακας 17: Ρόλος των συμμετεχόντων στον οργανισμό ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε5. Ρόλος στον οργανισμό							
Διοικητικά καθήκοντα σχετικά με την ένταξη των μεταναστών/προσφύγων	3,8%	1,5%	0,0%	3,0%	0,8%	8,3%	17,4%
Παροχή νομικών συμβουλών/υποστήριξης	0,0%	0,8%	0,8%	0,0%	0,0%	2,3%	3,8%
Παροχή ψυχολογικής υποστήριξης	2,3%	4,5%	0,0%	0,0%	0,8%	2,3%	9,8%
Παροχή κοινωνικής υποστήριξης (συμπεριλαμβανομένων βασικών πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, διασύνδεση και παραπομπή σε άλλες οργανώσεις, φορείς κ.λπ.)	3,8%	0,8%	3,0%	3,0%	2,3%	2,3%	15,2%
Συμβουλευτική σταδιοδρομίας	0,8%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	2,3%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Εκπαίδευση ενηλίκων ή νέων	2,3%	1,5%	0,0%	3,8%	3,8%	1,5%	12,9%
Ιατρική/νοσηλευτική περίθαλψη	1,5%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,3%
Κάλυψη βασικών αναγκών (στέγαση, τροφή, ένδυση)	3,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,5%	0,0%	4,5%
Πολιτισμικός τομέας	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	2,3%	0,0%	3,0%
Δραστηριότητες για την αντιμετώπιση των διακρίσεων	2,3%	1,5%	1,5%	5,3%	0,0%	0,0%	10,6%
Δημοτικοί διοικητικοί υπάλληλοι,	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	1,5%	0,0%	2,3%
Εργαζόμενοι δημοτικής Κοινωνικής υπηρεσίας	1,5%	0,8%	0,0%	0,0%	0,8%	0,0%	3,0%
Εργαζόμενος κέντρου SAI	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	2,3%	2,3%	0,0%	3,0%	9,1%	0,0%	16,7%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.1.6 Εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες

Οι ερωτηθέντες σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες προέρχονται από διαφορετικά υπόβαθρα και έχουν διαφορετικά επίπεδα εμπειρίας στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Η πλειοψηφία (68,9%) ανέφερε ότι παρείχε τέτοια υποστήριξη, ενώ το 22% ανέφερε ότι δεν παρείχε, και το 9,1% δεν ήταν σίγουρο αν οι υπηρεσίες του απευθύνονταν ειδικά σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Κατά την εξέταση της δέσμευσης σε όλες τις χώρες, η Γερμανία παρουσίασε το υψηλότερο επίπεδο δέσμευσης, με το 91,3% (21 από τους 23 ερωτηθέντες) να επιβεβαιώνει την εμπειρία του στην υποστήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Ακολουθεί η Κύπρος με 69,4% (25 από τους 32 ερωτηθέντες). Στην Ιταλία, και οι επτά ερωτηθέντες ανέφεραν ότι είχαν εμπειρία εργασίας με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Όσον αφορά τη διάρκεια της εμπειρίας, οι απαντήσεις ποικίλλουν στις έξι χώρες, με την πλειονότητα να δηλώνει ότι παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης για 0-3 χρόνια (65,9%) και στη δεύτερη θέση από 4-7 χρόνια (15,4%) (Πίνακας 18).

Πίνακας 18: Εμπειρία των συμμετεχόντων στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε6. Έχετε παράσχει ποτέ υπηρεσίες υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες							
Ναι	18,9%	9,8%	5,3%	9,1%	9,8%	15,9%	68,9%
Όχι	3,0%	3,0%	0,0%	4,5%	10,6%	0,8%	22,0%
Δεν ξέρω	2,3%	2,3%	0,0%	1,5%	2,3%	0,8%	9,1%
Ε6.1. Εάν «ναι» για πόσα έτη							

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
0-3	25,3%	18,7%	3,3%	8,8%	2,2%	7,7%	65,9%
4-7	4,4%	0,0%	2,2%	3,3%	0,0%	5,5%	15,4%
8-11	1,1%	0,0%	2,2%	1,1%	1,1%	7,7%	13,2%
12-16	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%	0,0%	1,1%
17-20	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%	0,0%	1,1%
Περισσότερα από 20	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%	2,2%	3,3

Πηγή: @ncclusion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.2 ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΛΟΑΤΚΙ+ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

2.2.1 Προκλήσεις/προβλήματα σχετικά με την κοινωνική συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

Οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν σχετικά με τις προκλήσεις κοινωνικής συμπερίληψης που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 19, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων στις έξι συμμετέχουσες χώρες (74,2%) συμφώνησε ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις σχετικά με την κοινωνική τους συμπερίληψη. Ένα επιπλέον 12,9% μάλλον συμφωνεί, υποδηλώνοντας κάποια αβεβαιότητα. Μικρότερο ποσοστό των συμμετεχόντων (4,5%) ήταν ουδέτερο (ούτε ναι ούτε όχι), ενώ το 3% και το 2,3% απάντησαν «μάλλον διαφωνώ» ή «διαφωνώ» σχετικά με αυτές τις προκλήσεις. Άλλο ένα 3,0% των συμμετεχόντων δεν γνώριζε αν υπάρχουν τέτοιες προκλήσεις (Πίνακας 19).

Μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, η Ελλάδα ανέφερε ομόφωνη συμφωνία, καθώς και οι 20 ερωτηθέντες (100%) αναγνώρισαν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την κοινωνική τους ένταξη. Η Ιταλία ακολούθησε αμέσως μετά, με 85,7% (6 στους 7 ερωτηθέντες) να συμφωνεί, και η Γερμανία με 78,3% των συμμετεχόντων (18 στους 23 ερωτηθέντες) να συμφωνεί. Στην Πολωνία, το 25% (5 στους 20 ερωτηθέντες) πιστεύει ότι οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες πιθανόν να αντιμετωπίζουν τέτοιες προκλήσεις.

Κατά την εξέταση των ειδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, οι θεσμικοί και κοινωνικοπολιτισμικοί φραγμοί αναγνωρίστηκαν ως κύρια εμπόδια στην κοινωνική τους συμπερίληψη. Το πιο συχνά αναφερόμενο ζήτημα ήταν ο διπλός στιγματισμός και οι διακρίσεις με βάση την εθνική καταγωγή, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή τα χαρακτηριστικά του βιολογικού φύλου, που αναφέρθηκαν από το 85,2% των ερωτηθέντων. Άλλα βασικά εμπόδια ήταν η ανεπαρκής ή ανύπαρκτη κρατική φροντίδα για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες (66,1%) και η έλλειψη επαγγελματικών δεξιοτήτων και κατάρτισης για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών (55,7%). Αξιοσημείωτο είναι ότι το 51,3% των ερωτηθέντων τόνισε ότι πολλοί ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες δεν γνωρίζουν τα

δικαιώματά τους, γεγονός που δυσχεραίνει περαιτέρω την κοινωνική τους συμπερίληψη (Πίνακας 19).

Τα ευρήματα αυτά δείχνουν ότι οι ερωτηθέντες αναγνωρίζουν τις προκλήσεις και τα σημαντικά εμπόδια στην κοινωνική ένταξη που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες ή αναγνωρίζουν το ενδεχόμενο ύπαρξης τέτοιων προκλήσεων. Τα ευρήματα μπορεί επίσης να υποδηλώνουν έλλειψη σαφούς γνώσης όσον αφορά τις προκλήσεις αυτές, με αποτέλεσμα να υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο βιώνονται ή αντιμετωπίζονται.

Κατά συνέπεια, απαιτούνται αποτελεσματικές, ολοκληρωμένες στρατηγικές που εστιάζουν στην ευαισθητοποίηση, την αντιμετώπιση των στερεοτύπων, την αύξηση της θεσμικής υποστήριξης, την παροχή κατάρτισης για τους επαγγελματίες και επικαιροποιημένου υλικού, καθώς και την αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών ώστε να συμπεριλάβουν θέματα που σχετίζονται με το φύλο και τη μετανάστευση για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Πίνακας 19: Προκλήσεις/προβλήματα σχετικά με την κοινωνική συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E7. Αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες προκλήσεις/προβλήματα όσον αφορά την κοινωνική τους συμπερίληψη							
Ναι	17,4%	15,2%	4,5%	9,1%	14,4%	13,6%	74,2%
Μάλλον ναι	2,3%	0,0%	0,0%	3,8%	3,8%	3,0%	12,9%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,8%	0,0%	0,0%	0,8%	2,3%	0,8%	4,5%
Μάλλον όχι	1,5%	0,0%	0,8%	0,0%	0,8%	0,0%	3,0%
Όχι	1,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,0%	2,3%
Δεν ξέρω	0,8%	0,0%	0,0%	1,5%	0,8%	0,0%	3,0%
E7.1. Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες, πιστεύετε ότι είναι αυτές οι προκλήσεις (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Διπλό στίγμα και διακρίσεις με βάση την εθνική καταγωγή και τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή/και τα χαρακτηριστικά του βιολογικού φύλου	14,8%	14,8%	5,2%	13,9%	18,3%	18,3%	85,2%
Ανεπαρκής ή ανύπαρκτη κρατική μέριμνα για τις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων ή/και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν	10,4%	13,0%	4,3%	12,2%	9,6%	16,5%	66,1%
Ανεπαρκές ή ανύπαρκτο νομικό πλαίσιο/αναγνώριση	7,8%	11,3%	0,9%	9,6%	5,2%	13,9%	48,7%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ο περιορισμένος αριθμός ή η πλήρης απουσία φορέων της κοινωνίας των πολιτών που να ασχολούνται με τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή/και προσφύγων	4,3%	9,6%	2,6%	5,2%	7,0%	12,2%	40,9%
Ανεπαρκείς ή ανύπαρκτες δεξιότητες και ικανότητες των ατόμων που εργάζονται στο πεδίο όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες	6,1%	9,6%	3,5%	8,7%	13,9%	13,9%	55,7%
Μερική ή πλήρης άγνοια των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων όσον αφορά τα δικαιώματά τους	8,7%	10,4%	1,7%	9,6%	11,3%	9,6%	51,3%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	2,6%	0,0%	0,0%	0,0%	4,3%	2,6%	9,6%

Πηγή: @ncLUSION D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.2.2 Προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ

Όταν οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν αν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν προβλήματα στην επικοινωνία τους με τους επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης στους οργανισμούς τους, οι απαντήσεις διέφεραν στις έξι συμμετέχουσες χώρες. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 20, υπήρξε γενική συναίνεση σχετικά με την ύπαρξη επικοινωνιακών προκλήσεων μεταξύ των επαγγελματιών. Από το σύνολο του δείγματος, το 33,3% πίστευε ότι υπάρχουν αυτές οι προκλήσεις, ενώ το 19,7% μάλλον τις αναγνώριζε. Επιπλέον, το 6,1% παρέμεινε ουδέτερο (ούτε ναι ούτε όχι) και το 16,7% πίστευε ότι τέτοιες προκλήσεις δεν υπάρχουν.

Μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, η Κύπρος ανέφερε το υψηλότερο επίπεδο συμφωνίας σχετικά με την ύπαρξη προκλήσεων στην επικοινωνία, με 14 από τους 31 ερωτηθέντες (43,8%) να τις αναγνωρίζουν, ενώ η Πολωνία είχε το χαμηλότερο επίπεδο (15%). Σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων στην Ιταλία (28,6%, 2 στους 7) και στην Ελλάδα (25%, 5 στους 20) θεωρούσε ότι οι προκλήσεις αυτές δεν υπάρχουν. Ομοίως, το 21,9% των ερωτηθέντων στην Κύπρο (7 στους 32) και το 21,7% στη Γερμανία (5 στους 23) αρνήθηκαν επίσης την ύπαρξη τέτοιων προκλήσεων. Αντίθετα, η Ισπανία είχε το χαμηλότερο ποσοστό ερωτηθέντων που αρνούσαν τις επικοινωνιακές προκλήσεις (3,3%, 1 στους 30). Επιπλέον, στην Πολωνία, 5 στους 20 ερωτηθέντες (25%) δεν ήταν σίγουροι, υποδηλώνοντας κάποια αβεβαιότητα σχετικά με την παρουσία αυτών των προκλήσεων.

Τα ευρήματα αυτά αναδεικνύουν διαφορές στις εμπειρίες των επαγγελματιών στις συμμετέχουσες χώρες. Παρά το υψηλό επίπεδο αναγνώρισης των επικοινωνιακών προκλήσεων, ένα σημαντικό ποσοστό των συμμετεχόντων δηλώνει αβεβαιότητα σχετικά με την ύπαρξη τέτοιων προκλήσεων. Αυτό δείχνει ότι τα εμπόδια στην επικοινωνία μπορεί να υπάρχουν, αλλά συχνά να παραβλέπονται ή να περνούν απαρατήρητα.

Όταν οι ερωτηθέντες που συμφώνησαν ότι υπάρχουν ή πιθανώς υπάρχουν προκλήσεις στην επικοινωνία ρωτήθηκαν για συγκεκριμένες εμπειρίες, το 40% ανέφερε ότι έχει δει επαγγελματίες που έδειχναν λίγο ή καθόλου ενδιαφέρον για την αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Αντίθετα, το 35% παρατήρησε επαγγελματίες που ήταν φιλικοί και λάμβαναν υπόψη τους τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Αυτό υποδηλώνει ότι, ενώ πολλοί επαγγελματίες επιδεικνύουν ανοικτή στάση και παρέχουν υποστήριξη, τα κενά στην ευαισθητοποίηση και την κατανόηση μπορεί να εμποδίζουν ακόμη την αποτελεσματική παροχή βοήθειας για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 30% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι δεν είχε γίνει ποτέ μάρτυρας τέτοιων καταστάσεων, γεγονός που μπορεί να υποδηλώνει διαφορετικά επίπεδα ευαισθητοποίησης μεταξύ των επαγγελματιών, έλλειψη αναγνώρισης αυτών των προκλήσεων ή ακόμη και απροθυμία να τις αναγνωρίσουν στο πλαίσιο μια έρευνας (Πίνακας 20).

Τα αποτελέσματα υποδηλώνουν την ανάγκη για περαιτέρω κατάρτιση ή ευαισθητοποίηση, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επαγγελματίες επιδεικνύουν βαθύτερη κατανόηση και ανταπόκριση στις ειδικές ανάγκες των ατόμων αυτών.

Πίνακας 20: Προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε8. Αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες στον οργανισμό σας							
Ναι	10,6%	5,3%	0,0%	2,3%	9,1%	6,1%	33,3%
Μάλλον ναι	4,5%	3,0%	2,3%	3,8%	1,5%	4,5%	19,7%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,8%	0,8%	0,0%	0,8%	2,3%	1,5%	6,1%
Μάλλον όχι	0,8%	0,8%	1,5%	3,0%	6,8%	0,0%	12,9%
Όχι	5,3%	3,8%	1,5%	1,5%	0,8%	3,8%	16,7%
Δεν ξέρω	2,3%	1,5%	0,0%	3,8%	2,3%	1,5%	11,4%
Ε8.1. Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», έχετε βρεθεί ποτέ σε/είχατε γίνει μάρτυρας κατάστασης κατά την οποία ένα άτομο που παρείχε υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστη (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Αρνήθηκε να του παράσχει υπηρεσίες	5,7%	5,7%	0,0%	2,9%	4,3%	10%	28,6%
Παρείχε υπηρεσίες με αποστασιοποιημένο τρόπο	2,9%	0,0%	2,9%	2,9%	12,9%	0,0%	21,4%
Παρότι φέρθηκε με επαγγελματισμό/φιλικότητα, δεν ενδιαφερόταν για τις ανάγκες του ατόμου ως ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμου, παρά το	12,9%	0,0%	0,0%	2,9%	15,7%	8,6%	40,0%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
γεγονός ότι οι ανάγκες αυτές μπορεί να συνδέονται με τις παρεχόμενες υπηρεσίες							
Φέρθηκε με επαγγελματισμό/φιλικότητα και έλαβε υπόψη τις ανάγκες του	4,3%	2,9%	7,1%	5,7%	2,9%	12,9%	35,7%
Δεν έχω βρεθεί ποτέ/υπήρξα μάρτυρας στην παραπάνω κατάσταση	14,3%	7,1%	0,0%	2,9%	5,7%	0,0%	30%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.2.3 Προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+

Στον Πίνακα 21 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ενός ερωτήματος που εξετάζει τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν κατά την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία. Επιλέχθηκαν διάφορες απαντήσεις και στις έξι συμμετέχουσες χώρες και τα δεδομένα αποκαλύπτουν σημαντικές διαφορές στην αναγνώριση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες στις χώρες αυτές.

Από το σύνολο του δείγματος, το 37,9% πιστεύει ότι οι επαγγελματίες στον οργανισμό τους πιθανόν να αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, υποδεικνύοντας αναγνώριση των πιθανών δυσκολιών. Το ποσοστό των ερωτηθέντων που επιβεβαιώνουν την ύπαρξη αυτών των προκλήσεων (32,6%) είναι πολύ κοντά σε εκείνους που απάντησαν ότι μάλλον υπάρχουν προκλήσεις, γεγονός που υποδηλώνει ότι ενώ υπάρχει αναγνώριση, εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη σαφούς γνώσης ή πλήρους αναγνώρισης μεταξύ όλων των ερωτηθέντων. Οι υπόλοιπες απαντήσεις υποδηλώνουν κυμαινόμενα επίπεδα αβεβαιότητας: το 12,9% παρέμεινε ουδέτερο (ούτε ναι ούτε όχι), το 11,4% πιστεύει ότι οι προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών πιθανότατα δεν υπάρχουν και το 5,3% δήλωσε ότι τέτοιες προκλήσεις δεν υπάρχουν.

Σε εθνικό επίπεδο, η μεγαλύτερη αναγνώριση των πιθανών δυσκολιών εντοπίστηκε στην Ιταλία και τη Γερμανία, όπου το 42,9% (3 στους 7 ερωτηθέντες) και το 39,1% (9 στους 23 ερωτηθέντες), αντίστοιχα, επιβεβαίωσαν την ύπαρξη αυτών των προκλήσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ισπανία το 46,7% (14 από τους 30 ερωτηθέντες) υποστήριξε ότι τέτοιες προκλήσεις πιθανόν να υπάρχουν, ακολουθούμενη από την Πολωνία με 45% (9 από τους 20 ερωτηθέντες). Η Ελλάδα είχε το υψηλότερο ποσοστό ερωτηθέντων που δήλωσαν ότι οι προκλήσεις αυτές μάλλον δεν υπάρχουν (20%, 4 στους 20 ερωτηθέντες).

Τα ευρήματα υποδηλώνουν συνδυασμό βεβαιότητας και αβεβαιότητας μεταξύ των ερωτηθέντων στις έξι χώρες σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες και έλλειψη σαφούς αντίληψης και αναγνώρισης των σχετικών ζητημάτων.

Το δεύτερο μέρος της ερώτησης καλούσε τους ερωτηθέντες που αναγνώριζαν (ή μάλλον αναγνώριζαν) την ύπαρξη αυτών των προκλήσεων να προσδιορίσουν εάν τις είχαν δει ή βιώσει, παρέχοντας περισσότερα στοιχεία για τη φύση αυτών των προκλήσεων. Η πιο συχνά αναφερόμενη πρόκληση σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες ήταν τα γλωσσικά και πολιτιστικά εμπόδια (61,3%), γεγονός που αναδεικνύει τις σημαντικές δυσκολίες επικοινωνίας κατά την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης. Μια άλλη συχνά αναφερόμενη πρόκληση ήταν οι ελλείψεις ή ανεπαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες των επαγγελματιών για την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων (55,9%). Επιπλέον, μια βασική πρόκληση που εντοπίστηκε ήταν η περιορισμένη προθυμία ή απροθυμία των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων να συνεργαστούν με τους επαγγελματίες των υπηρεσιών υποστήριξης (36,6%). Αυτή η απροθυμία συχνά πηγάζει από φόβους κακομεταχείρισης, στιγματισμού ή θυματοποίησης, ιδίως σε σχέση με την ταυτότητά τους ως ΛΟΑΤΚΙ+.

Τα ευρήματα αυτά μπορεί να υποδηλώνουν την ανάγκη να ενισχυθούν οι γνώσεις των επαγγελματιών, καθώς και να βελτιωθεί η πολιτισμική και γλωσσική επάρκεια και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη και η συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών και των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, μέσω εξειδικευμένης κατάρτισης που έχει σχεδιαστεί για να παρέχει περισσότερα εφόδια στους επαγγελματίες ως προς την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων σε ένα διακρατικό πλαίσιο.

Πίνακας 21: Προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε9. Αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες στον οργανισμό σας προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες;							
Ναι	9,1%	5,3%	2,3%	3,0%	6,1%	6,8%	32,6%
Μάλλον ναι	7,6%	5,3%	1,5%	6,8%	10,6%	6,1%	37,9%
Ούτε ναι ούτε όχι	3,8%	0,0%	0,8%	3,0%	3,0%	2,3%	12,9%
Μάλλον όχι	3,0%	3,0%	0,8%	2,3%	0,8%	1,5%	11,4%
Όχι	0,8%	1,5%	0,0%	0,0%	2,3%	0,8%	5,3%
Ε9.1 Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες, πιστεύετε ότι είναι αυτές οι προκλήσεις (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Ημιτελείς ή ελλειπείς γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες των επαγγελματιών για την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων	12,9%	9,7%	3,2%	8,6%	12,9%	8,6%	55,9%
Περιορισμένη προθυμία ή έλλειψη προθυμίας των	6,5%	9,7%	1,1%	6,5%	9,7%	3,2%	36,6%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή προσφύγων να συνεργαστούν με επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες λόγω φόβου κακομεταχείρισης, στιγματισμού ή θυματοποίησης (π.χ. επειδή είναι ΛΟΑΤΚΙ+)							
Περιορισμένη προθυμία ή έλλειψη προθυμίας των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή προσφύγων να συνεργαστούν με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες, λόγω του φόβου της ανεπιθύμητης «αποκάλυψης» της ΛΟΑΤΚΙ+ ιδιότητάς τους	2,2%	6,5%	3,2%	8,6%	6,5%	5,4%	32,3%
Τρέχον πλαίσιο ή έλλειψη νομικού/θεσμικού πλαισίου	6,5%	5,4%	0,0%	8,6%	9,7%	6,5%	36,6%
Γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια	5,4%	9,7%	3,2%	10,8%	17,2%	15,1%	61,3%
Έλλειψη πολιτισμικών διαμεσολαβητών	2,2%	6,5%	0,0%	4,3%	11,8%	4,3%	29,0%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	1,1%	0,0	1,1%	1,1%	2,2%	5,4%

Πηγή: @ncLusion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.2.4 Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

Η επόμενη ερώτηση, που παρουσιάζεται στον Πίνακα 22, διερεύνησε τις αντιλήψεις των επαγγελματιών σχετικά με την ανάγκη για συγκεκριμένες δεξιότητες και ικανότητες για την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Αν και παρατηρήθηκαν διαφορετικά επίπεδα συμφωνίας στις έξι συμμετέχουσες χώρες, υπήρξε έντονη γενική συναίνεση ως προς τη σημασία αυτών των δεξιοτήτων. Από το σύνολο του δείγματος, το 50,8% των ερωτηθέντων επιβεβαίωσε την ανάγκη για συγκεκριμένες δεξιότητες, ενώ το 32,6% ανέφερε ότι η ανάγκη αυτή ήταν πιθανή. Ένα μικρότερο ποσοστό των ερωτηθέντων είτε διαφωνούσε είτε μάλλον διαφωνούσε είτε ήταν αβέβαιο (ούτε ναι ούτε όχι), ενώ το 5,3% ανέφερε ότι δεν γνωρίζει.

Μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, η Γερμανία είχε το υψηλότερο ποσοστό των ερωτηθέντων που επιβεβαίωσαν την ανάγκη για ειδικές δεξιότητες (50,8%, 14 στους 23 ερωτηθέντες), ενώ η Ιταλία είχε το χαμηλότερο ποσοστό (28,6%, 2 στους 7 ερωτηθέντες).

Οι ερωτηθέντες που συμφώνησαν ή μάλλον συμφώνησαν ότι είναι απαραίτητες συγκεκριμένες δεξιότητες, κλήθηκαν στη συνέχεια να μοιραστούν τις απόψεις τους σχετικά με τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 22 παρακάτω.

Από το σύνολο του δείγματος, η επικρατέστερη απάντηση ήταν η επικοινωνία σε ξένες γλώσσες (66,4%). Η βασική γνώση της σχετικής νομοθεσίας αναγνωρίστηκε επίσης ευρέως (65,5%). Αξίζει να σημειωθεί ότι οι γνώσεις σχετικά με την κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ+ και τις ανάγκες των μελών της αναγνωρίστηκαν ως άλλη μια βασική δεξιότητα, με σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων να τις θεωρεί απαραίτητες σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες (64,5%).

Αυτά τα υψηλά ποσοστά μεταξύ του δείγματος μας που επιβεβαιώνουν την ανάγκη συγκεκριμένων δεξιοτήτων μπορεί να υποδηλώνουν έντονη συμφωνία σχετικά με τη σημασία ορισμένων δεξιοτήτων, καθώς και την αναγνώριση ενός ελλείμματος δεξιοτήτων μεταξύ των επαγγελματιών στις έξι χώρες εφαρμογής.

Μεταξύ όσων πιστεύουν ότι οι επαγγελματίες δεν χρειάζονται συγκεκριμένες δεξιότητες ή ικανότητες, ο συνηθέστερος λόγος που αναφέρεται στο συνολικό δείγμα είναι ότι οι υπάρχουσες δεξιότητες και ικανότητες είναι ήδη επαρκείς (75%).

Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν την ανάγκη για εστιασμένες πρωτοβουλίες κατάρτισης με στόχο την καλύτερη κατανόηση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, μαζί με μια διάσταση πολιτισμικής ευαισθητοποίησης και νομικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των διαθεματικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Πίνακας 22: Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε10. Χρειάζονται οι επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες στις οργανώσεις σας ειδικές δεξιότητες και ικανότητες προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων;							
Ναι	13,6%	8,3%	1,5%	5,3%	11,4%	10,6%	50,8%
Μάλλον ναι	6,8%	6,8%	3,8%	3,8%	7,6%	3,8%	32,6%
Ούτε ναι ούτε όχι	1,5%	0,0%	0,0%	1,5%	0,8%	1,5%	5,3%
Μάλλον όχι	0,0%	0,0%	0,0%	2,3%	0,0%	0,8%	3,0%
Όχι	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	1,5%	0,8%	3,0%
Δεν ξέρω	1,5%	0,0%	0,0%	2,3%	1,5%	0,0%	5,3%
Ε10.1 Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες είναι αυτές οι συγκεκριμένες δεξιότητες; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Επικοινωνία σε ξένες γλώσσες	12,7%	7,3%	3,6%	8,2%	18,2%	16,4%	66,4%
Βασική γνώση της σχετικής νομοθεσίας	7,3%	13,6%	4,5%	10,9%	12,7%	16,4%	65,5%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ενσυναίσθηση ³	5,5%	10,0%	4,5%	3,6%	15,5%	14,5%	53,6%
Οργανωτικές (διαχείριση χρόνου, ιεράρχηση προτεραιοτήτων, σχεδιασμός δράσεων, λήψη αποφάσεων, επίλυση προβλημάτων κ.λπ.)	5,5%	3,6%	1,8%	6,4%	10,9%	8,2%	36,4%
Πολιτισμική ενημέρωση και έκφραση	5,5%	9,1%	3,6%	6,4%	12,7%	13,6%	50,9%
Γνώση της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ και των αναγκών των εκπροσώπων της	7,3%	14,5%	4,5%	7,3%	16,4%	14,5%	64,5%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,9%	2,7%	0,0%	0,0%	0,9%	0,9%	5,5%
E10.2 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», ποιοι είναι οι λόγοι; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Δεν υπάρχουν τέτοιες ειδικές δεξιότητες ή ικανότητες	0,0%	0,0%	12,5%	25,0%	0,0%	0,0%	37,5%
Οι επαγγελματίες δεν πρέπει να έχουν υποχρέωση ή δεν έχουν υποχρέωση να διαθέτουν τέτοιες ειδικές δεξιότητες ή ικανότητες	0,0%	0,0%	12,5%	25,0%	0,0%	0,0%	37,5%
Οι ήδη υφιστάμενες δεξιότητες και ικανότητες των επαγγελματιών είναι επαρκείς	12,5%	0,0%	12,5%	12,5%	37,5%	0,0%	75,0%
Δεν ενδιαφέρονται να αναπτύξουν τέτοιες δεξιότητες ή ικανότητες	25,0%	0,0%	12,5%	12,5%	0,0%	0,0%	50,0%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	12,5%	25,0%	0,0	0,0%	37,5%

Πηγή: @nculSION D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.2.5 Αξιολόγηση των ειδικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των επαγγελματιών σε οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ

Τα αποτελέσματα στην επόμενη ερώτηση - όπου οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν αν οι επαγγελματίες στον τομέα τους διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ - καταδεικνύουν ένα σχετικά υψηλό επίπεδο αβεβαιότητας μεταξύ των έξι χωρών που συμμετείχαν. Στο σύνολο του δείγματος, το 27,3% των συμμετεχόντων επιβεβαίωσε ότι οι

³ Να κατανοούν και να σχετίζονται με τις σκέψεις, τις πεποιθήσεις και τα συναισθήματα των άλλων ανθρώπων και να βλέπουν τον κόσμο από την οπτική γωνία των άλλων

επαγγελματίες διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, ενώ το 25,8% δήλωσε ότι πιθανότατα διαθέτουν. Αντίθετα, το 15,9% παρέμεινε ουδέτερο (ούτε ναι ούτε όχι), το 19,7% μάλλον διαφώνησε και το 11,4% διαφώνησε (Πίνακας 23).

Μεταξύ των διαφόρων χωρών, η Κύπρος είχε το υψηλότερο ποσοστό επαγγελματιών που επιβεβαίωσαν ότι διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, με 40,6% (13 στους 32 ερωτηθέντες), και έπειτα η Γερμανία στο 34,8% (8 στους 23 ερωτηθέντες). Η Πολωνία και η Ελλάδα εξέφρασαν σημαντικές αμφιβολίες, με το 35% (7 στους 20 ερωτηθέντες) στην Πολωνία και το 30% (6 στους 20 ερωτηθέντες) στην Ελλάδα να δηλώνουν ότι πιθανότατα δεν διαθέτουν αυτές τις δεξιότητες. Επιπλέον, η Γερμανία ανέφερε σημαντικό επίπεδο αβεβαιότητας, με το 39,1% (9 από τους 23 ερωτηθέντες) να δηλώνει ότι μάλλον διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες. Από την άλλη πλευρά, η Πολωνία είχε το υψηλότερο ποσοστό των ερωτηθέντων που πίστευαν ότι πιθανόν δεν διέθεταν τις απαιτούμενες δεξιότητες (35%, 7 στους 23 ερωτηθέντες).

Τα ευρήματα υποδεικνύουν μια αίσθηση αβεβαιότητας και ανάμεικτες αντιλήψεις μεταξύ των συμμετεχόντων, ο οποίος μπορεί να υποδηλώνουν ενδεχομένως την παρουσία ενός κενού στις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες των επαγγελματιών για την παροχή τέτοιας υποστήριξης, καθώς και την αναγνώριση της ανάγκης για περαιτέρω κατάρτιση ή προγράμματα ευαισθητοποίησης για την ενίσχυση της ικανότητας των επαγγελματιών να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Επιπλέον, μπορεί να υποδηλώνουν μια αποσύνδεση μεταξύ των επαγγελματιών και των οργανώσεων στις οποίες ανήκουν, υποδεικνύοντας την ανάγκη για ενισχυμένη επικοινωνία εντός των οργανώσεων αυτών.

Μεταξύ εκείνων που πιστεύουν ότι οι επαγγελματίες στερούνται συγκεκριμένων δεξιοτήτων ή ικανοτήτων, ο πιο κοινός λόγος που αναφέρθηκε στο σύνολο του δείγματος είναι το χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης σχετικά με τις ανάγκες της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ στο θεσμικό πλαίσιο (78,7%). Επιπλέον, η απουσία ή η περιορισμένη διαθεσιμότητα δωρεάν προγραμμάτων κατάρτισης αναφέρθηκε από το 63,8% των ερωτηθέντων. Άλλος ένας βασικός παράγοντας που αναγνωρίστηκε ήταν η περιορισμένη ικανότητα ή η απροθυμία των εργοδοτών να παρέχουν κατάρτιση στους υπαλλήλους τους για την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που αναφέρθηκε επίσης από το 63,8% των ερωτηθέντων (βλ. Πίνακα 23).

Τα ευρήματα αυτά τονίζουν την ανάγκη για περισσότερο προσβάσιμα εκπαιδευτικά προγράμματα και ενισχυμένη θεσμική ευαισθητοποίηση για βελτίωση της ικανότητας των επαγγελματιών να υποστηρίξουν ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες. Η αντιμετώπιση αυτού του κενού είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της συμπερίληψης και την προετοιμασία των επαγγελματιών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Συνολικά τα ευρήματα υποδηλώνουν ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη βελτίωσης των δεξιοτήτων των επαγγελματιών για την καλύτερη ενσωμάτωση των ζητημάτων φύλου και μετανάστευσης και την επικοινωνία αυτών των αλλαγών μεταξύ της οργάνωσης και άλλων φορέων στον τομέα. Η αντιμετώπιση αυτού του κενού είναι ζωτικής

σημασίας για την ενίσχυση της συμπερίληψης και την προετοιμασία των επαγγελματιών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

Πίνακας 23: Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε11. Διαθέτουν οι επαγγελματίες στον τομέα σας τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες;							
Ναι	9,8%	3,8%	1,5%	2,3%	3,8%	6,1%	27,3%
Μάλλον ναι	6,1%	3,8%	0,8%	3,8%	4,5%	6,8%	25,8%
Ούτε ναι ούτε όχι	1,5%	2,3%	1,5%	3,8%	4,5%	2,3%	15,9%
Μάλλον όχι	3,0%	4,5%	0,8%	5,3%	5,3%	0,8%	19,7%
Όχι	3,8%	0,8%	0,8%	0,0%	4,5%	1,5%	11,4%
Ε11.1 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», ποιος είναι ο λόγος/οι λόγοι για την έλλειψη των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Απουσία ή περιορισμένη διαθεσιμότητα δωρεάν σχετικών δραστηριοτήτων/προγραμμάτων κατάρτισης για επαγγελματίες	17,0%	10,6%	2,1%	6,4%	21,3%	6,4%	63,8%
Περιορισμένη ικανότητα ή προθυμία ή έλλειψη ικανότητας ή προθυμίας των εργοδοτών να εκπαιδεύσουν τους εργαζομένους τους για να αποκτήσουν αυτές τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες	10,6%	14,9%	4,3%	4,3%	19,1%	10,6%	63,8%
Οι ίδιοι οι επαγγελματίες δεν ενδιαφέρονται ή έχουν περιορισμένο ενδιαφέρον για την απόκτηση των σχετικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων	6,4%	10,6%	0,0%	2,1%	10,6%	8,5%	38,3%
Χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης για τις ανάγκες της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ στο θεσμικό πλαίσιο (λόγω π.χ. έλλειψης νομικού πλαισίου, έλλειψης στοχευμένων υπηρεσιών για την ομάδα αυτή κ.λπ.)	12,8%	14,9%	4,3%	10,6%	23,4%	12,8%	78,7%
Δεν απαιτούνται ειδικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες	8,5%	2,1%	0,0%	4,3%	6,4%	0,0%	21,3%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	2,1%	0,0%	0,0%	2,1%	2,1%	0,0%	6,4%

Πηγή: @nclusion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

2.2.6 Δραστηριότητες κατάρτισης για την κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία

Συνολικά, σημαντικό ποσοστό επαγγελματιών σε όλες τις χώρες (59,1%) εξέφρασε ενδιαφέρον για δραστηριότητες κατάρτισης που επικεντρώνονται στην υποστήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων και μεταναστών, σε αντίθεση με το 22% των ερωτηθέντων που δεν ενδιαφέρονται για τέτοια προγράμματα κατάρτισης (Πίνακας 24).

Σε εθνικό επίπεδο, η Κύπρος (81,3%, 26 από τους 32 ερωτηθέντες) και η Ελλάδα (80%, 16 από τους 20 ερωτηθέντες) εξέφρασαν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για προγράμματα κατάρτισης, ακολουθούμενες από την Ιταλία με 71,4%. Αντίθετα, η Πολωνία (30%, 6 στους 20 ερωτηθέντες) και η Γερμανία (30,4%, 7 στους 23 ερωτηθέντες) έδειξαν σημαντικά χαμηλότερο ενδιαφέρον. Σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων τόσο στη Γερμανία (39,1%, 9 από τους 23 ερωτηθέντες) όσο και στην Πολωνία (30%, 6 από τους 20 ερωτηθέντες) εξέφρασε πιθανό ενδιαφέρον για συμμετοχή σε τέτοια κατάρτιση.

Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν μια σαφή αναγνώριση της αξίας ή της δυνητικής αξίας των δραστηριοτήτων κατάρτισης για την καλύτερη αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ και την προώθηση της συμπερίληψης.

Τα πιο συχνά προτεινόμενα θέματα κατάρτισης περιλάμβαναν το νομικό και θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση ρατσιστικών, ομοφοβικών, τρανσφοβικών και διφοβικών εγκλημάτων και διακρίσεων (66,4%), καθώς και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις διακρίσεις και τις διώξεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου ή έκφρασης στις χώρες καταγωγής των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων (60,7%). Επιπλέον, οι ερωτηθέντες υπογράμμισαν την ανάγκη για κατάρτιση σχετικά με τις επιτυχημένες πρακτικές κοινωνικής ένταξης που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες (57,9%) και το νομικό καθεστώς των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στη χώρα υποδοχής (56,1%).

Τα ευρήματα τονίζουν τη σαφή συναίνεση και στις έξι χώρες για ολοκληρωμένη κατάρτιση και αποτελεσματικές στρατηγικές ένταξης για την αντιμετώπιση των στερεοτύπων και την προώθηση μιας κοινότητας χωρίς αποκλεισμούς. Παρά τη διακύμανση της θεωρούμενης σημασίας των προτεινόμενων θεμάτων, τα δεδομένα δείχνουν ότι υπάρχουν ορισμένα θέματα που είναι δημοφιλή και αναγνωρίζονται παγκοσμίως ως σημαντικά για να συμπεριληφθούν στο εκπαιδευτικό υλικό, και αυτό θα καθοδηγήσει τον σχεδιασμό του εκπαιδευτικού προγράμματος ανάπτυξης ικανοτήτων @nclusion.

Μεταξύ εκείνων που δεν ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν σε κατάρτιση, οι πιο συνηθισμένοι λόγοι που προτάθηκαν ήταν ο μεγάλος φόρτος εργασίας (53,3%) και η θεωρούμενη έλλειψη συνάφειας με τα καθήκοντά τους (40%) (Πίνακας 24).

Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι οι επαγγελματίες μπορεί να αντιμετωπίζουν πρακτικά εμπόδια, όπως η αντιλαμβανόμενη συνάφεια και οι περιορισμοί του φόρτου εργασίας, τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ενασχόλησή τους με το θέμα και μπορεί να υποδηλώνουν την ανάγκη για στρατηγικές συμμετοχής για να εξασφαλιστεί η δέσμευση και ο αντίκτυπος.

Πίνακας 24: Πρόγραμμα κατάρτισης για την κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών σε Κύπρο, Ελλάδα, Ιταλία, Πολωνία, Ισπανία και Γερμανία

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E12. Θα σας ενδιέφερε μια εκπαιδευτική δραστηριότητα που να επικεντρώνεται στην κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών;							
Ναι	19,7%	12,1%	3,8%	4,5%	13,6%	5,3%	59,1%
Μάλλον ναι	4,5%	2,3%	0,8%	4,5%	3,0%	6,8%	22,0%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,0%	0,0%	0,8%	2,3%	2,3%	2,3%	7,6%
Μάλλον όχι	0,0%	0,0%	0,0%	1,5%	1,5%	0,0%	3,0%
Όχι	0,0%	0,8%	0,0%	2,3%	2,3%	3,0%	8,3%
E12.1 Αν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποια από τα ακόλουθα θέματα θα πρέπει να καλύπτει αυτή η εκπαιδευτική δραστηριότητα; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Βασικές έννοιες - ορολογία (σεξουαλικός προσανατολισμός, ταυτότητες φύλου, έκφραση φύλου, χαρακτηριστικά φύλου, μετανάστες, πρόσφυγες, άσυλο κ.λπ.)	12,1%	7,5%	2,8%	6,5%	11,2%	2,8%	43,0%
Νομικό θεσμικό πλαίσιο για τα ρατσιστικά, ομοφοβικά, τρανσφοβικά, διφοβικά εγκλήματα και διακρίσεις	15,0%	12,1%	3,7%	8,4%	22,4%	4,7%	66,4%
Παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διακρίσεις και διώξεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή φύλου στις χώρες καταγωγής των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων	18,7%	13,1%	3,7%	3,7%	14,0%	7,5%	60,7%
Διευκόλυνση - αύξηση της πρόσβασης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων σε υπηρεσίες υποστήριξης	10,3%	14,0%	4,7%	7,5%	11,2%	5,6%	53,3%
Το νομικό καθεστώς των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στη χώρα	13,1%	9,3%	2,8%	7,5%	13,1%	10,3%	56,1%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Το κοινωνικό/δημογραφικό προφίλ των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στη χώρα	6,5%	9,3%	2,8%	8,4%	12,1%	6,5%	45,8%
Ορθές πρακτικές κοινωνικής ένταξης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες	10,3%	14,0%	4,7%	4,7%	14,0%	10,3%	57,9%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	2,8%	0,0%	0,0%	0,0%	1,9%	4,7%
Ε12.2 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», μπορείτε να προσδιορίσετε τον λόγο; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Δεν υπάρχει συνάφεια με τα πραγματικά καθήκοντα	6,7%	0,0%	0,0%	20,0%	13,3%	0,0%	40,0%
Δεν υπάρχει ενδιαφέρον για το θέμα	0,0%	0,0%	0,0%	13,3%	0,0%	0,0%	13,3%
Δύσκολος φόρτος εργασίας	13,3%	6,7%	0,0%	20,0%	13,3%	0,0%	53,3%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3. Εκπρόσωποι των τοπικών αρχών

3.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

3.1.1 Ηλικία

Στην έρευνα απάντησαν συνολικά **313 επαγγελματίες** από τοπικές αρχές από όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Από το συνολικό δείγμα, το 6,4% ($n = 20$) των ερωτηθέντων ήταν από την Κύπρο, το 6,4% ($n = 20$) από την Ελλάδα, το 16,6% ($n = 52$) από την Ιταλία, το 46,3% ($n = 145$) από την Πολωνία, το 17,6% ($n = 55$) από την Ισπανία και το υπόλοιπο 6,7% ($n = 21$) από τη Γερμανία. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων ήταν ηλικίας 40 έως 54 ετών (**46,6%**), έπειτα ηλικίας 25 έως 39 ετών (**32,6%**), 55 και άνω (**16,6%**) και 18-24 ετών (**2,9%**). Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων στην έρευνα στις έξι συμμετέχουσες χώρες. Τα δεδομένα δείχνουν ένα ευρύ ηλικιακό φάσμα συμμετεχόντων και στις έξι χώρες, με σχετική επικράτηση των συμμετεχόντων ηλικίας 40-54 ετών.

Πίνακας 25: Εύρος ηλικίας των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε1. Ηλικιακή ομάδα							
18-24	0,0%	0,0%	0,0%	1,6%	1,0%	0,3%	2,9%
25-39	2,9%	2,2%	3,5%	15,7%	5,1%	3,2%	32,6%
40-54	3,2%	3,2%	5,8%	24,6%	7,7%	2,2%	46,6%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
55+	0,3%	1,0%	7,0%	3,5%	3,8%	1,0%	16,6%
Δεν απαντώ	0,0%	0,0%	0,3%	1,0%	0,0%	0,0%	1,3%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.1.2 Φύλο

Από το συνολικό δείγμα, οι περισσότεροι συμμετέχοντες (71,9%) αυτοπροσδιορίστηκαν ως γυναίκες, ενώ το 24,9% ως άνδρες. Επιπλέον, το 1,0% δήλωσε ότι είναι μη δυαδικό άτομο και το υπόλοιπο 2,2% επέλεξε να μην απαντήσει στην ερώτηση. Στον Πίνακα 26 απεικονίζεται η επικράτηση των γυναικών στην έρευνα (Πίνακας 26).

Πίνακας 26: Φύλο συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε2. Ταυτότητα φύλου							
Άντρας	1,6%	1,3%	5,1%	8,9%	4,5%	3,5%	24,9%
Γυναίκα	4,8%	5,1%	11,2%	35,1%	12,8%	2,9%	71,9%
Μη δυαδικό άτομο	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	0,3%	1,0%
Δεν απαντώ	0,0%	0,0%	0,3%	1,6%	0,3%	0,0%	2,2%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.1.3. Εκπαιδευτικό προφίλ

Συνολικά, και στις έξι συμμετέχουσες χώρες, οι συμμετέχοντες που εργάζονται σε τοπικές αρχές επέδειξαν υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Η πλειονότητα είχε παρακολουθήσει ανώτατη εκπαίδευση (52,7%) ή διέθετε μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών (25,9%), ενώ ένα επιπλέον 4,8% ήταν κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Ένα μικρότερο ποσοστό των συμμετεχόντων (9,6%) είχε ολοκληρώσει δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 2,2% επέλεξε «Άλλο» και το 0,3% προτίμησε να μην αποκαλύψει το εκπαιδευτικό του προφίλ (Πίνακας 27).

Πίνακας 27: Εκπαιδευτικό προφίλ των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε3. Εκπαιδευτικό προφίλ							
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	0,0%	0,0%	0,3%	2,2%	0,3%	1,0%	3,8%
Τριτοβάθμια εκπαίδευση	0,6%	0,0%	1,3%	1,3%	2,9%	3,5%	9,6%
Ανώτατη εκπαίδευση	1,6%	2,2%	10,2%	27,8%	9,6%	1,3%	52,7%
Μεταπτυχιακή εκπαίδευση	3,8%	3,8%	3,8%	10,2%	3,8%	0,3%	25,9%
Κάτοχοι Phd	0,3%	0,3%	0,0%	3,2%	0,3%	0,6%	4,8%
Συνεχιζόμενη εκπαίδευση	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,3%	0,0%	0,6%
Άλλος	0,0%	0,0%	1,0%	1,0%	0,3%	0,0%	2,2%
Δεν απαντώ	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.1.4 Γεωγραφική περιοχή

Όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων και στις έξι χώρες προέρχεται από αστικές περιοχές (92,7%), ενώ μόνο το 7,3% προέρχεται από μη αστικές περιοχές (Πίνακας 28). Σε εθνικό επίπεδο, η Γερμανία έχει την υψηλότερη εκπροσώπηση από μη αστικές περιοχές (19%. 4 στους 21 ερωτηθέντες) μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, υποδηλώνοντας μια σχετικά πιο ισορροπημένη συμμετοχή μεταξύ αστικών και μη αστικών περιοχών.

Πίνακας 28: Γεωγραφική περιοχή των συμμετεχόντων ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Αστική	5,4%	6,1%	14,7%	44,7%	16,3%	5,4%	92,7%
Μη αστική	1,0%	0,3%	1,9%	1,6%	1,3%	1,3%	7,3%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.1.5 Ρόλος στον οργανισμό

Οι ρόλοι των ερωτηθέντων διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα, αντιστακώνοντας το διαφορετικό επαγγελματικό προφίλ. Ο πιο συνηθισμένος ρόλος ήταν αυτός των δημοτικών διοικητικών υπαλλήλων, που αντιστοιχούν στο 39,9% του συνολικού δείγματος. Άλλοι αξιοσημείωτοι ρόλοι περιελάμβαναν υπαλλήλους δημοτικών κοινωνικών υπηρεσιών (12,1%) και διοικητικά καθήκοντα (8,3%) (Πίνακας 29).

Πίνακας 29: Ρόλος των συμμετεχόντων στον οργανισμό ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε5. Ρόλος στον οργανισμό							
Διοικητικά καθήκοντα σχετικά με την ένταξη των μεταναστών/προσφύγων	0,3%	1,6%	1,6%	1,9%	1,6%	1,3%	8,3%
Παροχή νομικών συμβουλών/υποστήριξης	0,3%	0,3%	0,6%	1,0%	1,3%	2,9%	6,4%
Παροχή ψυχολογικής υποστήριξης	0,3%	0,0%	0,6%	0,3%	0,6%	0,3%	2,2%
Παροχή κοινωνικής υποστήριξης (συμπεριλαμβανομένων βασικών πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, διασύνδεση και παραπομπή σε άλλες οργανώσεις, φορείς κ.λπ.)	0,0%	1,3%	0,3%	1,3%	0,0%	1,6%	4,5%
Συμβουλευτική σταδιοδρομίας	0,0%	0,3%	0,6%	0,0%	1,0%	0,0%	1,9%
Εκπαίδευση ενηλίκων ή νέων	0,0%	0,0%	0,6%	2,2%	1,3%	0,0%	4,2%
Ιατρική/νοσηλευτική περίθαλψη	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Κάλυψη βασικών αναγκών (στέγαση, τροφή, ένδυση)	0,0%	0,0%	0,3%	0,3%	1,0%	0,3%	1,9%
Πολιτισμικός τομέας	1,0%	0,3%	0,6%	5,4%	0,0%	0,0%	7,3%
Δραστηριότητες για την αντιμετώπιση των διακρίσεων	0,3%	0,3%	0,0%	0,6%	0,0%	0,3%	1,6%
Δημοτικοί διοικητικοί υπάλληλοι	2,2%	1,3%	4,2%	25,6%	6,7%	0,0%	39,9%
Εργαζόμενοι δημοτικής Κοινωνικής υπηρεσίας	1,3%	0,3%	6,7%	3,2%	0,6%	0,0%	12,1%
Εργαζόμενος διευθυντή κέντρου SAI	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,3%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,6%	0,6%	0,3%	4,5%	3,2%	0,0%	9,3%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.1.6 Εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες

Οι ερωτηθέντες σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες προέρχονται από διαφορετικά υπόβαθρα και έχουν διαφορετικά επίπεδα εμπειρογνωμοσύνης στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες. Από το σύνολο του δείγματος, το 31,6% ανέφερε ότι είχε παράσχει υπηρεσίες υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες, ενώ το 53,4% δεν είχε παράσχει και το 15,0% ήταν αβέβαιο (Πίνακας 30).

Τα επίπεδα συμμετοχής ποικίλλουν ανά χώρα, με τη Γερμανία να αναφέρει την υψηλότερη συμμετοχή (90,5%, 19 από τους 21 ερωτηθέντες), ακολουθούμενη από την Ιταλία (42,3%, 22 από τους 52 συμμετέχοντες). Αντίθετα, η δέσμευση ήταν χαμηλότερη στην Πολωνία (22,8%, 33 από τους 145 συμμετέχοντες) και στην Ισπανία (29,1%, 19 από τους 55 συμμετέχοντες).

Όσον αφορά τη διάρκεια της εμπειρίας, οι περισσότεροι επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες ασχολούνταν για 0-3 χρόνια (65,7%), με επόμενη κατηγορία 4-7 χρόνια (30,3%). Μικρότερο ποσοστό (9,1%) ανέφερε ότι είχε εμπειρία 8-11 ετών (Πίνακας 30).

Πίνακας 30: Εμπειρία των συμμετεχόντων στην παροχή υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες ανά χώρα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε6. Έχετε παράσχει ποτέ υπηρεσίες υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες							
Ναι	0,3%	2,6%	7,0%	10,5%	5,1%	6,1%	31,6%
Όχι	4,2%	2,9%	8,6%	28,1%	8,9%	0,6%	53,4%
Δεν ξέρω	1,9%	1,0%	1,0%	7,7%	3,5%	0,0%	15,0%
Ε6.1. Εάν «ναι» για πόσα έτη							
0-3	0,0%	11,1%	12,1%	32,3%	4,0%	6,1%	65,7%
4-7	1,0%	6,1%	5,1%	4,0%	6,1%	8,1%	30,3%
8-11	0,0%	2,0%	3,0%	0,0%	1,0%	3,0%	9,1%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
12-16	0,0%	1,0%	2,0%	0,0%	1,0%	1,0%	5,1%
17-20	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	3,0%	0,0%	4,0%
Περισσότερα από 20	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%	1,0%

Πηγή: @nculSION D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.2 ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΛΟΑΤΚΙ+ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

3.2.1 Προκλήσεις/προβλήματα σχετικά με την κοινωνική συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ

Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να μοιραστούν τις απόψεις τους σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες όσον αφορά την κοινωνική τους συμπερίληψη. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 31, από το σύνολο του δείγματος, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (41,2%) συμφώνησε ότι τα άτομα αυτά αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες. Επιπλέον, το 31,6% απάντησε *μάλλον ναι*, υποδηλώνοντας την αναγνώριση αυτών των προκλήσεων, αλλά με κάποια αβεβαιότητα. Αντίθετα, χαμηλότερο ποσοστό των συμμετεχόντων παρέμενε ουδέτερο-ούτε ναι ούτε όχι- (5,8%), ενώ το 5,8% και το 4,5% απάντησαν *«μάλλον διαφωνώ»* ή *«διαφωνώ»* σχετικά με την ύπαρξη αυτών των προκλήσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 11,2% των ερωτηθέντων δεν ήταν σίγουροι, γεγονός που εκφράζει κάποιο επίπεδο αβεβαιότητας σχετικά με το θέμα (Πίνακας 31).

Μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, η Γερμανία είχε το υψηλότερο επίπεδο συμφωνίας, με 76,2% (16 από τους 21 ερωτηθέντες) να επιβεβαιώνουν την ύπαρξη προκλήσεων, ακολουθούμενη στενά από την Ελλάδα με 75% (15 από τους 20 ερωτηθέντες). Αντίθετα, η Ιταλία είχε το χαμηλότερο επίπεδο συμφωνίας, με μόνο το 15,9% (23 από τους 52 ερωτηθέντες) να αναγνωρίζει αυτές τις προκλήσεις. Επιπλέον, η αβεβαιότητα ήταν ιδιαίτερα αξιοσημείωτη στην Πολωνία, όπου το 18,6% των ερωτηθέντων δεν ήταν σίγουροι για την ύπαρξη τέτοιων προκλήσεων.

Τα ευρήματα αυτά δείχνουν ότι οι ερωτηθέντες αναγνωρίζουν τις προκλήσεις και τα σημαντικά εμπόδια στην κοινωνική ένταξη που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες ή αναγνωρίζουν την πιθανότητα τέτοιων προκλήσεων, εκφράζοντας κάποιο επίπεδο αβεβαιότητας.

Κατά την εξέταση συγκεκριμένων προκλήσεων, οι θεσμικοί και κοινωνικοπολιτισμικοί φραγμοί αναδεικνύονται ως τα κύρια εμπόδια στην κοινωνική ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Το πιο συχνά αναφερόμενο ζήτημα ήταν η εμπειρία του διπλού στίγματος και των διακρίσεων με βάση την εθνοτική καταγωγή, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή τα χαρακτηριστικά του βιολογικού φύλου, που αναφέρθηκαν από το 74,1% του συνολικού δείγματος. Επιπλέον, το 52,6% τόνισε τη μερική ή πλήρη έλλειψη ευαισθητοποίησης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων σχετικά με τα δικαιώματά τους ως άλλο σημαντικό εμπόδιο. Μια άλλη σημαντική πρόκληση που εντοπίστηκε

ήταν οι ανεπαρκείς ή ανύπαρκτες δεξιότητες και ικανότητες των επαγγελματιών για την παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες, που αναφέρθηκε από το 36,8% των συμμετεχόντων.

Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί αποτελεσματικές, ολοκληρωμένες στρατηγικές που εστιάζουν στην ευαισθητοποίηση, την αντιμετώπιση των στερεοτύπων, την αύξηση της θεσμικής υποστήριξης, την παροχή κατάρτισης για τους επαγγελματίες και επικαιροποιημένου υλικού, καθώς και την αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών ώστε να συμπεριλάβουν θέματα που σχετίζονται με το φύλο και τη μετανάστευση.

Πίνακας 31: Προκλήσεις/προβλήματα σχετικά με την κοινωνική συμπερίληψη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε7. Αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες προκλήσεις/προβλήματα όσον αφορά την κοινωνική τους συμπερίληψη							
Ναι	2,9%	4,8%	10,5%	7,3%	10,5%	5,1%	41,2%
Μάλλον ναι	2,6%	1,6%	4,8%	17,6%	3,5%	1,6%	31,6%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,6%	0,0%	0,0%	4,5%	0,6%	0,0%	5,8%
Μάλλον όχι	0,3%	0,0%	0,3%	4,8%	0,3%	0,0%	5,8%
Όχι	0,0%	0,0%	0,0%	3,5%	1,0%	0,0%	4,5%
Δεν ξέρω	0,0%	0,0%	1,0%	8,6%	1,6%	0,0%	11,2%
Ε7.1. Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες, πιστεύετε ότι είναι αυτές οι προκλήσεις (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Διπλό στίγμα και διακρίσεις με βάση την εθνοτική καταγωγή και τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή/και τα χαρακτηριστικά του βιολογικού φύλου	6,1%	6,1%	4,4%	30,7%	18,4%	8,3%	74,1%
Ανεπαρκής ή ανύπαρκτη κρατική μέριμνα για τις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων ή/και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν	4,8%	5,7%	7,9%	13,6%	10,5%	6,1%	48,7%
Ανεπαρκές ή ανύπαρκτο νομικό πλαίσιο/αναγνώριση	2,2%	2,2%	3,1%	17,5%	6,1%	3,1%	34,2%
Ο περιορισμένος αριθμός ή η πλήρης απουσία φορέων της κοινωνίας των πολιτών που να ασχολούνται με τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή/και προσφύγων	2,6%	1,8%	3,1%	5,7%	7,9%	2,6%	23,7%
Ανεπαρκείς ή ανύπαρκτες δεξιότητες και ικανότητες	3,5%	3,5%	2,6%	10,1%	10,5%	6,6%	36,8%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
των ατόμων που εργάζονται στο πεδίο όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες							
Μερική ή πλήρης άγνοια των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων όσον αφορά τα δικαιώματά τους	5,3%	3,5%	7,5%	12,7%	16,2%	7,5%	52,6%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,4%	0,9%	0,0%	0,4%	1,8%

Πηγή: @nculSION D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.2.2 Προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ

Όταν οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν αν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν προβλήματα στην επικοινωνία τους με τους επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης στους οργανισμούς τους, οι απαντήσεις διέφεραν στις έξι συμμετέχουσες χώρες. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 32, υπήρξε σημαντική αβεβαιότητα σχετικά με την ύπαρξη προκλήσεων στην επικοινωνία. Συνολικά, το 15,7% του συνολικού δείγματος πίστευε ότι υπάρχουν προκλήσεις στην επικοινωνία, ενώ το 22% αναγνώρισε ότι πιθανώς υπάρχουν. Αντίστροφα, το 23,3% πιστεύει ότι οι επικοινωνιακές προκλήσεις πιθανότατα δεν υπάρχουν και το 10,2% δήλωσε ότι τέτοιες προκλήσεις δεν υπάρχουν. Ειδικότερα, το 22% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι δεν γνωρίζει αν υπάρχουν τέτοιες προκλήσεις.

Μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, η Γερμανία είχε την υψηλότερη αναγνώριση της ύπαρξης επικοινωνιακών προκλήσεων, με το 38,1% (8 από τους 21 ερωτηθέντες) να αναγνωρίζει την παρουσία τους σε κάποιο βαθμό. Αντίθετα, η Πολωνία ανέφερε τη χαμηλότερη αναγνώριση, με μόλις 5,5% (8 στους 145 ερωτηθέντες) να αναγνωρίζει τέτοιες προκλήσεις. Στην Ισπανία, οι απαντήσεις ήταν ισομερώς μοιρασμένες, με το 27,3% (15 από τους 55 ερωτηθέντες) να επιλέγει τόσο «ναι» όσο και «μάλλον ναι». Αξίζει να σημειωθεί ότι η Κύπρος ανέφερε επίσης σημαντικά ποσοστά αβεβαιότητας, καθώς το 35% (7 στους 20 ερωτηθέντες) εξέφρασε αβεβαιότητα ως προς την πλήρη επιβεβαίωση της έκτασης αυτών των προκλήσεων.

Τα ευρήματα αυτά υποδεικνύουν διαφορετικά επίπεδα ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών όσον αφορά την αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στις έξι χώρες. Υποδηλώνουν επίσης αβεβαιότητα όσον αφορά την ύπαρξη προκλήσεων στην επικοινωνία, υποδηλώνοντας ότι τα εμπόδια αυτά μπορεί να υπάρχουν αλλά συχνά περνούν απαρατήρητα ή ότι υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις για τις προκλήσεις αυτές μεταξύ των συμμετεχόντων στις διάφορες χώρες που συμμετέχουν.

Όταν ρωτήθηκαν σχετικά με συγκεκριμένες εμπειρίες με επικοινωνιακές προκλήσεις, το 54,2% των ατόμων που αναγνώρισαν ή πιθανόν να αναγνώρισαν αυτές τις προκλήσεις σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν ανέφεραν ότι δεν είχαν ποτέ αντιμετωπίσει ή δει τέτοιες καταστάσεις (Πίνακας 32). Αυτό υποδηλώνει διαφορετικά επίπεδα ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών όσον αφορά τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ και στις έξι χώρες. Μπορεί επίσης να υποδηλώνει έλλειψη αναγνώρισης αυτών των προκλήσεων, περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα ή απροθυμία αναγνώρισης τέτοιων ζητημάτων σε μια έρευνα. Μια άλλη ενδιαφέρουσα παρατήρηση που αναφέρθηκε από τους συμμετέχοντες είναι ότι ενώ οι επαγγελματίες μπορεί να είναι φιλικοί, συχνά δεν ενδιαφέρονται για τις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, παρά το γεγονός ότι οι ανάγκες αυτές σχετίζονται άμεσα με τις παρεχόμενες υπηρεσίες (24,6%). Αυτό αναδεικνύει ένα κενό στη δέσμευση και την ευαισθητοποίηση. Αντίθετα, το 22,9% των ερωτηθέντων σημείωσε ότι οι επαγγελματίες ήταν τόσο φιλικοί όσο και προσεκτικοί στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, γεγονός που υποδηλώνει πρόοδο σε ορισμένους τομείς, αλλά τονίζει επίσης την ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών (Πίνακας 32).

Τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν την ανάγκη για περαιτέρω στοχευμένη κατάρτιση και ευαισθητοποίηση στον επαγγελματικό τομέα, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επαγγελματίες επιδεικνύουν βαθύτερη κατανόηση και ανταπόκριση στις ειδικές ανάγκες των ατόμων αυτών.

Πίνακας 32: Προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε8. Αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή/και πρόσφυγες προκλήσεις/προβλήματα επικοινωνίας με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες στον οργανισμό σας							
Ναι	1,6%	1,6%	2,6%	2,6%	4,8%	2,6%	15,7%
Μάλλον ναι	2,2%	1,9%	4,5%	5,8%	4,8%	2,9%	22,0%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,6%	1,3%	1,0%	2,9%	0,3%	0,3%	6,4%
Μάλλον όχι	1,0%	1,3%	3,5%	14,1%	3,8%	0,0%	23,6%
Όχι	0,3%	0,0%	1,6%	7,3%	0,3%	0,6%	10,2%
Δεν ξέρω	0,6%	0,3%	3,5%	13,7%	3,5%	0,3%	22,0%
Ε8.1. Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», έχετε βρεθεί ποτέ σε/είχατε γίνει μάρτυρας κατάστασης κατά την οποία ένα άτομο που παρείχε υπηρεσίες σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστη (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Αρνήθηκε να του παράσχει υπηρεσίες	0,8%	0,0%	0,8%	0,8%	1,7%	7,6%	11,9%
Παρείχε υπηρεσίες με αποστασιοποιημένο τρόπο	1,7%	1,7%	0,8%	2,5%	3,4%	0,0%	10,2%
Παρότι φέρθηκε με επαγγελματισμό/φιλικότητα, δεν ενδιαφερόταν για τις ανάγκες του ατόμου ως LGBTQI ατόμου, παρά το γεγονός ότι οι ανάγκες αυτές μπορεί να συνδέονται με τις παρεχόμενες υπηρεσίες.	1,7%	0,0%	0,8%	2,5%	11,0%	8,5%	24,6%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Φέρθηκε με επαγγελματισμό/φιλικότητα και έλαβε υπόψη τις ανάγκες του	0,0%	1,7%	6,8%	1,7%	4,2%	8,5%	22,9%
Δεν έχω βρεθεί ποτέ/υπήρξα μάρτυρας στην παραπάνω κατάσταση	5,1%	6,8%	13,6%	14,4%	9,3%	5,1%	54,2%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.2.3 Προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των τοπικών αρχών

Στον Πίνακα 33 παρουσιάζονται οι απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες κατά την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία. Οι ερωτηθέντες είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν πολλαπλές απαντήσεις, αποκαλύπτοντας σημαντικές διαφορές στην αναγνώριση αυτών των προκλήσεων στις έξι χώρες. Συνολικά, το 36,4% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι οι επαγγελματίες στους οργανισμούς τους *μάλλον* αντιμετωπίζουν προκλήσεις, γεγονός που υποδηλώνει την αναγνώριση των δυσκολιών, αλλά με κάποια αβεβαιότητα. Επιπλέον, μόνο το 21,1% επιβεβαίωσε *πλήρως* την ύπαρξη αυτών των προκλήσεων. Αντίθετα, το 14,7% των συμμετεχόντων παρέμεινε ουδέτερο-ούτε ναι ούτε όχι, ενώ το 20,4% πίστευε ότι τέτοιες προκλήσεις *μάλλον* δεν υπάρχουν. Ένα μικρότερο ποσοστό (7,3%) αρνήθηκε την ύπαρξη οποιασδήποτε δυσκολίας στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Σε εθνικό επίπεδο, η Γερμανία παρουσίαζε την υψηλότερη αναγνώριση των προκλήσεων στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες, με το 61,9% (13 από τους 21 ερωτηθέντες) να επιβεβαιώνει την ύπαρξή τους. Ομοίως, στην Ελλάδα, το 60% (12 από τους 20 ερωτηθέντες) υποστήριξε ότι τέτοιες προκλήσεις *μάλλον* υπάρχουν. Η Ιταλία (46,2%, 39 από τους 52 ερωτηθέντες) και η Ισπανία (40%, 22 από τους 55 ερωτηθέντες) παρουσίασαν επίσης σημαντικά ποσοστά αντίστοιχα. Αντίθετα, η Πολωνία παρουσίαζε το υψηλότερο ποσοστό ερωτηθέντων που θεωρούσαν ότι οι προκλήσεις αυτές *μάλλον* δεν υπάρχουν, με 34,5% (50 στους 145 ερωτηθέντες) να εκφράζει αμφιβολία.

Τα ευρήματα αυτά μπορεί να αντανakλούν σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας μεταξύ των ερωτηθέντων σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες ή την έλλειψη αναγνώρισης των προκλήσεων αυτών και τη διαφορετική αντίληψη των σχετικών ζητημάτων. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη για περαιτέρω ευαισθητοποίηση και κατάρτιση στις χώρες αυτές για την καλύτερη αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων.

Στο δεύτερο μέρος της ερώτησης οι ερωτηθέντες που αναγνώριζαν την (πιθανή) ύπαρξη προκλήσεων στην παροχή υπηρεσιών καλούνταν να διευκρινίσουν τις δυσκολίες που είχαν διαπιστώσει ή βιώσει. Από το σύνολο του δείγματος, το πιο συχνά αναφερόμενο ζήτημα ήταν

τα γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια (72,2%), αναδεικνύοντας την επικοινωνία ως σημαντικό εμπόδιο στην παροχή υπηρεσιών. Επίσης, η έλλειψη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων μεταξύ των επαγγελματιών αναγνωρίστηκε ευρέως σε όλες τις χώρες (57,2%).

Τα ευρήματα αυτά μπορεί να υποδηλώνουν την ανάγκη να ενισχυθούν οι γνώσεις των επαγγελματιών, καθώς και να βελτιωθεί η πολιτισμική και γλωσσική επάρκεια και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη και η συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών και των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, μέσω εξειδικευμένης κατάρτισης που έχει σχεδιαστεί για να παρέχει περισσότερα εφόδια στους επαγγελματίες στην υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων σε ένα διακρατικό πλαίσιο.

Πίνακας 33: Προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των τοπικών αρχών.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε9. Αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες στον οργανισμό σας προκλήσεις στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες;							
Ναι	1,3%	1,3%	4,5%	3,8%	6,1%	4,2%	21,1%
Μάλλον ναι	3,2%	3,8%	7,7%	12,5%	7,0%	2,2%	36,4%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,6%	1,0%	1,6%	9,3%	1,9%	0,3%	14,7%
Μάλλον όχι	0,6%	0,3%	1,9%	16%	1,6%	0,0%	20,4%
Όχι	0,6%	0,0%	1,0%	4,8%	1,0%	0,0%	7,3%
Ε9.1 Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες, πιστεύετε ότι είναι αυτές οι προκλήσεις (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Ημιτελείς ή ελλιπείς γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες των επαγγελματιών για την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων	7,2%	7,2%	7,2%	16,1%	10,0%	9,4%	57,2%
Περιορισμένη προθυμία ή έλλειψη προθυμίας των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή προσφύγων να συνεργαστούν με επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες λόγω φόβου κακομεταχείρισης, στιγματισμού ή θυματοποίησης (π.χ. επειδή είναι ΛΟΑΤΚΙ+)	2,2%	5,6%	6,1%	8,9%	7,2%	4,4%	34,4%
Περιορισμένη προθυμία ή έλλειψη προθυμίας των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών ή προσφύγων να συνεργαστούν με τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστηρικτικές	1,7%	4,4%	10,0%	10,0%	7,2%	8,3%	41,7%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
υπηρεσίες, λόγω του φόβου της ανεπιθύμητης «αποκάλυψης» της ΛΟΑΤΚΙ+ ιδιότητάς τους							
Τρέχον πλαίσιο ή έλλειψη νομικού/θεσμικού πλαισίου	1,1%	2,2%	6,1%	8,3%	8,3%	5,0%	31,1%
Γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια	5,0%	6,1%	8,3%	25,0%	18,3%	9,4%	72,2%
Έλλειψη πολιτισμικών διαμεσολαβητών	1,7%	6,1%	6,1%	8,3%	8,3%	8,3%	38,9%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Πηγή: @ncLusion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.2.4 Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ

Η επόμενη ερώτηση, που παρουσιάζεται στον Πίνακα 34, διερεύνησε τις αντιλήψεις των επαγγελματιών σχετικά με την ανάγκη για συγκεκριμένες δεξιότητες και ικανότητες για την αποτελεσματική υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων. Οι απαντήσεις ποίκιλλαν στις έξι συμμετέχουσες χώρες, αντανakλώντας διαφορετικά επίπεδα συμφωνίας. Συνολικά, το 39,0% του συνολικού δείγματος επιβεβαίωσε ότι οι επαγγελματίες χρειάζονται εξειδικευμένες δεξιότητες, ενώ ένα επιπλέον 39,3% απάντησε «μάλλον ναι», υποδηλώνοντας την αναγνώριση της σημασίας αυτών των ικανοτήτων, αν και με κάποια αβεβαιότητα. Χαμηλότερο ποσοστό (5,8%) θεωρούσε ότι οι δεξιότητες αυτές μάλλον δεν είναι απαραίτητες, ενώ μόλις το 1,6% απάντησε ρητά όχι (Πίνακας 34).

Σε εθνικό επίπεδο, η Γερμανία είχε το υψηλότερο ποσοστό ερωτηθέντων που επιβεβαίωσαν την ανάγκη για ειδικές δεξιότητες, με 61,9% (13 από τους 21 ερωτηθέντες). Το υψηλότερο ποσοστό όσων δήλωσαν ότι αυτές οι δεξιότητες είναι μάλλον απαραίτητες σημειωνόταν στην Πολωνία (58%).

Οι συμμετέχοντες που συμφωνούσαν ή μάλλον συμφωνούσαν ως προς την ανάγκη ειδικών δεξιοτήτων κλήθηκαν στη συνέχεια να αναγνωρίσουν τις βασικές ικανότητες που απαιτούνται για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Τα αποτελέσματα, που παρουσιάζονται στον Πίνακα 33, αποκαλύπτουν ότι στις περισσότερες συμμετέχουσες χώρες η πιο συχνά αναφερόμενη δεξιότητα ήταν η γνώση της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ και των ειδικών αναγκών της (82%). Η βασική γνώση της σχετικής νομοθεσίας (64,1%) προέκυψε επίσης ως ευρέως αναγνωρισμένη απαίτηση. Ειδικότερα, η ενσυναίσθηση (61,2%) επισημάνθηκε από σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων ως μια άλλη απαραίτητη δεξιότητα.

Για όσους πιστεύουν ότι οι επαγγελματίες δεν χρειάζονται συγκεκριμένες δεξιότητες ή ικανότητες, ο συνηθέστερος λόγος που αναφέρεται είναι ότι οι υπάρχουσες δεξιότητες και ικανότητες είναι ήδη επαρκείς (90,2%). Επιπλέον, το 18,2% των ερωτηθέντων θεωρούσε ότι οι

επαγγελματίες δεν θα πρέπει να έχουν τέτοιες εξειδικευμένες δεξιότητες, ενώ το 22,0% πίστευε ότι δεν χρειάζονται καθόλου ειδικές δεξιότητες.

Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι οι περισσότεροι ερωτηθέντες αναγνωρίζουν την ανάγκη για στοχευμένη εκπαίδευση, προκειμένου να γίνουν καλύτερα κατανοητές οι ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, συμπεριλαμβανομένων συνιστωσών για πολιτισμική ενημέρωση και νομικά πλαίσια, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι διαθεματικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Πίνακας 34: Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε10. Χρειάζονται οι επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες στις οργανώσεις σας ειδικές δεξιότητες και ικανότητες προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων;							
Ναι	3,2%	2,9%	7,3%	13,1%	8,3%	4,2%	39,0%
Μάλλον ναι	1,6%	2,2%	7,3%	18,5%	7,0%	2,6%	39,3%
Ούτε ναι ούτε όχι	0,3%	1,0%	0,3%	5,1%	0,3%	0,0%	7,0%
Μάλλον όχι	0,3%	0,3%	0,6%	5,4%	0,6%	0,0%	7,3%
Όχι	0,6%	0,0%	0,6%	4,2%	0,3%	0,0%	5,8%
Δεν ξέρω	0,3%	0,0%	0,3%	0,0%	1,0%	0,0%	1,6%
Ε10.1 Εάν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποιες είναι αυτές οι συγκεκριμένες δεξιότητες; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Επικοινωνία σε ξένες γλώσσες	4,9%	2,9%	11,0%	32,7%	14,7%	5,3%	71,4%
Βασική γνώση της σχετικής νομοθεσίας	4,5%	5,3%	9,0%	24,5%	13,1%	7,8%	64,1%
Ενσυναίσθηση⁴	3,7%	4,9%	6,9%	24,5%	14,7%	6,5%	61,2%
Οργανωτικές (διαχείριση χρόνου, ιεράρχηση προτεραιοτήτων, σχεδιασμός δράσεων, λήψη αποφάσεων, επίλυση προβλημάτων κ.λπ.)	2,4%	1,2%	2,4%	7,8%	9,0%	3,7%	26,5%
Πολιτισμική ενημέρωση και έκφραση	4,1%	5,7%	5,7%	24,1%	10,2%	6,1%	55,9%
Γνώση της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ και των αναγκών των εκπροσώπων της	3,3%	6,5%	15,1%	32,7%	16,7%	7,8%	82,0%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,0%	0,0%	0,8%
Ε10.2 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», ποιοι είναι οι λόγοι; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Δεν υπάρχουν τέτοιες ειδικές δεξιότητες ή ικανότητες	2,4%	2,4%	2,4%	7,3%	7,3%	0,0%	22,0%

⁴ Να κατανοούν και να σχετίζονται με τις σκέψεις, τις πεποιθήσεις και τα συναισθήματα των άλλων ανθρώπων και να βλέπουν τον κόσμο από την οπτική γωνία των άλλων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Οι επαγγελματίες δεν πρέπει να έχουν υποχρέωση ή δεν έχουν υποχρέωση να διαθέτουν τέτοιες ειδικές δεξιότητες ή ικανότητες	0,0%	0,0%	0,0%	4,9%	4,9%	0,0%	9,8%
Οι ήδη υφιστάμενες δεξιότητες και ικανότητες των επαγγελματιών είναι επαρκείς	4,9%	2,4%	17,1%	51,2%	12,2%	2,4%	90,2%
Δεν ενδιαφέρονται να αναπτύξουν τέτοιες δεξιότητες ή ικανότητες	7,3%	4,9%	2,4%	2,4%	2,4%	0,0%	19,5%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	2,4%	0,0%	7,3%	0,0%	2,4%	12,2%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.2.5 Αξιολόγηση των ειδικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των επαγγελματιών σε τοπικές αρχές για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες

Στο επόμενο ερώτημα, οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν αν οι επαγγελματίες στον τομέα τους διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Τα αποτελέσματα επιδεικνύουν έναν σχετικά υψηλό βαθμό αβεβαιότητας στις έξι συμμετέχουσες χώρες. Από το σύνολο του δείγματος, το 32,9% των ερωτηθέντων θεωρούσε ότι οι επαγγελματίες του τομέα τους διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για να υποστηρίξουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, ενώ το 27,8% θεωρούσε ότι οι εν λόγω επαγγελματίες πιθανόν να διαθέτουν τέτοιες ικανότητες. (Πίνακας 35). Επιπλέον, το 12,5% των ερωτηθέντων θεωρούσε ότι οι επαγγελματίες πιθανόν να μην έχουν τις απαραίτητες δεξιότητες και το 16,0% ότι οι επαγγελματίες δεν έχουν τις απαραίτητες δεξιότητες. Επιπλέον, το 10,9% των ερωτηθέντων παρέμεινε ουδέτερο-ούτε ναι ούτε όχι.

Μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν, η Ιταλία είχε το υψηλότερο ποσοστό επαγγελματιών που δήλωσαν ότι οι επαγγελματίες μάλλον διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, με 44,2% (23 στους 52 ερωτηθέντες), και έπειτα η Γερμανία στο 42,9% (9 στους 21 ερωτηθέντες). Αντίθετα, τόσο η Κύπρος όσο και η Ισπανία εξέφρασαν σημαντικές αμφιβολίες, καθώς 35% (7 στους 20 ερωτηθέντες) του δείγματος στην Πολωνία και 32,4% (6 στους 20 ερωτηθέντες) στην Κύπρο θεωρούσαν ότι πιθανότατα οι επαγγελματίες δεν διαθέτουν αυτές τις δεξιότητες.

Στο σύνολο του δείγματος, μεταξύ εκείνων που πιστεύουν ότι οι επαγγελματίες στερούνται συγκεκριμένων δεξιοτήτων ή ικανοτήτων, ο πιο κοινός λόγος που αναφέρθηκε στο σύνολο του δείγματος είναι το χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης σχετικά με τις ανάγκες της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ στο θεσμικό πλαίσιο, με αναφορά από 52,9% των ερωτηθέντων. Άλλος ένα σημαντικός λόγος είναι η απουσία ή η περιορισμένη διαθεσιμότητα δωρεάν προγραμμάτων κατάρτισης, που αναγνωρίστηκε από το 44,3% των ερωτηθέντων. Επιπλέον, το 30,7% των

ερωτηθέντων σημείωσε την περιορισμένη ή ελλιπή ικανότητα και προθυμία των εργοδοτών να εκπαιδεύσουν τους υπαλλήλους τους (Πίνακας 35).

Τα ευρήματα δείχνουν ότι αν και υπάρχει σημαντική συναίνεση ως προς την επαγγελματική επάρκεια στις συμμετέχουσες χώρες, ένα σημαντικό ποσοστό παραμένει επιφυλακτικό. Αυτός ο σκεπτικισμός τονίζει την ανάγκη για στοχευμένες πρωτοβουλίες επαγγελματικής ανάπτυξης για την αντιμετώπιση πιθανών κενών και την ενίσχυση της ικανότητας αποτελεσματικής εξυπηρέτησης των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό και προσφυγικό προφίλ. Επιπλέον, μπορεί να υποδηλώνει την κρίσιμη ανάγκη για ολοκληρωμένα και προσिता προγράμματα κατάρτισης για την ενίσχυση των ικανοτήτων των επαγγελματιών στον τομέα αυτό. Η έλλειψη ευαισθητοποίησης και ευκαιριών κατάρτισης δεν περιορίζει μόνο την ποιότητα των υπηρεσιών υποστήριξης, αλλά αντανakλά και ευρύτερα συστημικά ζητήματα εντός των ιδρυμάτων. Η αντιμετώπιση αυτών των κενών μέσω στοχευμένων εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών και η προώθηση μιας κουλτούρας συμπερίληψης είναι απαραίτητα στοιχεία για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό και προσφυγικό προφίλ.

Πίνακας 35: Ειδικές δεξιότητες και ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
E11. Διαθέτουν οι επαγγελματίες στον τομέα σας τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες;							
Ναι	1,3%	2,9%	8,9%	12,1%	4,5%	3,2%	32,9%
Μάλλον ναι	1,9%	0,6%	4,5%	12,5%	5,8%	2,6%	27,8%
Ούτε ναι ούτε όχι	1,9%	0,6%	1,0%	4,5%	1,9%	1,0%	10,9%
Μάλλον όχι	0,6%	1,6%	0,3%	8,0%	1,9%	0,0%	12,5%
Όχι	0,6%	0,6%	1,9%	9,3%	3,5%	0,0%	16,0%
E11.1 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», ποιος είναι ο λόγος/οι λόγοι για την έλλειψη των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Απουσία ή περιορισμένη διαθεσιμότητα δωρεάν σχετικών δραστηριοτήτων/προγραμμάτων κατάρτισης για επαγγελματίες	4,3%	3,6%	8,6%	14,3%	12,9%	0,7%	44,3%
Περιορισμένη ικανότητα ή προθυμία ή έλλειψη ικανότητας ή προθυμίας των εργοδοτών να εκπαιδεύσουν τους εργαζομένους τους για να αποκτήσουν αυτές τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες	1,4%	1,4%	5,7%	11,4%	9,3%	1,4%	30,7%
Οι ίδιοι οι επαγγελματίες δεν ενδιαφέρονται ή έχουν περιορισμένο ενδιαφέρον για την απόκτηση των	2,9%	3,6%	1,4%	10,7%	5,7%	2,1%	26,4%

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
σχετικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων							
Χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης για τις ανάγκες της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας στο θεσμικό πλαίσιο (λόγω π.χ. έλλειψης νομικού πλαισίου, έλλειψης στοχευμένων υπηρεσιών για την ομάδα αυτή κ.λπ.)	5,0%	4,3%	7,1%	19,3%	14,3%	2,9%	52,9%
Δεν απαιτούνται ειδικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (και) σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ή πρόσφυγες	0,7%	2,1%	0,0%	2,9%	2,9%	0,0%	8,6%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%	0,7%

Πηγή: @nculsion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

3.2.6 Δραστηριότητες κατάρτισης για την κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία

Συνολικά, σημαντικό ποσοστό επαγγελματιών σε όλες τις χώρες (32,9%) εξέφρασε ενδιαφέρον για δραστηριότητες κατάρτισης που επικεντρώνονται στην υποστήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων και μεταναστών. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 27,8% δήλωσε ότι πιθανώς θα ενδιαφερόταν, αν και με κάποια αβεβαιότητα σχετικά με την αναγκαιότητα μιας τέτοιας κατάρτισης. Αντίθετα, το 12,5% δήλωσε ότι μάλλον δεν θα ενδιαφερόταν και το 10,9% παρέμεινε ουδέτερο-ούτε ναι ούτε όχι (Πίνακας 36).

Σε εθνικό επίπεδο, η Ιταλία (53,8%, 38 από τους 52 ερωτηθέντες) και η Γερμανία (47,6%, 10 από τους 21 ερωτηθέντες) ανέφεραν τα μεγαλύτερα επίπεδα ενδιαφέροντος για προγράμματα κατάρτισης. Αντίθετα, η Κύπρος (20%, 2 στους 20 ερωτηθέντες) και η Ισπανία (25,5%, 14 στους 55 ερωτηθέντες) έδειξαν σημαντικά χαμηλότερο ενδιαφέρον. Σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων τόσο στη Γερμανία (38,1%, 8 από τους 21 ερωτηθέντες) όσο και στην Ισπανία (32,7%, 18 από τους 55 ερωτηθέντες) εξέφρασε πιθανό ενδιαφέρον για τέτοια κατάρτιση. Αντίθετα, το 25% (5 στους 20 ερωτηθέντες) των συμμετεχόντων στην Ελλάδα και το 17,2% (25 στους 145 ερωτηθέντες) στην Πολωνία δήλωσαν ότι μάλλον δεν ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε αυτά τα προγράμματα.

Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι, παρότι αναγνωρίζεται η αξία των δραστηριοτήτων κατάρτισης για την καλύτερη αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων και μεταναστών και την προώθηση της συμπερίληψης, ένα σημαντικό ποσοστό των συμμετεχόντων εξέφρασε αβεβαιότητα, γεγονός που μπορεί να υποδηλώνει κενό

ευαισθητοποίησης ή ότι οι υπηρεσίες τους δεν προσεγγίζονται συχνά από ΛΟΑΤΚΙ+ πρόσφυγες και μετανάστες.

Το πιο συχνά προτεινόμενο θέμα κατάρτισης ήταν οι ορθές πρακτικές για την κοινωνική ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες (74,2%). Επίσης, οι συμμετέχοντες ανέφεραν συχνά το πλαίσιο για την αντιμετώπιση ρατσιστικών, ομοφοβικών, τρανσφοβικών και διφοβικών εγκλημάτων και διακρίσεων (67,9%), καθώς και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις διακρίσεις και τις διώξεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή φύλου στις χώρες καταγωγής των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων (64,7%).

Παρά τη διακύμανση της θεωρούμενης σημασίας των προτεινόμενων θεμάτων, τα δεδομένα δείχνουν ότι υπάρχουν ορισμένα θέματα που είναι δημοφιλή και αναγνωρίζονται παγκοσμίως ως σημαντικά για να συμπεριληφθούν στο εκπαιδευτικό υλικό, και αυτό θα καθοδηγήσει τον σχεδιασμό του προγράμματος κατάρτισης ανάπτυξης ικανοτήτων στο πλαίσιο του έργου @nclusion.

Για όσους δεν ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε τέτοια κατάρτιση, οι πιο συνηθισμένοι λόγοι ήταν η μη συνάφεια με τα εργασιακά τους καθήκοντα (62,9%) και ο μεγάλος φόρτος εργασίας (34,8%) (Πίνακας 36). Αξίζει να σημειωθεί ότι το 32,6% των ερωτηθέντων εξέφρασε γενική έλλειψη ενδιαφέροντος για το θέμα, γεγονός που υποδηλώνει κενό ευαισθητοποίησης ή δείχνει ότι οι υπηρεσίες τους δεν προσεγγίζονται συχνά από ΛΟΑΤΚΙ+ πρόσφυγες και μετανάστες.

Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι οι επαγγελματίες μπορεί να αντιμετωπίζουν πρακτικά εμπόδια, όπως η αντιλαμβανόμενη συνάφεια και οι περιορισμοί του φόρτου εργασίας, τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ενασχόλησή τους με το θέμα και μπορεί να υποδηλώνουν την ανάγκη για στρατηγικές ευαισθητοποίησης για να εξασφαλιστεί η συμμετοχή και ο αντίκτυπος. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν μια μικτή αντίληψη σχετικά με τα οφέλη και τη σημασία μιας τέτοιας κατάρτισης, γεγονός που υποδεικνύει την πιθανή ανάγκη για σαφέστερη επικοινωνία σχετικά με τα οφέλη των πρωτοβουλιών κατάρτισης για την υποστήριξη των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων και μεταναστών.

Πίνακας 36: Δραστηριότητα κατάρτισης για την κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών σε Κύπρο, Ελλάδα, Ιταλία, Πολωνία, Ισπανία και Γερμανία

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Ε12. Θα σας ενδιέφερε μια εκπαιδευτική δραστηριότητα που να επικεντρώνεται στην κάλυψη και υποστήριξη των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ προσφύγων/μεταναστών;							
Ναι	1,3%	2,9%	8,9%	12,1%	4,5%	3,2%	32,9%
Μάλλον ναι	1,9%	0,6%	4,5%	12,5%	5,8%	2,6%	27,8%
Ούτε ναι ούτε όχι	1,9%	0,6%	1,0%	4,5%	1,9%	1,0%	10,9%
Μάλλον όχι	0,6%	1,6%	0,3%	8,0%	1,9%	0,0%	12,5%
Όχι	0,6%	0,6%	1,9%	9,3%	3,5%	0,0%	16,0%
Ε12.1 Αν απαντήσατε «ναι» ή «μάλλον ναι», ποια από τα ακόλουθα θέματα θα πρέπει να καλύπτει αυτή η εκπαιδευτική δραστηριότητα; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιταλία	Πολωνία	Ισπανία	Γερμανία	Σύνολο
Βασικές έννοιες - ορολογία (σεξουαλικός προσανατολισμός, ταυτότητες φύλου, έκφραση φύλου, χαρακτηριστικά φύλου, μετανάστες, πρόσφυγες, άσυλο κ.λπ.)	3,2%	3,7%	10,5%	25,8%	10,0%	7,4%	60,5%
Νομικό θεσμικό πλαίσιο για τα ρατσιστικά, ομοφοβικά, τρανσφοβικά, διφοβικά εγκλήματα και διακρίσεις	3,2%	0,0%	14,2%	28,4%	15,3%	6,8%	67,9%
Παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διακρίσεις και διώξεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή φύλου στις χώρες καταγωγής των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων	4,2%	0,0%	16,3%	27,4%	11,6%	5,3%	64,7%
Διευκόλυνση - αύξηση της πρόσβασης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων σε υπηρεσίες υποστήριξης	2,6%	3,2%	15,3%	16,8%	9,5%	6,8%	54,2%
Το νομικό καθεστώς των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στη χώρα	2,1%	3,2%	8,4%	25,3%	11,1%	6,8%	56,8%
Το κοινωνικό/δημογραφικό προφίλ των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στη χώρα	1,6%	3,2%	7,9%	17,4%	16,8%	4,2%	51,1%
Ορθές πρακτικές κοινωνικής ένταξης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες	4,2%	4,7%	14,2%	30,5%	13,2%	7,4%	74,2%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,5%
Ε12.2 Εάν απαντήσατε «όχι» ή «μάλλον όχι», μπορείτε να προσδιορίσετε τον λόγο; (επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)							
Δεν υπάρχει συνάφεια με τα πραγματικά καθήκοντα	5,6%	4,5%	5,6%	31,5%	15,7%	0,0%	62,9%
Δεν υπάρχει ενδιαφέρον για το θέμα	2,2%	1,1%	1,1%	23,6%	4,5%	0,0%	32,6%
Δύσκολος φόρτος εργασίας	1,1%	4,5%	1,1%	15,7%	12,4%	0,0%	34,8%
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε	0,0%	0,0%	0,0%	2,2%	0,0%	0,0%	2,2%

Πηγή: @nclusion D2.2 Εθνικές εκθέσεις για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, % την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία, 2024

ΚΥΡΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΛΟΑΤΚΙ+ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ

Οι συνεντεύξεις διεξήχθησαν με μια ποικιλόμορφη ομάδα συμμετεχόντων με διαφορετικό μεταναστευτικό προφίλ. Και τα **60 άτομα** που συμμετείχαν στις **συνεντεύξεις του προγράμματος @nclusion στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Γερμανία** υπέγραψαν έντυπα συγκατάθεσης, στα οποία ενημερώνονταν, μεταξύ άλλων, ότι όλα τα ευρήματα θα καταγράφονταν ανώνυμα και ότι δεν θα μπορούσαν να ταυτοποιηθούν σε οποιοσδήποτε εκθέσεις ή δημοσιεύσεις. Οι συνεντευξιζόμενοι - 10 από την Κύπρο, 10 από την Ελλάδα, 4 από την Ιταλία, 10 από την Πολωνία, 15 από την Ισπανία και 11 από τη Γερμανία - είναι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες, πρόθυμοι να μοιραστούν τις απόψεις τους και τις ανάγκες τους για υποστήριξη που μπορεί να επιτρέψει την ένταξη τους στις τοπικές κοινότητες.

1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Όσον αφορά την ηλικιακή κατανομή, οι περισσότεροι συμμετέχοντες και στις έξι χώρες ήταν μεταξύ 25 και 39 ετών. Στην Πολωνία, δύο συμμετέχοντες ήταν μεταξύ 18 και 24 ετών, τέσσερις ανήκαν στην ηλικιακή ομάδα 25-39 ετών και τέσσερις στην ηλικιακή ομάδα 40-60 ετών. Στη Γερμανία παρατηρήθηκε παρόμοια κατανομή, με έναν συμμετέχοντα ηλικίας 18-24 ετών, έναν ηλικίας 40-60 ετών και την πλειονότητα (8 συμμετέχοντες) να ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 25-39 ετών. Η Κύπρος παρουσίασε παρόμοια τάση, με μόνο έναν συμμετέχοντα στην ηλικιακή ομάδα 18-24 ετών, ενώ οι υπόλοιποι ήταν μεταξύ 25 και 39 ετών, εκτός από έναν συμμετέχοντα που ανήκε στην ηλικιακή ομάδα 40-60 ετών. Στην Ελλάδα, τέσσερις συμμετέχοντες ανήκαν στην ηλικιακή ομάδα 18-24 ετών, έξι στην ομάδα 25-39 ετών και κανένας δεν ήταν άνω των 40 ετών. Στην Ισπανία, έξι συμμετέχοντες ανήκαν στην ομάδα 25-39 ετών και έξι μεταξύ 40 και 60 ετών. Στην Ιταλία, ένας συμμετέχων ήταν 18-24 ετών.

Όσον αφορά την έκφραση του φύλου, και οι έξι συμμετέχουσες χώρες είχαν διαφορετική εκπροσώπηση. Στην Πολωνία συμμετείχαν οκτώ γυναίκες και δύο μη δυαδικά άτομα. Η Γερμανία παρουσίαζε ευρύ φάσμα ταυτοτήτων φύλου, συμπεριλαμβανομένων μη δυαδικών, transgender, asexual, and gender-fluid ατόμων. Στην Ελλάδα συμμετείχαν έξι γυναίκες, δύο άνδρες και δύο μη δυαδικά άτομα. Στην Ισπανία συμμετείχαν έξι άνδρες, επτά γυναίκες και δύο μη δυαδικά άτομα. Στην Ιταλία, συμμετείχαν δύο μη δυαδικά άτομα, μία τρανσέξουαλ γυναίκα και μία γυναίκα.

Ο σεξουαλικός προσανατολισμός παρουσιάζει σταθερά μη ετεροφυλόφιλη ταυτότητα και στις έξι χώρες. Στην Πολωνία, και οι δέκα συμμετέχοντες αυτοπροσδιορίζονταν ως μη ετεροφυλόφιλα. Η Κύπρος παρουσίαζε παρόμοια τάση, με όλους τους συμμετέχοντες να αυτοπροσδιορίζονται ως μη ετεροφυλόφιλα, εκτός από έναν που προτίμησε να μην αποκαλύψει τον προσανατολισμό του. Στην Ιταλία, όλοι οι συμμετέχοντες προτίμησαν να μην αποκαλύψουν τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους, εκτός από ένα άτομο που προσδιορίστηκε ως μη ετεροφυλόφιλο. Στην Ελλάδα και τη Γερμανία, όλοι οι συμμετέχοντες αυτοπροσδιορίζονταν ως μη ετεροφυλόφιλα. Στην Ισπανία οι συνεντεύξεις διεξήχθησαν με έξι γκέι, τέσσερις λεσβίες και πέντε αμφιφυλόφιλα άτομα (Rust, P. C., 1993).

2. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Στην Πολωνία, τρεις συμμετέχοντες διέμεναν στη χώρα για λιγότερο από 3 χρόνια, τρεις για 3 έως 6 χρόνια, τρεις για 6 έως 10 χρόνια και ένας για πάνω από 10 χρόνια. Στη Γερμανία, έξι συμμετέχοντες είχαν έρθει τα τελευταία 3 χρόνια, τρεις εντός 3 και 6 ετών και δύο εντός 6 και 10 ετών. Στην Κύπρο, οι περισσότεροι συμμετέχοντες είχαν έρθει τα τελευταία 3 χρόνια. Η Ελλάδα παρουσίαζε διαφορετικό μοτίβο, με έξι συμμετέχοντες να έχουν ζήσει στη χώρα για πάνω από 10 χρόνια, δύο για 6 έως 10 χρόνια και δύο για λιγότερο από 3 χρόνια. Στην Ισπανία, επτά συμμετέχοντες είχαν έρθει τα τελευταία 3 χρόνια, τέσσερις εντός 3 και 6 ετών και τέσσερις εντός 6 και 10 ετών. Στην Ιταλία, ένας συμμετέχων διέμενε στη χώρα από την παιδική του ηλικία, ενώ οι άλλοι τρεις συμμετέχοντες είχαν φτάσει πριν από 2 έως 4 χρόνια. Αυτή η ποικιλομορφία στη διάρκεια παραμονής στις χώρες υποδοχής παρέχει ένα ευρύ φάσμα προοπτικών σχετικά με τις εμπειρίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες στο ταξίδι τους προς την κοινωνική ένταξη.

3. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Σε όλες τις χώρες που συμμετείχαν, η πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης και ευκαιρίες απασχόλησης διαφέρει, υποδηλώνοντας πιθανά κενά στην παροχή υπηρεσιών που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν για καλύτερη συμπερίληψη και υποστήριξη. Στην Πολωνία, επτά συμμετέχοντες έλαβαν υποστήριξη ψυχικής υγείας, έξι έλαβαν υποστήριξη σωματικής υγείας και νομική βοήθεια και τέσσερις οικονομική ή εκπαιδευτική υποστήριξη. Στη Γερμανία, τρεις συμμετέχοντες έλαβαν υποστήριξη ψυχικής υγείας, δύο βοήθεια στην απασχόληση και τη σωματική υγεία, ενώ τέσσερις δεν έλαβαν καμία. Στην Κύπρο, οι συμμετέχοντες αποκάλυψαν ανάμικτες εμπειρίες, με ορισμένους να λαμβάνουν υποστήριξη σε θέματα απασχόλησης, ψυχικής υγείας και στέγασης, ενώ άλλοι να μη λαμβάνουν καμία υποστήριξη. Η Ελλάδα ανέφερε τα υψηλότερα επίπεδα υποστήριξης, με οκτώ συμμετέχοντες να λαμβάνουν υποστήριξη σωματικής υγείας και νομική βοήθεια, επτά να λαμβάνουν υποστήριξη ψυχικής υγείας και τρεις να λαμβάνουν βοήθεια στην απασχόληση ή την εκπαίδευση. Στην Ισπανία, δέκα συμμετέχοντες έλαβαν υποστήριξη ψυχικής υγείας, έντεκα έλαβαν νομική βοήθεια, οκτώ έλαβαν βοήθεια στην απασχόληση και έξι έλαβαν εκπαιδευτική υποστήριξη. Οι συμμετέχοντες στην Ιταλία αποκάλυψαν σημαντικές δυσκολίες πρόσβασης σε υπηρεσίες υποστήριξης λόγω της έλλειψης

ενσυναίσθησης και κατανόησης από τους επαγγελματίες, ανεπαρκούς κατάρτισης σε θέματα ΛΟΑΤΚΙ+ και γλωσσικών εμποδίων. Ένας από τους συμμετέχοντες, ο οποίος ζούσε στο περιθώριο για 18 χρόνια, βρήκε σταθερότητα μόνο αφού έλαβε υποστήριξη από οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών.

4. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΤΩΝ ΛΟΑΤΚΙ+ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ-ΣΤΟΧΟΥΣ

4.1. Η ζωή στη χώρα υποδοχής

Οι απαντήσεις που δόθηκαν από όλες τις συμμετέχουσες χώρες αποκαλύπτουν λίγο-πολύ παρόμοιες προκλήσεις και εμπόδια, τα οποία εδράζονται κυρίως σε κοινωνικοπολιτισμικούς και διαρθρωτικούς παράγοντες. Πιο συγκεκριμένα, παρά τη συνεχιζόμενη πρόοδο που αναγνωρίστηκε από την πλειοψηφία, στην Ελλάδα οι απαντήσεις δείχνουν ανάμικτο επίπεδο ευαισθητοποίησης, αποδοχής και απόρριψης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων στη χώρα. Ενώ τα αστικά κέντρα τείνουν να είναι πιο συμπεριληπτικά, προσφέροντας ένα βαθμό ασφάλειας και αυτονομίας, οι αγροτικές περιοχές και οι συντηρητικές γειτονιές παρουσιάζουν σημαντικές προκλήσεις. Πολλοί συμμετέχοντες ανέφεραν εχθρότητα, ιδίως από τις αρχές επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένων αυθαίρετων ελέγχων ταυτότητας, παρενόχλησης στους δρόμους, ακόμη και αστυνομικής βίας κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων των ΛΟΑΤΚΙ+ κοινοτήτων. Οι συμμετέχοντες σημείωσαν ότι το περιβάλλον αυτό ενισχύει την ανασφάλεια και αποθαρρύνει την ανοιχτή αυτοέκφραση ή την έκφραση αγάπης, ιδίως σε επαγγελματικούς ή δημόσιους χώρους.

Ομοίως, στην Κύπρο, οι συμμετέχοντες περιέγραψαν μια αίσθηση σχετικής ελευθερίας σε σύγκριση με τις χώρες καταγωγής τους, αλλά η ελευθερία αυτή παραμένει υπό όρους. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν συχνά ρατσισμό και ομοφοβία, στοιχεία που διαμορφώνουν την καθημερινότητά τους και τις κοινωνικές τους αλληλεπιδράσεις. Οι ανησυχίες για την ασφάλεια, όπως η αποφυγή δημόσιων χώρων τη νύχτα, είναι συχνές. Παρά το γεγονός ότι η Κύπρος είναι κράτος-μέλος της ΕΕ, παρέχοντας προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι συμμετέχοντες σημειώνουν τη μη εφαρμογή αυτών των δικαιωμάτων, γεγονός που τους καθιστά ευάλωτους σε κοινωνικές διακρίσεις και ενισχύει τους φόβους απέλασης. Οι προκλήσεις αυτές συμβάλλουν στην κοινωνική απομόνωση και περιορίζουν την ικανότητά τους να ενταχθούν πλήρως στην κοινωνία.

Στην Πολωνία, οι συμμετέχοντες περιέγραψαν ότι η χώρα προσφέρει μεγαλύτερη ελευθερία αυτοέκφρασης σε σύγκριση με τις χώρες καταγωγής τους. Πολλοί ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ανέφεραν ότι αξιοποίησαν αυτήν την ελευθερία για να εξερευνήσουν και να επιβεβαιώσουν την ταυτότητά τους, βιώνοντας ένα επίπεδο αποδοχής στην καθημερινή ζωή. Οι δημόσιοι χώροι θεωρούνται σχετικά ασφαλείς, επιτρέποντας στα άτομα να ντύνονται και να εκφράζονται πιο ανοιχτά. Ωστόσο, ορισμένοι μετανάστες εξακολουθούν να αισθάνονται την ανάγκη να αποκρύψουν πτυχές της ταυτότητάς τους, ιδίως όταν συναναστρέφονται με αγνώστους ή σε πιο συντηρητικές περιοχές. Ενώ οι συμμετέχοντες θεωρούσαν γενικά την πολωνική κοινωνία

φιλόξενη, περιστασιακά περιστατικά ξενοφοβίας και ομοφοβίας υπενθυμίζουν ότι η ασφάλεια και η αποδοχή τους δεν μπορούν πάντα να είναι εγγυημένες.

Στην Ισπανία, πολλοί συμμετέχοντες ανέφεραν σημαντική βελτίωση της ικανότητάς τους να ζουν ελεύθερα, αποδίδοντας το γεγονός αυτό στο νομικό πλαίσιο της χώρας που συμπεριλαμβάνει όλους τους πολίτες και στις προοδευτικές κοινωνικές συμπεριφορές. Αυτοί οι παράγοντες συμβάλλουν στην αίσθηση ασφάλειας και αποδοχής που συχνά λείπει στις χώρες καταγωγής τους. Ωστόσο, πολλοί συμμετέχοντες ανέφεραν ότι αυτή η ελευθερία δεν βιώνεται ομοιόμορφα σε όλη τη χώρα. Ενώ τα αστικά κέντρα περιγράφονται ως φιλόξενα και υποστηρικτικά, οι συντηρητικές περιοχές περιλαμβάνουν σημαντικές προκλήσεις, απαιτώντας συχνά από τα άτομα να κινούνται προσεκτικά στο πώς και πότε εκφράζουν την ταυτότητά τους. Παρά τις τοπικές αυτές διαφορές, οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι η Ισπανία αποτελεί σε μεγάλο βαθμό ένα θετικό και ενθαρρυντικό περιβάλλον για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες, προσφέροντας μεγαλύτερες ευκαιρίες για αυτοέκφραση και συμπερίληψη.

Στη Γερμανία, οι συμμετέχοντες περιέγραψαν μια πολυποίκλη εμπειρία ζωής ως ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες. Πολλοί εκτίμησαν την ελευθερία να εκφράζουν πιο ανοιχτά την ταυτότητά τους, ωστόσο αυτό συχνά επισκιάζεται από το αίσθημα της κοινωνικής απομόνωσης. Ο ρατσισμός και τα πολιτισμικά στερεότυπα παραμένουν ευρέως διαδεδομένα, επηρεάζοντας τόσο τις κοινωνικές όσο και τις θεσμικές αλληλεπιδράσεις, όπως στη στέγαση και την απασχόληση. Ορισμένοι συμμετέχοντες βίωσαν την αίσθηση του αποκλεισμού με βάση τη φυλετική ή εθνοτική τους καταγωγή, ενώ άλλοι αντιμετώπισαν εχθρότητα στις προσωπικές τους σχέσεις. Παρόλο που η Γερμανία παρέχει πόρους για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, οι συμμετέχοντες ανέφεραν συχνά προκλήσεις στην πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες ή στην εύρεση χώρων που ανταποκρίνονται στις διαφορετικές ανάγκες τους. Οι απαντήσεις υποδηλώνουν ότι, παρά τις προοδευτικές πολιτικές της χώρας, οι κοινωνικές συμπεριφορές δεν ευθυγραμμίζονται πάντοτε με αυτές τις αρχές, δημιουργώντας ένα χάσμα μεταξύ της νομικής προστασίας και της βιωμένης εμπειρίας.

Στην Ιταλία, οι συμμετέχοντες ανέφεραν διαφορετικές εμπειρίες σχετικά με την ένταξη και τη μεταχείρισή τους. Ενώ ορισμένοι δεν αντιμετώπισαν εμφανείς διακρίσεις, άλλοι αντιμετώπισαν σημαντικά εμπόδια, όπως περιοριστικά περιβάλλοντα στα κέντρα υποδοχής και γραφειοκρατικά εμπόδια. Μια συμμετέχουσα σημείωσε ότι το προσωπικό στο κέντρο υποδοχής που φιλοξενήθηκε δεν διέθετε την απαραίτητη ανοιχτόμυαλη διάθεση και κατάρτιση για να υποστηρίξει επαρκώς τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Παρομοίως, μια άλλη συμμετέχουσα μοιράστηκε τον παρατεταμένο αγώνα της με την περιθωριοποίηση προτού τελικά λάβει την κατάλληλη υποστήριξη.

4.2. Φραγμοί στην κοινωνική συμπερίληψη: Πληροφορίες για την εκπαίδευση, την απασχόληση, τη στέγαση, την υγειονομική περίθαλψη και τις υπηρεσίες υποστήριξης

Εκπαίδευση

Στην Ελλάδα, όλοι οι συμμετέχοντες σημείωσαν ότι η έλλειψη προσβάσιμων προγραμμάτων εκμάθησης ελληνικής γλώσσας αποτελεί σημαντικό φραγμό, με αποτέλεσμα πολλοί ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες να μην μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στις εκπαιδευτικές δράσεις. Επιπλέον, πολλοί συμμετέχοντες δήλωσαν ότι τα σχολεία συχνά δεν είναι εξοπλισμένα για να παρέχουν ασφαλή και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλοντα, οδηγώντας σε εκφοβισμό και αποκλεισμό με βάση τόσο την ιδιότητα του μετανάστη όσο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Παρομοίως, στην Κύπρο, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι αντιμετώπισαν αποκλεισμό από εξωσχολικές δραστηριότητες, σωματικό εκφοβισμό και αποθάρρυνση από την επιδίωξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στην Πολωνία, οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν ότι η εκπαίδευση παρεμποδίζεται από τη δυσκολία επικύρωσης των τίτλων σπουδών του εξωτερικού, καθώς και από τους οικονομικούς περιορισμούς που εμποδίζουν πολλούς να συνεχίσουν τις σπουδές τους. Στην Ισπανία, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι η χώρα, αν και είναι συνολικά πιο φιλόξενη, πάσχει από γραφειοκρατικά εμπόδια και έλλειψη προγραμμάτων που έχουν σχεδιαστεί για να συνδυάζουν την εκμάθηση γλωσσών με την επαγγελματική κατάρτιση, καθιστώντας δύσκολη τη μετάβαση των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών στην αγορά εργασίας. Στη Γερμανία, όπως και στις άλλες χώρες, οι συμμετέχοντες επισήμαναν τα γλωσσικά εμπόδια ως κρίσιμη πρόκληση για την κοινωνική συμπερίληψη. Στην Ιταλία, ένας συμμετέχων υπογράμμισε τον κρίσιμο ρόλο της συναισθηματικής εκπαίδευσης στην προώθηση μιας κοινωνίας που θα είναι πιο περιεκτική και δεκτική. Πολλοί συμμετέχοντες σημείωσαν επίσης ότι η έλλειψη χρόνου ή ψυχικής σταθερότητας μεταξύ των μεταναστών - πολλοί από τους οποίους εργάζονται πολλές ώρες ή αντιμετωπίζουν τραύματα που σχετίζονται με τη μετανάστευση - περιορίζει περαιτέρω την ικανότητά τους να επενδύσουν στην εκμάθηση γλωσσών και την εκπαίδευση.

Απασχόληση

Σε όλες τις χώρες που συμμετείχαν, οι ερωτηθέντες τόνισαν ότι η απασχόληση παραμένει ένας άλλος βασικός τομέας δυσκολιών. Στην Ελλάδα, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι γλωσσικοί φραγμοί και οι διακρίσεις στον χώρο εργασίας εμποδίζουν τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες να εξασφαλίσουν και να διατηρήσουν μια εργασία. Πολλοί συμμετέχοντες αποκρύπτουν τη σεξουαλική τους ταυτότητα στην εργασία τους λόγω φόβου αποκλεισμού ή κακομεταχείρισης. Επιπλέον, η έλλειψη νομιμοποιητικών εγγράφων επιδεινώνει την ευαλωτότητά τους, αυξάνοντας τον κίνδυνο εκμετάλλευσης. Στην Κύπρο, οι απαντήσεις αντικατοπτρίζουν παρόμοια μοτίβα, με πρακτικές διακρίσεων στον εργασιακό χώρο που συχνά μεταμφιέζονται σε επαγγελματικές ιδιότητες. Οι συμμετέχοντες σημείωσαν ότι μερικές φορές τους ζητείται να κρύψουν στοιχεία της ταυτότητάς τους, όπως τα piercing, ενώ άλλοι αναγκάζονται να εργάζονται απλήρωτες ώρες για να διατηρήσουν τη δουλειά τους. Στην Πολωνία, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι διακρίσεις είναι πιο εμφανείς κατά τη διαδικασία πρόσληψης, αφού οι Πολωνοί υπήκοοι συχνά έχουν προτεραιότητα έναντι των μεταναστών με τα ίδια προσόντα. Πολλοί συμμετέχοντες σημείωσαν ότι οι γραφειοκρατικές καθυστερήσεις και οι περιορισμοί στις θεωρήσεις παραμονής επιδεινώνουν αυτές τις προκλήσεις, καθιστώντας δύσκολη την εξασφάλιση μακροχρόνιας απασχόλησης. Στην Ισπανία, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι σιωπηρές

προκαταλήψεις κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών οδηγούν σε περιορισμένες ευκαιρίες απασχόλησης και επισφαλείς συνθήκες εργασίας. Συμπεριφορές μη συνάδουσες με το φύλο συχνά κλείνουν τις πόρτες στην επαγγελματική ανέλιξη. Στη Γερμανία, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες αντιμετωπίζουν παρόμοια ζητήματα, με τους συμμετέχοντες να αναφέρουν ότι τα πολιτισμικά στερεότυπα και η έλλειψη γλωσσικής επάρκειας εμποδίζουν την ένταξη στον χώρο εργασίας. Στην Ιταλία, οι απαντήσεις δείχνουν ότι η απασχόληση παραμένει σημαντική πρόκληση για πολλούς. Ένας συμμετέχων, αγωνίστηκε χρόνια πριν εξασφαλίσει σταθερή απασχόληση με την υποστήριξη ΜΚΟ. Άλλοι υπογράμμισαν τις διάχυτες διακρίσεις στο χώρο εργασίας, που πλήττουν ιδιαίτερα τα διαφυλικά άτομα και τα άτομα με περιορισμένη γνώση της γλώσσας. Για ορισμένους, η μη συμμόρφωση με τα συμβατικά πρότυπα φύλου οδηγεί στην έκφραση μικροεπιθετικότητας από συναδέλφους ή προϊστάμενους.

Στέγαση

Οι ερωτηθέντες από όλες τις χώρες που συμμετείχαν μοιράστηκαν πληροφορίες σχετικά με τις διακρίσεις που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες σε θέματα στέγασης. Στην Ελλάδα, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι συντηρητικοί ιδιοκτήτες συχνά αρνούνται την παροχή στέγασης σε ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες, αναγκάζοντάς τους να βασίζονται σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για υποστήριξη. Στην Κύπρο, οι συμμετέχοντες σημείωσαν ότι οι ιδιοκτήτες είναι ομοίως απρόθυμοι να νοικιάσουν σπίτια σε μετανάστες, ενώ μερικές φορές τους κάνουν έξωση χωρίς σαφείς εξηγήσεις. Στην Πολωνία, οι απαντήσεις υποδεικνύουν ότι η στεγαστική αγορά είναι ιδιαίτερα περιοριστική, με τις αγγελίες να αποκλείουν συχνά τους πρόσφυγες ή τους αλλοδαπούς εντελώς. Το υψηλό κόστος, οι παράνομες αυξήσεις ενοικίων και οι συνθήκες εκμετάλλευσης περιθωριοποιούν περαιτέρω τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες. Στην Ισπανία, οι απαντήσεις υποδηλώνουν ότι ο συνδυασμός της μεταναστευτικής ιδιότητας και της ταυτότητας ΛΟΑΤΚΙ+ περιορίζει την πρόσβαση σε ποιοτική στέγαση, με αποτέλεσμα τα άτομα συχνά να μένουν σε λιγότερο επιθυμητές περιοχές. Στην Ιταλία, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι διακρίσεις στη στέγαση εξακολουθούν να αποτελούν μείζον ζήτημα. Ένας συμμετέχων αντιμετώπισε σημαντικές δυσκολίες στην εξασφάλιση ασφαλούς στέγασης, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για καλύτερη κατάρτιση στους οργανισμούς υποστήριξης. Πολλά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα εξαρτώνται από τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, καθώς οι κυρίαρχες υπηρεσίες συχνά αποτυγχάνουν να καλύψουν τις ανάγκες τους. Παρά τις ισχυρές νομικές προστασίες που παρέχει η Γερμανία, πολλοί συμμετέχοντες ανέφεραν παρόμοιες προκλήσεις, σημειώνοντας ότι οι επιλογές στέγασης που είναι φιλικές προς τα queer άτομα είναι ελάχιστες και ότι ορισμένοι μετανάστες αναγκάζονται να ζουν σε μη ασφαλή ή τοξικά περιβάλλοντα λόγω περιορισμών στη visa ή απαιτήσεων επαλήθευσης του εισοδήματος.

Υγειονομική περίθαλψη

Οι απαντήσεις σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες αποκαλύπτουν κοινά μοτίβα αποκλεισμού και αναληθσίας στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης. Στην Ελλάδα, πολλοί ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες αποφεύγουν να αναζητήσουν ιατρική περίθαλψη λόγω των γλωσσικών εμποδίων και των διακρίσεων μεταξύ των επαγγελματιών υγείας. Ομοίως, στην Ιταλία, ένας συμμετέχων

απέφυγε τις ιατρικές υπηρεσίες λόγω του φόβου των διακρίσεων, ενώ ένας άλλος ανέφερε την έλλειψη ευαισθητοποίησης του προσωπικού υγείας σε θέματα ΛΟΑΤΚΙ+, γεγονός που οδήγησε σε δυσάρεστες ή απαξιωτικές συμπεριφορές. Στην Κύπρο, οι ερωτηθέντες επισήμαναν τις συνεχιζόμενες προκλήσεις, αναφέροντας περιορισμένες βελτιώσεις και σημαντικά εμπόδια στην πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες υγείας λόγω της γραφειοκρατικής αναποτελεσματικότητας. Στην Πολωνία, το δημόσιο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης είναι κατακερματισμένο, χαρακτηρίζεται από μεγάλους χρόνους αναμονής και συχνές αναφορές για διακρίσεις. Ορισμένα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα βιώνουν γελοιοποίηση ή προσφώνηση με λάθος φύλο από το ιατρικό προσωπικό. Στην Ισπανία, αν και η κατάσταση φαίνεται κάπως καλύτερη, οι δημόσιοι οργανισμοί εξακολουθούν να δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών. Στη Γερμανία, παρά τη διαθεσιμότητα υψηλής ποιότητας ιδιωτικής υγειονομικής περίθαλψης, το δημόσιο σύστημα υγείας παραμένει σε μεγάλο βαθμό ανάλγητο. Οι γλωσσικοί φραγμοί και η έλλειψη κατανόησης των ταυτοτήτων ΛΟΑΤΚΙ+ μειώνουν περαιτέρω την εμπιστοσύνη στις υπηρεσίες αυτές.

Υπηρεσίες υποστήριξης

Οι απαντήσεις δείχνουν ότι, σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, οι υπηρεσίες υποστήριξης από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη γεφύρωση αυτών των κενών. Πολλοί συμμετέχοντες στην Ελλάδα σημείωσαν ότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών αποτελούν συχνά την κύρια πηγή βοήθειας για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, αν και δεν διαθέτουν τους πόρους για να καλύψουν τις ποικίλες ανάγκες της κοινότητας. Στην Κύπρο, οι συμμετέχοντες βασίζονται ομοίως σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ή άλλες οργανώσεις για στοχευμένη υποστήριξη, καθώς οι κρατικές υπηρεσίες είναι σε μεγάλο βαθμό αναποτελεσματικές. Στην Πολωνία, οι απαντήσεις δείχνουν ότι ο τομέας των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών της χώρας επαινείται για τις προσπάθειές του, αλλά η υψηλή ζήτηση για υπηρεσίες οδηγεί συχνά σε καθυστερήσεις. Στην Ιταλία, οι απαντήσεις υπογραμμίζουν την έλλειψη ασφαλών χώρων και εξειδικευμένων υπηρεσιών για ΛΟΑΤΚΙ+. Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν την ανάγκη για καλύτερη υποστήριξη στα κέντρα υποδοχής και για ένα ισχυρότερο δίκτυο οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+ για την παροχή βοήθειας σε αποκλεισμένους ανθρώπους. Στην Ισπανία, οι απαντήσεις αποκαλύπτουν ότι οι οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ παρέχουν κρίσιμη βοήθεια, αν και τα δημόσια ιδρύματα συχνά δεν διαθέτουν την κατάρτιση ή τους πόρους για να προσφέρουν επαρκή υποστήριξη. Στη Γερμανία, οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν ότι τα κέντρα συμβουλευτικής ΛΟΑΤΚΙ+ της Γερμανίας είναι εξίσου ζωτικής σημασίας, αλλά αντιμετωπίζουν προκλήσεις όσον αφορά τη συμπερίληψη και την προσβασιμότητα, στερώντας από ορισμένους μετανάστες την υποστήριξη που χρειάζονται.

4.3. Κοινωνικές αντιδράσεις και προκλήσεις

Οι αντιδράσεις της κοινότητας απέναντι στους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό από χώρα σε χώρα. Στην Ελλάδα, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι αντιδράσεις του κοινού είναι συχνά επικριτικές, ιδίως σε μη αστικές περιοχές ή σε επαγγελματικά περιβάλλοντα.

Πολλοί μετανάστες αλλάζουν τη συμπεριφορά τους για να αποφύγουν τις διακρίσεις. Στην Κύπρο, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι κοινωνικές συμπεριφορές παραμένουν σε μεγάλο βαθμό συντηρητικές, με πολλούς ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες να περιορίζουν τις αλληλεπιδράσεις με γείτονες ή συναδέλφους στο ελάχιστο, προκειμένου να αποφύγουν την εχθρότητα. Στην Πολωνία, οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες βρίσκουν κάποια αλληλεγγύη εντός των κοινοτήτων queer ατόμων και μεταναστών, αλλά περιστασιακά αντιμετωπίζουν ξενοφοβική ή ομοφοβική εχθρότητα. Στην Ισπανία, οι ερωτηθέντες σημειώνουν ότι οι αστικές περιοχές προσφέρουν μεγαλύτερη αίσθηση αποδοχής, αν και οι μετανάστες εξακολουθούν να βιώνουν περιστασιακά δημόσια κριτική. Στη Γερμανία, οι απαντήσεις αναδεικνύουν έναν συνδυασμό συμπερίληψης εντός των queer δικτύων και αποκλεισμού από την ευρύτερη κοινωνία, με τον ρατσισμό και τα στερεότυπα να αποτελούν σημαντικά εμπόδια στην ένταξη. Στην Ιταλία, οι απαντήσεις δείχνουν διαφορετικές εμπειρίες κοινωνικής αποδοχής. Ενώ ορισμένοι συμμετέχοντες δεν ανέφεραν άμεσες διακρίσεις, άλλοι αισθάνθηκαν αποκλεισμένοι ή κρινόμενοι. Αναγνωρίστηκε επίσης ότι η διασταύρωση της μετανάστευσης και της LGBTQI+ ταυτότητας συχνά παραβλέπεται, με αποτέλεσμα να υπάρχουν κενά στην εξατομικευμένη υποστήριξη.

4.4. Συστάσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής συμπερίληψης των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών και προσφύγων

Οι ερωτηθέντες από την Ελλάδα, την Κύπρο, την Πολωνία, την Ισπανία, την Ιταλία και τη Γερμανία έκαναν τις παρακάτω συγκεκριμένες προτάσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής συμπερίληψής τους:

- **Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των φορέων δημόσιων υπηρεσιών** για την καλύτερη κατανόηση και ανταπόκριση στις ιδιαίτερες ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών. Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων τόνισε την ανάγκη κατάρτισης για την ενίσχυση της πολιτισμικής επάρκειας και της ενσυναίσθησης στο πλαίσιο αυτών των υπηρεσιών. Αυτό είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση πιο αξιόπιστων και υποστηρικτικών περιβαλλόντων.
- **Επέκταση των συμπεριληπτικών νομικών πλαισίων** για την προστασία των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών από τις διακρίσεις, ιδίως σε τομείς όπως η απασχόληση, η στέγαση και η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Αυτά τα μέτρα προστασίας θα συμβάλουν στην εξασφάλιση μιας ευρύτερης ισότητας και ασφάλειας για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες, διευκολύνοντας την ένταξή τους στην κοινωνία.
- **Υποστήριξη ψυχικής υγείας και ευημερίας.** Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν την επείγουσα ανάγκη για εξειδικευμένες υπηρεσίες που να αντιμετωπίζουν τις διαθεματικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών, ιδίως σε σχέση με το τραύμα της αναγκαστικής μετανάστευσης και τις διακρίσεις που αντιμετωπίζουν στο νέο τους περιβάλλον. Οι απαντήσεις δείχνουν ότι η πρόσβαση σε πολιτισμικά επαρκείς υπηρεσίες ψυχικής υγείας αποτελεί προτεραιότητα για να βοηθηθούν οι ΛΟΑΤΚΙ+

μετανάστες να διαχειριστούν τις συναισθηματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις των εμπειριών τους.

- **Ασφαλείς χώροι και κοινοτικά κέντρα** ειδικά προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών. Πολλοί συμμετέχοντες τόνισαν την ανάγκη για τέτοιους χώρους, οι οποίοι θα προσφέρουν στα άτομα την ευκαιρία να δικτυωθούν, να εκφραστούν ελεύθερα και να βρουν υποστήριξη σε ένα περιβάλλον χωρίς διακρίσεις και χωρίς αποκλεισμούς, βοηθώντας τους να οικοδομήσουν την αίσθηση του ανήκειν στη νέα τους χώρα.
- **Βελτίωση της πρόσβασης σε πληροφορίες** σχετικά με τους διαθέσιμους πόρους και υπηρεσίες. Οι συμμετέχοντες συνέστησαν την αύξηση της ορατότητας και της προσβασιμότητας αυτών των πόρων, διασφαλίζοντας ότι είναι διαθέσιμοι σε πολλές γλώσσες, ώστε να ανταποκρίνονται στο διαφορετικό προφίλ των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών.
- **Εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού** με στόχο την αμφισβήτηση των στερεοτύπων και την προώθηση της συμπερίληψης. Οι εκστρατείες αυτές θα αυξήσουν την κατανόηση και την αποδοχή του κοινού για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες, συμβάλλοντας στη μείωση των κοινωνικών διακρίσεων και στην προώθηση ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς.
- **Εξορθολογισμός των γραφειοκρατικών διαδικασιών**, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τα νομιμοποιητικά έγγραφα, τη θεώρηση εισόδου και την απασχόληση. Αυτό επισημάνθηκε από τους συμμετέχοντες ως κρίσιμο μέτρο για τη μείωση των εμποδίων για τους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες.
- **Μεγαλύτερη συμμετοχή των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.** Οι απαντήσεις των συμμετεχόντων υποδηλώνουν ότι εάν ακουστεί η φωνή τους και οι ανάγκες τους εκπροσωπηθούν, αυτό θα οδηγούσε σε αποτελεσματικότερες πολιτικές και πρωτοβουλίες που θα υποστήριζαν καλύτερα τη συγκεκριμένη κοινότητα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Τα ευρήματα τόσο της δευτερογενούς όσο και της πρωτογενούς έρευνας στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Πολωνία, την Ισπανία, τη Γερμανία και την Ιταλία αποκαλύπτουν μια σύνθετη και πολύπλευρη πραγματικότητα για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Παρότι ορισμένα νομικά και πολιτικά πλαίσια προσφέρουν κάποιο βαθμό προστασίας, εξακολουθούν να υφίστανται πολλά συστημικά κενά, τα οποία οδηγούν σε εκτεταμένες κοινωνικές και θεσμικές διακρίσεις. Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην αναγνώριση στην ευαλωτότητα αυτού του πληθυσμού, η αποτελεσματική εφαρμογή και οι διαθεματικές προσεγγίσεις που είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους παραμένουν περιορισμένες (ILGA-Europe, 2024).

Τα νομικά και πολιτικά πλαίσια διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των έξι χωρών. Ακόμα και σε χώρες με σχετικά ισχυρό νομικό πλαίσιο, όπως η Γερμανία, εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα στην αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο (Tschalaer & Held, 2019). Η απουσία μιας τυποποιημένης, διαθεματικής προσέγγισης για την αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ επιδεινώνει αυτές τις ασυνέπειες, στερώντας από πολλά άτομα την πρόσβαση σε κρίσιμα μέτρα προστασίας.

Οι κοινωνικές και θεσμικές διακρίσεις εξακολουθούν να αποτελούν σημαντική πρόκληση και στις έξι χώρες, δημιουργώντας σημαντικά εμπόδια στην ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Οι διακρίσεις εκδηλώνονται με πολλαπλούς τρόπους, από ξενοφοβικές και ομοφοβικές συμπεριφορές σε δημόσιους φορείς έως δομικά εμπόδια στην πρόσβαση στη στέγαση, την απασχόληση και την υγειονομική περίθαλψη. Τα ευρήματα δείχνουν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ βιώνουν συχνά διπλό στίγμα λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου τους και του μεταναστευτικού/προσφυγικού τους προφίλ. Αυτές οι διαθεματικές διακρίσεις είναι ιδιαίτερα έντονες σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Κύπρος και η Πολωνία, όπου ο πολιτισμικός και θρησκευτικός συντηρητισμός βαθαίνει περαιτέρω τον αποκλεισμό (Trimikliniotis & Karayanni, 2008; ILGA-Europe, 2024). Τα ευρήματα της επιτόπιας έρευνας υπογραμμίζουν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αποκρύπτουν συχνά την ταυτότητά τους λόγω του φόβου της βίας, της παρενόχλησης ή των διακρίσεων, ενισχύοντας τον κύκλο της απομόνωσης και της ευαλωτότητας.

Ένα σημαντικό κενό που εντοπίστηκε τόσο στην δευτερογενή όσο και στην πρωτογενή έρευνα είναι η έλλειψη περιεκτικών δεδομένων για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Και στις έξι χώρες υπάρχει σοβαρή έλλειψη επίσημων στατιστικών στοιχείων, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ανάπτυξη πολιτικών βασισμένων σε στοιχεία. Αυτή η έλλειψη δεδομένων αποδυναμώνει την ικανότητα των κυβερνήσεων και των

οργανώσεων να αξιολογούν τις ειδικές ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ και να δημιουργούν στοχευμένες παρεμβάσεις. Σε πολλές περιπτώσεις, η διαθέσιμη έρευνα βασίζεται σε εκτιμήσεις, ποιοτικές μελέτες ή εκθέσεις της κοινωνίας των πολιτών και όχι σε συστηματικές προσπάθειες συλλογής δεδομένων μεγάλης κλίμακας.

Τόσο η δευτερογενής όσο και στην πρωτογενή έρευνα αποκαλύπτουν την περιορισμένη θεσμική ικανότητα υποστήριξης των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Πολλοί υπεύθυνοι παροχής υπηρεσιών, ιδίως όσοι εργάζονται σε υπηρεσίες χορήγησης ασύλου και υποστήριξης μεταναστών και προσφύγων, δεν διαθέτουν την κατάρτιση και τις γνώσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Η έρευνα πεδίου αποκαλύπτει ότι πολλοί επαγγελματίες που εργάζονται με μετανάστες δεν έχουν επαρκή γνώση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, ενώ οι οργανώσεις προστασίας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων συχνά δεν διαθέτουν επαρκή γνώση των διαδικασιών μετανάστευσης και ασύλου. Αυτή η ασυνέχεια συμβάλλει στη δημιουργία σημαντικών κενών στην παροχή υπηρεσιών, καθιστώντας δυσκολότερη την πρόσβαση των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ σε ασφαλή στέγαση, υπηρεσίες ψυχικής υγείας και νομική συνδρομή (Heinrich Böll Stiftung, 2023). Τα ευρήματα της έρευνας δείχνουν ότι οι επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης αντιμετωπίζουν συχνά γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια, καθώς και έλλειψη εξειδικευμένης κατάρτισης για την εργασία με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ (Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, 2022).

Η έρευνα υπογραμμίζει περαιτέρω τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες στον τομέα της ψυχικής υγείας. Πολλά άτομα αυτής της ομάδας έχουν βιώσει πολλαπλές μορφές τραύματος, όπως διώξεις στις χώρες καταγωγής τους, επικίνδυνα ταξίδια μετανάστευσης και διακρίσεις στις χώρες υποδοχής τους. Ωστόσο, οι υπηρεσίες ψυχικής υγείας που είναι προσβάσιμες και πολιτισμικά επαρκείς παραμένουν περιορισμένες (FRA, 2009). Σε αρκετές από τις χώρες που συμμετέχουν, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αναφέρουν ότι αποφεύγουν εντελώς τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης λόγω παλαιότερων εμπειριών διακρίσεων ή φόβου αποκάλυψης (CEAR, 2022- FRA, 2024). Αυτό επιδεινώνει περαιτέρω τον κοινωνικό αποκλεισμό τους και αυξάνει την ευαλωτότητα τους σε θέματα ψυχικής υγείας, όπως άγχος, κατάθλιψη και διαταραχή μετατραυματικού στρες.

Ενώ τα δίκτυα υποστήριξης της κοινότητας και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην παροχή βοήθειας στους ΛΟΑΤΚΙ+ μετανάστες και πρόσφυγες, συχνά αντιμετωπίζουν σημαντικούς οικονομικούς και θεσμικούς περιορισμούς. Πολλές οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ είναι υποχρηματοδοτούμενες και αδυνατούν να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη ζήτηση για υπηρεσίες (ILGA-Europe, 2024). Ταυτόχρονα, οι οργανώσεις μεταναστών και προσφύγων συχνά δεν διαθέτουν την απαιτούμενη γνώση ή την κατάρτιση για να αντιμετωπίσουν επαρκώς τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Αυτός ο κατακερματισμός των

υπηρεσιών εμποδίζει την ανάπτυξη μιας συντονισμένης, διαθεματικής απόκρισης στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Συνολικά, η έρευνα τονίζει την επείγουσα ανάγκη για πιο ολοκληρωμένες και διαθεματικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Παρότι έχει σημειωθεί πρόοδος σε ορισμένους τομείς, τα συστημικά κενά στη νομική προστασία, τη θεσμική υποστήριξη και την παροχή υπηρεσιών εξακολουθούν να δημιουργούν σημαντικά εμπόδια στη συμπερίληψη. Χωρίς συνεχείς προσπάθειες για τη βελτίωση των νομικών πλαισίων, τη συλλογή δεδομένων, τη θεσμική κατάρτιση και την ευαισθητοποίηση του κοινού, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν δυσανάλογα υψηλά επίπεδα διακρίσεων και αποκλεισμού. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί μια πολύπλευρη στρατηγική που θα περιλαμβάνει νομική μεταρρύθμιση, στοχευμένα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων και ισχυρότερη συνεργασία μεταξύ αρχών, κοινωνίας των πολιτών και τοπικών κοινοτήτων.

Βασικές ανάγκες, ζητήματα και κενά που εντοπίστηκαν

Η έρευνα εντόπισε αρκετές βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Πολωνία, την Ισπανία, τη Γερμανία και την Ιταλία. Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα είναι η έλλειψη θεσμικής υποδομής και εξειδικευμένης κατάρτισης για τους επαγγελματίες που αλληλοεπιδρούν με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ. Πολλοί επαγγελματίες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μετανάστευσης, του ασύλου, της υγειονομικής περίθαλψης και των νομικών υπηρεσιών, δεν διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την αντιμετώπιση των ξεχωριστών αναγκών του συγκεκριμένου πληθυσμού, με αποτέλεσμα την κατακερματισμένη παροχή υπηρεσιών και την απώλεια ευκαιριών για ολοκληρωμένη υποστήριξη. Οι ερωτηθέντες και στις έξι χώρες επισήμαναν χαμηλά επίπεδα ευαισθητοποίησης σχετικά με τα ζητήματα ΛΟΑΤΚΙ+ στα θεσμικά όργανα, τα οποία επιδεινώνονται από την απουσία στοχευμένων υπηρεσιών και νομικών πλαισίων (π.χ. αναγνώριση της ταυτότητας φύλου και προστασία από τις διακρίσεις). Επιπλέον, σημαντικό ποσοστό επαγγελματιών εξέφρασε αβεβαιότητα σχετικά με το αν απαιτούνται ειδικές δεξιότητες για την υποστήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, γεγονός που υποδηλώνει ένα κενό ευαισθητοποίησης και ετοιμότητας στους δημόσιους φορείς και στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Η έλλειψη στοχευμένων, δωρεάν προγραμμάτων κατάρτισης και η περιορισμένη προθυμία των εργοδοτών να επενδύσουν σε πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη ικανοτήτων ενισχύουν περαιτέρω αυτές τις προκλήσεις. Επιπλέον, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αντιμετωπίζουν συστημικά εμπόδια στην πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, όπως η υγειονομική περίθαλψη, η στέγαση, η απασχόληση και η νομική συνδρομή. Οι διακρίσεις, σε συνδυασμό με τα γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια, συχνά τους εμποδίζουν να εξασφαλίσουν ασφαλή στέγαση ή σταθερή εργασία. Πολλά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ αναφέρουν ότι φοβούνται να αποκαλύψουν την ΛΟΑΤΚΙ+ ιδιότητά τους λόγω του

πιθανού στίγματος, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τη δυνατότητα τους να έχουν πρόσβαση σε ζωτικής σημασίας υποστήριξη. Επιπλέον, η απουσία αξιόπιστων, περιεκτικών δεδομένων για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στις περισσότερες χώρες εμποδίζει τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να αναπτύξουν πολιτικές και υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς. Τα ευρήματα της έρευνας υπογραμμίζουν ότι η βελτίωση της θεσμικής ευαισθητοποίησης, η ενίσχυση της νομικής προστασίας και η επένδυση σε διαθεματικά προγράμματα κατάρτισης είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση αυτών των συστημικών κενών και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης και της συνολικής ευημερίας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Προτάσεις

Εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων

- Οι επαγγελματίες των δημόσιων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, της επιβολής του νόμου, των δήμων και των υπηρεσιών μετανάστευσης, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από υποχρεωτικά προγράμματα κατάρτισης που αποσκοπούν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σε θέματα ΛΟΑΤΚΙ+ και στην ενίσχυση της πολιτισμικής επάρκειας.
- Η εξειδικευμένη κατάρτιση των επαγγελματιών των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εργάζονται με τις κοινότητες των μεταναστών και των ΛΟΑΤΚΙ+, μπορεί να ενισχύσει την ικανότητα τους να παρέχουν υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς.
- Η ενσωμάτωση ειδικών ενοτήτων για τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στα προγράμματα κατάρτισης διερμηνέων θα μπορούσε να συμβάλει στην αποφυγή παρερμηνειών και να προωθήσει αλληλεπιδράσεις με σεβασμό.

Ενίσχυση της νομικής προστασίας

- Η επέκταση των πλαισίων κατά των διακρίσεων μπορεί να προσφέρει μεγαλύτερες εγγυήσεις για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ έναντι των διακρίσεων στην απασχόληση, τη στέγαση και τις δημόσιες υπηρεσίες.
- Η θέσπιση νομικών διατάξεων που αναγνωρίζουν την ταυτότητα φύλου και τον σεξουαλικό προσανατολισμό ως βάσιμους λόγους για την παροχή ασύλου και την προστασία των προσφύγων θα μπορούσε να συμβάλει στην εφαρμογή πολιτικών ασύλου χωρίς αποκλεισμούς.
- Η τυποποίηση των αξιολογήσεων της ευαλωτότητας στις διαδικασίες ασύλου μπορεί να βελτιώσει την αναγνώριση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις παρεμβατικές ή ανάληπτες ερωτήσεις.

Διοικητικές και γραφειοκρατικές μεταρρυθμίσεις

- Η δημιουργία ενός ασφαλούς, προστατευόμενου συστήματος δεδομένων θα μπορούσε να διευκολύνει τη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών σχετικά με τον σεξουαλικό

προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου, την έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC) μεταξύ των μεταναστών και των προσφύγων, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς προστασίας δεδομένων.

- Ο εξορθολογισμός των νομικών και γραφειοκρατικών διαδικασιών, όπως η τεκμηρίωση και οι αιτήσεις θεώρησης εισόδου, μπορεί να συμβάλει στη μείωση των διοικητικών εμποδίων που πλήττουν δυσανάλογα τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
- Η διασφάλιση πολιτικών χωρίς διακρίσεις στη δημόσια διοίκηση θα μπορούσε να βελτιώσει την πρόσβαση σε κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

Βελτιωμένη πρόσβαση σε πληροφορίες

- Η ενίσχυση της ορατότητας και της προσβασιμότητας των διαθέσιμων πόρων μπορεί να διασφαλίσει ότι η διαθεσιμότητα των πληροφοριών σχετικά με τα νομικά δικαιώματα, τις κοινωνικές υπηρεσίες και τα δίκτυα υποστήριξης είναι διαθέσιμες σε πολλές γλώσσες.
- Η ενίσχυση της πρόσβασης σε ψηφιακές και μη ψηφιακές υπηρεσίες θα μπορούσε να βοηθήσει τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο να γνωρίζουν καλύτερα τις υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες σε αυτά.

Ασφαλείς χώροι και κοινωνικά δίκτυα

- Η δημιουργία ξενώνων και επιλογών ασφαλούς στέγασης ειδικά για ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ που βιώνουν βία ή παρενόχληση στα κέντρα υποδοχής μπορεί να προσφέρει καλύτερη προστασία για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.
- Η υποστήριξη της δημιουργίας κοινοτικών κέντρων θα μπορούσε να προσφέρει στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ πρόσβαση σε πόρους, κοινωνικά δίκτυα και υπηρεσίες συνηγορίας.

Ενίσχυση της υποστήριξης της ψυχικής υγείας για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ

- Η καθιέρωση πολιτισμικά επαρκών υπηρεσιών ψυχικής υγείας μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ, ιδίως εκείνων που έχουν υποστεί τραύμα από αναγκαστική μετανάστευση και διακρίσεις.
- Η χρηματοδότηση προγραμμάτων υποστήριξης και πρωτοβουλιών ψυχικής υγείας μέσα από την κοινότητα θα μπορούσε να προσφέρει σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ ασφαλείς χώρους για συναισθηματική και ψυχολογική ευημερία.

Ευαισθητοποίηση του κοινού και συνηγορία

- Οι δημόσιες εκστρατείες που στοχεύουν στην καταπολέμηση των στερεοτύπων και την προώθηση της συμπερίληψης μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των παρανοήσεων σχετικά με τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στις κοινότητες υποδοχής.
- Η προώθηση της προβολής των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ από τα μέσα ενημέρωσης θα μπορούσε να προωθήσει την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και να εξουδετερώσει τις αφηγήσεις που εισάγουν διακρίσεις.

Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων

- Η ενίσχυση της εκπροσώπησης των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ στη χάραξη πολιτικής μπορεί να διασφαλίσει ότι οι φωνές και οι εμπειρίες τους τροφοδοτούν αποτελεσματικότερες πολιτικές.
- Η ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ αρχών, οργανώσεων και κοινοτήτων μεταναστών, οργανώσεων ΛΟΑΤΚΙ+ και άλλων σχετικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών θα μπορούσε να υποστηρίξει την από κοινού ανάπτυξη στρατηγικών για την ενσωμάτωση των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό προφίλ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Andrade, V.L., Danisi, C., Dustin, M., Ferreira, N., Held, N., (2020), Queering Asylum in Europe: a survey report, European Research Council, διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://www.sogica.org/wp-content/uploads/2020/07/The-SOGICA-surveys-report_1-July-2020-1.pdf
- Amato, P., (2019), Buone pratiche di accoglienza dei migranti LGBT in Piemonte, in Percorsi di secondo welfare, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.secondowelfare.it/immigrazione-e-accoglienza/buone-pratiche-di-accoglienza-di-migranti-lgbt-in-piemonte-dove-inizia-larcobaleno/>
- Arcigay Palermo, La Migration, (2018), Qui nessuno è straniero. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://arcigaypalermo.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/10/lamigration-display.pdf>
- Asylum Information Database (AIDA). (2002). Country Report: Cyprus. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/04/AIDA-CY_2022update.pdf
- Babel (2023). “Training the EU health workforce to improve migrant and refugee mental health care”. Ανακτήθηκε από: <https://babeldc.gr/en/eu-micare-training-the-eu-health-workforce-to-improve-migrant-and-refugee-mental-health-care/>
- Beobachtungsstelle Gesellschaftspolitik. (2022). Study on German asylum policies. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://beobachtungsstelle-gesellschaftspolitik.de/f/58c1a1e9f7.pdf>
- Bieleninik, D. (5 Απριλίου 2022). NGO’s helping Ukrainian ΛΟΑΤΚΙ+ refugees. EURACTIV (NGO’sy pomagają ukraińskim uchodźcom LGBT+. EURACTIV) <https://www.euractiv.pl/section/migracje/news/polska-ngosy-pomagaja-ukrainskim-uchodzcom-lgbt-chcemy-zapewnic-im-maksymalne-bezpieczenstwo/#:~:text=W%C5%9Br%C3%B3d%20uchod%C5%BAc%C3%B3w%20ucie kaj%C4%85cych%20do%20Polski%20przed%20wojn%C4%85%20w>
- Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend. (2022). *Aktionsplan Queer leben*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.bmfsfj.de/resource/blob/205126/857cb513dde6ed0dca6759ab1283f95b/aktionsplan-queer-leben-data.pdf>
- Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend. (2023). *Queerfeindliche Hasskriminalität und Gewalt besser bekämpfen*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.bmfsfj.de/bmfsfj/aktuelles/alle-meldungen/queerfeindliche-hasskriminalitaet-und-gewalt-besser-bekaempfen-227188>
- Caramelli, E., Parente, M., Tagliavia, C., (2021), Dalla violenza alla strada: primi esiti di un’indagine su donne straniere e persone LGBT senza dimora, in INAPP Paper, Roma, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://oa.inapp.gov.it/server/api/core/bitstreams/2ac23345-3a8a-4050-b007-0a6c71406e64/content>

- Caroli, P., (2023), La giurisprudenza penale italiana di fronte alle discriminazioni delle persone LGBTQIA+. Una ricognizione sistematica del diritto vivente, in Sistema Penale, Università degli Studi di Milano
- CEAR, Martin Butta (2023). Guía de acceso al empleo para personas migrantes y refugiadas lgtbi. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: [Guia-de-Acceso-al-Empleo-para-Migrantes-y-Refugiadas-LGTBI-1.pdf](https://www.cear.es/Guia-de-Acceso-al-Empleo-para-Migrantes-y-Refugiadas-LGTBI-1.pdf) ([cear.es](https://www.cear.es))
- Coletta, V. (2021), Intersezionalità e storie di vita di persone transgender migranti: co-costruzione di un'identità affermativa, διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://www.academia.edu/50164664/Intersezionalit%C3%A0_e_storie_di_vita_di_persone_transgender_migranti_co_costruzione_di_unidentit%C3%A0_affermativa
- Colour Youth (16 Απριλίου 2021). “Recommendations on LGBTIQ Equality Strategy 2021-2025”. Ανακτήθηκε από: <https://www.colouryouth.gr/wp-content/uploads/2021/04/%CE%A5%CF%80%CF%8C%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%AE-%CE%99%CF%83%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%82-%CE%9B%CE%9F%CE%91%CE%A4%CE%9A%CE%99-1.pdf>
- CyprusMail. (2024). Cyprus, UK Sign Memorandum on LGBTI+ Rights. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://cyprus-mail.com/2022/02/22/cyprus-uk-sign-memorandum-on-lgbti-rights/>
- De Rosa, E., Inglese, F., (2020), Studi Lgbt+, mixed methods e intersezionalità: percorsi di ricerca sulle discriminazioni lavorative, in AboutGender, International Journal of Gender Studies, vol. 9, n. 17, διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://www.researchgate.net/publication/366437920_Intersezionalita_e_discriminazioni_LGBT_paradigmi_concetti_e_indicatori_Intersectionality_and_LGBT_Discrimination_Paradigms_Concepts_and_Indicators_CC_BY-NC
- Diotima and other civil society organizations (2023). “Concerning about the ΛΟΑΤΚΙ+ asylum seekers in Greece Joint letter to the Hellenic Ministry of Migration. highlighting particular concerns relating to the situation of ΛΟΑΤΚΙ+ asylum seekers”. Ανακτήθηκε από: <https://diotima.org.gr/en/joint-letter-situation-for-the-lgbtqi-asylum-seekers-in-greece/>
- Διοτίμα (Ιούλιος 2024). “Seminars”. Ανακτήθηκε από: <https://diotima.org.gr/en/cases/equal-gen-young-people-for-gender-equality/>
- Echte Vielfalt. (2024). Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.bmfsfj.de/resource/blob/251926/aed5f69d15cd7f5b3f60c2918b2e26c7/umsetzung-sbericht-aktionsplan-queer-leben-data.pdf>
- en.philenews. (2024). Deportations Rise, Migrant Arrivals Drop as Cyprus Accused of Pushbacks. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://in-cyprus.philenews.com/local/deportations-rise-migrant-arrivals-drop-as-cyprus-accused-of-pushbacks/>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2023). Supporting Reforms to Strengthen Labour Markets Social Protection Systems, and Migration Management. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/labour-market-and-social-protection/building-capacity-and-improving-overall-performance-home-affairs-funds-cyprus-within-flagship_en

- European Commission against Racism and Intolerance (ECRI). (2016). *ECRI REPORT ON CYPRUS (fifth monitoring cycle)*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://rm.coe.int/fifth-report-on-cyprus/16808b563b>
- European Council on Refugees and Exiles (ECRE) (2022). “Country Report: Greece”. Ανακτήθηκε από: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/06/AIDA-GR_2022-Update.pdf
- European Council of Refugees and Exiles (ECRE) (2024). “Country Report-Greece-Access to education”. Ανακτήθηκε από: <https://asylumineurope.org/reports/country/greece/reception-conditions/employment-and-education/access-education/>
- European Court of Human Rights. (1993). *Modinos v. Cyprus*, no. 15070/89. Διαθέσιμο στη διεύθυνση [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22sort%22:\[%22kupdate%20Descending%22\],\[%22itemid%22:\[%22001-57834%22\]\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22sort%22:[%22kupdate%20Descending%22],[%22itemid%22:[%22001-57834%22]])
- European Union Agency for Asylum (EUAA). (2023). *LGBTIQ applicants for international protection in the EU*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2023-09/AR2023_factsheet20_LGBTIQ_applicants_EN.pdf
- European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). (2009). *The Social Situation Concerning Homophobia and Discrimination on Grounds of Sexual Orientation in Cyprus*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/368-fra-hdgso-part2-nr_cy.pdf
- European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). (2019). *EU LGBTI Survey II, A Long Way to Go for LGBTI Equality Country Factsheet – Cyprus*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/lgbti_survey_country_sheet_cyprus.pdf
- European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) (2023). “Franet National contribution to the Fundamental Rights Report, Greece”, page 8. Ανακτήθηκε από: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/frr_2023_greece_en.pdf
- European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) (2024). “EU LGBTIQ survey III. LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges of the 2023”. Ανακτήθηκε από: <https://fra.europa.eu/en/publication/2024/lgbtiq-crossroads-progress-and-challenges#publication-tab-3>
- EUROSTAT Statistics Explained. (2024). *Migration and Migrant Population Statistics*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_and_migrant_population_statistics#Migrant_population:_23.8_million_non-EU_citizens_living_in_the_EU_on_1_January_2022
- Ferrara, C., Amodeo, A.L., Garzillo, F., Masullo, G., Valerio, P., Vesce, C., (2021), *I have a dream. Studi e strumenti per il lavoro con i migranti LGBTI*, Editoriale Scientifica, Napoli. Ανακτήθηκε από: <https://www.iris.unisa.it/handle/11386/4770734>
- F&M Global Barometers. (2024). *ΛΟΑΤΚΙ+ Perception Index-Results*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.lgbtqiperceptionindex.org/results/>

- Frasca, M., (2023), Queer Migration. Analysis of the 2021 Global Roundtable on Protection and Solutions for LGBTIQ+ People in Forced Displacement, in ITSS Verona Magazine, Vol. 2, n. 1. Ανακτήθηκε από: <https://www.itssverona.it/wp-content/uploads/2023/07/Mattia-Frasca.pdf>
- Gazzetta, (14 Σεπτεμβρίου 2020). “We are not racist, but if immigrant children join the school. we will close it”. Ανακτήθηκε στα ελληνικά από: <https://www.gazzetta.gr/plus/koinwnia/article/1513171/den-eimaste-ratsistes-alla-entahthoyn-ta-paidia-ton-metanaston-sto-sholeio-tha-kleisoyme-vids>
- Gdańsk City Portal (2024). Migrant Gdańsk (Gdańsk_migrancki). Ανακτήθηκε από: <https://www.gdansk.pl/migracje>
- Generation 2.0 (17 Οκτωβρίου 2016). “Sex/Gender Terminology & Intersectionality Training”. Ανακτήθηκε από: <https://g2red.org/sex-gender-terminology-training/>
- German Federal Government. (2021). ΛΟΑΤΚΙ+ inclusion strategy: Federal Government ΛΟΑΤΚΙ+ inclusion strategy for foreign policy and development cooperation. Ανακτήθηκε από: <https://www.auswaertiges-amt.de/blob/2445310/f2e5b24810f9c8870ce9ad2602b34bea/210226-inklusionskonzept-pdf-data.pdf>
- German Federal Anti-Discrimination Agency. (2017). Attitudes towards lesbian, gay, and bisexual people in Germany. Ανακτήθηκε από: https://www.antidiskriminierungsstelle.de/SharedDocs/forschungsprojekte/EN/Studie_Einstellungueber_LSB_en.html?nn=306354
- Ghattas. (2015). “STANDING UP FOR THE HUMAN RIGHTS OF INTERSEX PEOPLE – HOW CAN YOU HELP?”. Ανακτήθηκε από: <https://oiieurope.org/wp-content/uploads/2016/02/How-to-be-a-great-intersex-ally-A-toolkit-for-NGOs-and-decision-makers-December-2015.pdf>
- Gobierno de España. (2020). Plan de Acción para la Igualdad de las Personas LGBTI 2021-2024. Recuperado de <https://www.igualdad.gob.es>
- Gonzalez Benson, O. (2020). Welfare support activities of grassroots refugee-run community organizations: a reframing. *Journal of Community Practice*, 28(1), 1–17. <https://doi.org/10.1080/10705422.2020.1716427>
- Górska, P. (2021). Trust towards institutions, relation towards the political system and participation in elections. In M.Winiewski & M. Świder (Eds.), Social situation of LGBTQA people. Report for the years 2019-2020 (pp.235-249). The campaign against Homophobia (Zaufanie do instytucji, stosunek do systemu politycznego i udział w wyborach. W M. Winiewski & M. Świder (Eds.), Sytuacja społeczna osób LGBTQA. Raport za lata 2019-2020 (pp. 235–249). Kampania Przeciw Homofobii). https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2021/12/Rapot_Duzy_Digital-1.pdf
- Government of Spain (2013). National Plan for Social Inclusion 2013-2016. [pnain.en.pdf\(mdsocialesa2030.gob.es\)](https://pnain.en.pdf(mdsocialesa2030.gob.es))
- Graglia, M., (2020), Richiedenti asilo LGBTI+. Strumenti per gli operatori dell’accoglienza a supporto della procedura d’asilo, in MIGRANET – Rete Sportelli Arcigay, Quaderno n. 1, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.arcigay.it/wp-content/themes/arcigay/materiali/migranti/Richiedenti%20Asilo-Quaderno1.pdf>
- Greek Forum of Migrants, (2024). “Press Release”. Ανακτήθηκε από: <https://www.migrant.gr/cgi-bin/pages/index.pl?arlang=English&argenkat=%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%20%CE%9A>

https://gr.boell.org/en/2023/12/12/lgbtqi-asylum-seekers-greece-call-intersectional-inclusivity-0#_ftn12

- Heinrich Boll Stiftung (12 Δεκεμβρίου 2023). “ΛΟΑΤΚΙ+ asylum-seekers in Greece: A call for intersectional inclusivity”. Ανακτήθηκε από: https://gr.boell.org/en/2023/12/12/lgbtqi-asylum-seekers-greece-call-intersectional-inclusivity-0#_ftn12
- Held, N. (2022). “As queer refugees, we are out of category, we do not belong to one, or the other”: LGBTIQ+ refugees’ experiences in “ambivalent” queer spaces. *Ethnic and Racial Studies*, 46(9), 1898–1918. Ανακτήθηκε από: <https://doi.org/10.1080/01419870.2022.2032246>
- Human Rights Watch. (2024a). *Germany: New policy to champion ΛΟΑΤΚΙ+ rights abroad*. <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/germany>
- Human Rights Watch. (2024b). *World report 2024: Germany*. <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/germany>
- ILGA Europe. (2015). “Glossary”. Ανακτήθηκε από: <https://www.ilga-europe.org/about-us/who-we-are/glossary/>
- ILGA database (2024). Cyprus -Legal Frameworks. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://database.ilga.org/cyprus-lgbti>
- ILGA Europe. (2024). Διαθέσιμο στη διεύθυνση: Rainbow map. <https://rainbowmap.ilga-europe.org/>
- Info Migrants, (26 Ιουνίου 2019). “A safe place for ΛΟΑΤΚΙ+ refugees in Athens”. Ανακτήθηκε από: <https://www.infomigrants.net/fr/post/17481/a-safe-place-for-ΛΟΑΤΚΙ+-refugees-in-athens>
- IOM. (2023). *Intersectional strategies for migrant inclusion in Spain*. International Organization for Migration. Ανακτήθηκε από: <https://www.iom.int/news/iom-issues-recommendations-spanish-presidency-council-european-union>
- IOM. (2023). *Global Report: Χαρτογράφηση και έρευνα σχετικά με την ενίσχυση των μέτρων προστασίας και βοήθειας για τους μετανάστες με διαφορετικό SOG/ESC*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: (<https://publications.iom.int/books/mapping-and-research-strengthen-protection-and-assistance-measures-migrants-diverse-sogiesc>
- IOM. (2023a). *Promoting Inclusion: Eight Strategies for Protecting ΛΟΑΤΚΙ+ Migrants in The Caribbean*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://americas.iom.int/en/blogs/promoting-inclusion-eight-strategies-protecting-lgbtqi-migrants-caribbean>
- IOM. (2024). World Migration Report 2024. [Interactive World Migration Report 2024 \(iom.int\)](https://www.iom.int/world-migration-report-2024)
- IOM. (n.b).” Definition of Migrant”. Ανακτήθηκε από: <https://www.iom.int/who-migrant>
- Ipsos. (2024). Pride report 2024. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://www.ipsos.com/sites/default/files/ct/news/documents/2024-05/Pride%20Report%20FINAL_0.pdf
- Intercultural Dialogue Wrocław. (2024). Wrocław. Wrocław Center for Social Development (Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego). Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://wielokultura.wroclaw.pl/>

- Jansen, S., Spijkerboer, T., (2013), Fleeing homophobia: asylum claims related to sexual. Ανακτήθηκε από: <https://www.refworld.org/reference/themreport/vuu/2011/en/83496>
- Jastrzębska, J. (6 Απριλίου 2022). Lublin. Library gave the asylum. LGBT refugees from Ukraine also can count on help. Lublin Currier (Lublin. Azyl dała im biblioteka. Uchodźcy LGBT z Ukrainy również mogą liczyć na pomoc. Kurier Lubelski).
- Jazmati, Z. (12 Ιουνίου 2020). *Rassismus in queeren Communities*. QueeringDefaults. <https://queeringdefaults.noblogs.org/rassismus-in-queeren-communities>
- KMOP (2021) “FAROS – Feature a protective environment for LGBTI+ persons”. Ανακτήθηκε από: <https://www.kmop.gr/projects-vf/faros/>
- Łodziński, S., & Szonert, M. (2023). Migrations policies “without politics”. Antinomies of creation of migration policies in Poland in period of 2016-2022. CMR Working Papers, 130/188. UW Migration Research Center. (Polityka migracyjna „bez polityki”. Antynomie tworzenia polityki migracyjnej w Polsce w okresie 2016–2022. CMR Working Papers, 130/188. Ośrodek Badań nad Migracjami UW). Ανακτήθηκε από: <https://www.migracje.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2023/02/CMR-WP-130-188.pdf>
- Νόμος 4285/2014, άρθρ.1. Τροποποίηση νόμου 927/1979 (Α’ 139) και προσαρμογή του στην απόφαση - πλαίσιο 2008/913/JHA της 28ης Νοεμβρίου 2008 για την καταπολέμηση συγκεκριμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου (Ν.328) και άλλες διατάξεις (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 191/Α’/10-09-2014). Ανακτήθηκε από: <https://search.et.gr/el/search-legislation/?legislationNumber=4285&selectYear=2014>
- Νόμος 4436/2016, Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2000/43/EK για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής, της Οδηγίας 2000/78/EK για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην εκπαίδευση και την εργασία και της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ για μέτρα που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων και άλλες διατάξεις. (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 232/Α’/09-12-2016). Ανακτήθηκε από: <https://search.et.gr/el/search-legislation/?legislationNumber=4443&selectYear=2016>
- Ν. 4368/2016, άρθρ. 33 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 38 παρ. 1 του Ν. 4865/2021 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 238/Α’/04.12.2021). Ανακτήθηκε από: <https://search.et.gr/el/fek/?fekId=622501>
- Νόμος 4939/2022, «Κώδικας περί Ασύλου». (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως Α’ 111/10.06.2022). Ανακτήθηκε από: <https://search.et.gr/el/search-legislation/?legislationNumber=4939&selectYear=2022>
- Νόμος 5089/2024. «Ισότητα στον πολιτικό γάμο. Τροποποίηση του Αστικού Κώδικα σε άλλες διατάξεις» (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 27/Α’/17-02-2024). Ανακτήθηκε από: <https://search.et.gr/el/search-legislation/?legislationNumber=5089&selectYear=2024>
- Lernen aus der Geschichte. (2016). *Queer asylum in Germany*. <https://lernen-aus-der-geschichte.de/International/content/12840>
- Mazurczak, A., Mrowicki, M., & Adamczewska-Stachura, M. (2019). Legal situation of non-heterosexual and transgender people in Poland. In A.Bodnar (Ed.), The Commissioner for Human Rights Bulletin 2019, No. 6 The Principle of Equal Treatment. Law and Practice, No. 27. (Sytuacja

prawna osób nieheteroseksualnych i transpłciowych w Polsce. W A. Bodnar (Ed.), Biuletyn Rzecznika Praw Obywatelskich 2019, nr 6. Zasada Równego Traktowania. Prawo i praktyka, nr 27). <https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/Raport%20RPO%20Sytuacja%20prawna%20os%C3%B3b%20LGBT%20w%20Polsce.pdf>

- Médecins Sans Frontière (2023, March). “Introduction to AOATKI+ Inclusive Care”. Ανακτήθηκε από: <https://www.msf.org/sites/default/files/2023-05/Intro%20to%20LGBTQI%2B%20Inclusive%20care%20NGO%20report%20%283%29%20%281%29.pdf>
- Ministry of Migration and Asylum (Δεκέμβριος 2024). “Statistics-Legal Migration”. Ανακτήθηκε από: <https://migration.gov.gr/en/statistika/>
- Migration and Home Affairs. (n.b). “Definition of Second Generation”. Ανακτήθηκε από: https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/second-generation-migrant_en
- Ministry of Migration and Asylum (Ιανουάριος 2022). “The National Strategy for the Social Integration of Asylum Seekers”. Ανακτήθηκε από: <https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2022/09/NATIONAL-STRATEGY-FINAL.pdf>
- Mizielińska, J. (2022). The limits of choice: queer parents and stateless children in their search for recognition in Poland. *Gender, Place and Culture*, 29(2), 153–176. <https://doi.org/10.1080/0966369X.2020.1845616>
- Nowicka, M., Deliu, A., Voicu, B., & Szarota, M. (2024). An unfortunate natural experiment in learning how to provide services to those in need: The case of Ukrainian war refugees with disabilities in Warsaw and Bucharest. <https://doi.org/10.1101/2024.09.19.24314029>
- Nowicka, M., Deliu, A., Voicu, B., & Szarota, M. (2024). The capacity of Polish and Romanian stakeholders to provide support to Ukrainian refugees with disabilities in the metropolitan areas of Warsaw and Bucharest. <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.26590963>
- Office of the Commissioner for Human Rights (2019a). Rights of LGBT people in Poland. Reports of the Commissioner for Human Rights on the session of 16 III KPO5. (Prawa osób LGBT w Polsce. Raporty RPO na sesji 16 III KPO5. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich) <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/panel/sesja-16KPO-prawa-osob-lgbt-w-polsce#:~:text=Paneli%C5%9Bci%20rozmawiali%20o%20prawie%20do%20%C5%BCycia%20prywatnego%20i>
- Office for Foreigners (Urząd do Spraw Cudzoziemców). (2024). Migration statistics - Poland (Statystyki migracyjne - Polska). [Migracje.gov.pl](https://migracje.gov.pl/statystyki/zakres/polska/). Ανακτήθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2024 από <https://migracje.gov.pl/statystyki/zakres/polska/>
- Pannarale, L., & Armigero, L. (2021). Mascolinità tossica e protezione internazionale. *riviste.unige.it*. <https://doi.org/10.15167/2279-5057/AG2021.10.20.1311>
- Poniat, R., & Skowrońska, M. (2021). Discrimination and different/worse treatment of LGBT+ people (Dyskryminacja i odmienne/gorsze traktowanie osób LGBT+). W M. Winiewski & M. Świder (Eds.), (pp. 100–117). Campaign Against Homophobia (Kampania Przeciw Homofobii). Ανακτήθηκε από: https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2021/12/Rapot_Duzy_Digital-1.pdf

- Poznań City Council. (2023). UMP_LXXIX_1429_VIII_2023_T. Rada Miasta Poznań. Ανακτήθηκε από: <https://www.poznan.pl/mim/main/en/-,p,8270,58494,58495.html>
- Prearo, M., Martorano, N., (2020), *Migranti LGBT. Pratiche, politiche e contesti di accoglienza*, Edizioni ETS, Verona. Ανακτήθηκε από: https://www.academia.edu/44288700/Migranti_LGBT_Pratiche_politiche_e_contesti_di_accoglienza
- Prime Minister cabinet “LGBTQI Equality Strategy 2021-2025”. (29 Ιουνίου 2021). Ανακτήθηκε από: https://www.primeminister.gr/wp-content/uploads/2021/06/ethniki_statigiki_gia_thn_isothta_ton_loatki.pdf
- Queer Refugees Welcome. (n.d.). *A right to asylum*. <https://www.queerrefugeeswelcome.de/en/right-asylum>
- Racist Violence Recording Network (RVRN) (2024). “Annual Report 2023”. Ανακτήθηκε από: <https://rvrn.org/en/racist-violence-recording-network/>
- Refugee Support Aegean (22 Δεκεμβρίου 2022). “A step backwards for protection and integration”. Ανακτήθηκε από: <https://rsaegean.org/en/termination-of-the-estia-ii-for-asylum-applicants/>
- Rosati, F., Coletta, V., Pistella, J., Scandurra, C., Laghi, F., & Baiocco, R, (2021), Experiences of life and intersectionality of transgender refugees living in Italy: A Qualitative approach. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(23). Ανακτήθηκε από: <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/23/12385>
- Rust, P. C., 1993. "Coming out" in the age of social constructionism: Sexual identity formation among lesbian and bisexual women. *Gender & Society*, 7(1), 50–77). Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://doi.org/10.1177/089124393007001004>
- Skrzypczak, E., Bilarzewska, J., & Niebudek, A. (2022). The experience of transgender people in using healthcare services (Doświadczenia osób transpłciowych w korzystaniu z usług ochrony zdrowia). *Journal of Sexual and Mental Health*, 20, 23–30. Ανακτήθηκε από: <https://doi.org/10.5603/JSMH.2022.0002>
- State Federation of Lesbians, Gays, Trans and Bisexuals (2020). Labour Insertion Programmes for ΛΟΑΤΚΙ+ Migrants. Ανακτήθηκε από: [Documentos - FELGTBI+](#)
- SIP, Legal Intervention Association. (2024, 31 Ιουλίου). The head of the Office for Foreigners has granted refugee status to Mr. T., who fled his country to escape persecution because of his orientation. (Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców przyznał status uchodźcy panu T., który uciekł ze swojego kraju przed prześladowaniami ze względu na swoją orientację). Ανακτήθηκε από: <https://interwencjaprawna.pl/kolejny-status-uchodzczy-dla-osoby-lgbtq-ktora-wspieramy/>
- Solidarity Now (2019). “Bridging Rainbow”. Ανακτήθηκε από: <https://www.solidaritynow.org/en/bustingmyths/>
- SOGICA, European Research Council, (2020), Policy recommendations for Italy, University of Sussex. Ανακτήθηκε από: <https://www.sogica.org/en/>
- Solomon (2023). “No closer to heaven-Transgender Asylum Seekers in Greece”. Ανακτήθηκε από: <https://wearesolomon.com/mag/focus-area/migration/no-closer-to-heaven-transgender-asylum-seekers-in-greece/>

- Steimel, S. (2016). Negotiating knowledges and expertise in refugee resettlement organizations. *Cogent Social Sciences*, 2(1), 1162990. Ανακτήθηκε από: <https://doi.org/10.1080/23311886.2016.1162990>
- Stiller, M., & Hoffmeyer-Zlotnik, P. (2022). Country report: Germany – 2022 update. European Council on Refugees and Exiles (ECRE). Ανακτήθηκε από: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/04/AIDA-DE_2022update.pdf
- Symbiosis (25 Ιανουαρίου 2023). “ASAP – Capacity building training “Integration of migrants in inclusive cities and societies”. Ανακτήθηκε από: <https://symbiosis.org.gr/asap-capacity-building-training-integration-of-migrants-in-inclusive-cities-and-societies/>
- TGEU (Trans Europe and Central Asia). (4 Ιουλίου 2016). “Tans definition”. Ανακτήθηκε από: <https://tgeu.org/how-many-trans-people-need-to-die-for-europe-to-take-action/>
- Tschalaer, M. (2019). Between queer liberalisms and Muslim masculinities: ΛΟΑΤΚΙ+ Muslim asylum assessment in Germany. *Ethnic and Racial Studies*, 43(7), 1265–1283. <https://doi.org/10.1080/01419870.2019.1640378>
- Tschalaer, M., & Held, N. (2019). *Queer asylum in Germany: better visibility and access to legal and social support needed for ΛΟΑΤΚΙ+ people seeking asylum in Germany / Queeres Asyl in Deutschland: Bessere Sichtbarkeit und besserer Zugang zu rechtlicher und sozialer Unterstützung für LSBTQI Geflüchtete.** University of Sussex. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://hdl.handle.net/10779/uos.23481095.v1>
- Tschalaer, M. (4 Νοεμβρίου 2020). *The recognition of queer asylum claims in Germany*. NCCR – on the move. <https://nccr-onthemove.ch/blog/the-recognition-of-queer-asylum-claims-in-germany/>
- Transgender Support Association (19 Φεβρουαρίου 2023). Equal treatment for all, not for ΛΟΑΤΚΙ+”. Ανακτήθηκε από: https://www.facebook.com/GreekTransgenderSupportAssociation/posts/6337720416239118?ref=embed_post
- Trimikliniotis, N., and Karayanni, S. S. (2008). The Situation Concerning Homophobia and Discrimination on Grounds of Sexual Orientation. *Policy Document for SIMFILIOSI*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/368-fra-hdgso-part2-nr_cy.pdf
- UCLA (2022). *ΛΟΑΤΚΙ+ Refugees and Asylum Seekers-A Review of Research and Data Needs*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://williamsinstitute.law.ucla.edu/publications/lgbtqi-refugees-asylum-seekers/>
- UNHCR CYPRUS (2016). *Call For Expression of Interest: Strengthening Asylum in Cyprus* (No.: UNHCR/CYP/2017/001). Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.unhcr.org/cy/2016/07/13/call-for-expression-of-interest-no-unhcr-cyp-2017-001-strengthening-asylum-in-cyprus/#:~:text=The%20overall%20goal%20of%20this,beneficiaries%20and%20asylum%2Dseekers%20effectively>
- UNHCR (n.b). “Definition of Asylum Seekers”. Ανακτήθηκε από: <https://www.unhcr.org/about-unhcr/who-we-protect/asylum-seekers>

- UNHCR (n.b). “Definition of Refugees”. Ανακτήθηκε από: <https://www.unhcr.org/about-unhcr/who-we-protect/refugees>
- UNHCR (2022) “Inter-Agency Protection Monitoring for Refugees in Greece: Key findings”. relevant section on health”. Ανακτήθηκε από: <https://tinyurl.com/3z6t3y9f>
- UNHCR CYPRUS (2023). *Perceptions of Cypriots about Refugees, Asylum-seekers and Migrants*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://www.unhcr.org/cy/wp-content/uploads/sites/41/2023/03/UNHCR-Opinion-Poll_Full-Report_March-2023.pdf
- Volonterio, C., (2024), Cresce il numero dei “rifugiati arcobaleno” in fuga dalla persecuzione anti-LGBTQ+, in AfricaRivista <https://www.africarivista.it/cresce-il-numero-dei-rifugiati-arcobaleno-in-fuga-dalla-persecuzione-anti-lgbtq/230482/?srsltid=AfmBOoqYll4ge6jJSzpFUyd5YMFg5YVHWMLTLIPSEkDP08mZ3CFQ2pVH>
- VV.AA. (2023). Guía para la Creación de Espacios de Trabajo Inclusivos para Migrantes y Refugiadas LGTBI. Spanish Commission for Refugee Aid. CEAR. [Guia-para-la-Creacion-de-Espacios-de-Trabajo-Inclusivos-para-Migrantes-y-Refugiadas-LGTBI-1.pdf](#)
- VV.AA. (2022) Guía rápida para personas refugiadas sobre los derechos LGTBI en España (Quick guide for refugees on LGTBI rights in Spain). Government of Spain. Ministry of Equality [guia_refugio_derechos_lgtbi_castellano.pdf \(igualdad.gob.es\)](#)